गुलरिया नगरपालिका

राजश्व सम्भाव्यता अध्ययन तथा राजस्व सुधार कार्ययोजना

(आ. व. २०७३/०७४ देखी आ. व. २०७५/०७६ सम्म)

एकाउण्टबिलिटी इनिसियटिभ प्रा.लि.,बबरमहल, काठमाण्डौं

पौष, २०७२

दस्तावेज तयारी

दस्तावेजको शीर्षक	**गुलरिया नगरपालिकाको राजश्व सम्भाव्यता तथा राजस्व सुधारको कार्ययोजना**
तयार गर्ने	**एकाण्टविलिटी इनिसियटिभ प्रा.लि., बबरमहल, काठमाण्डौ**
कार्य टोली	टोली प्रमुख : कृष्णप्रसाद भण्डारी सदस्य : उमेश अधिकारी
मिति	पौष, २०७२

कृतज्ञता ज्ञापन

परामर्श दाता समूह गुलरिया नगरपालिकाका यस कार्यमा सहभागी कार्यकारी अधिकृत, राजनैतिक दलका प्रतिनिधीहरू, अन्य सरोकारवालाहरू एवम् कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छौं । जसको सहयोगविना राजश्व सम्माव्यता अध्ययन तथा राजस्व सुधारको यो कार्ययोजना बन्न सम्भव थिएन ।

विषय सूची

१.परिचय तथा परामर्शदाताको भूमिका ५

२. नेपालका नगरपालिकाहरूको आम्दानी तथा खर्चको अधिकार ५

२.१ नगरपालिकाका आयका स्रोतहरू ५

२.२ नगरपालिकाको खर्चको जिम्मेवारी ९

३. राजश्व परिचालनको बर्तमान अवस्थाको पुनरावलोकन १५

३.१ परिचय १५

३.२ नगरपालिकाको संगठन प्रणाली १५

३.३ राजश्व परिचालन नीतिहरू १६

३.४ नगरपालिकाको आय तथा व्ययको समीक्षा १७

४ आय प्रक्षेपण ३०

५. आय परिचालनमा रहेका सवालहरू ३४

५.राजश्व सुधार कार्ययोजना ३७

५. आगामी कदमहरू ४८

अनुसूची १: कर, सेवाशुल्क, दस्तुर तथा अन्य आन्तरिक आयको दर :- ५१

अनुसूची २ : कार्यशाला प्रतिवेदन कार्यक्रम प्रतिवेदन ८०

अनुसूची ३ : कार्यक्रमका केही झलकहरू र उपस्थिति ८६

गुलरिया नगरपालिका

राजश्व सम्भाव्यता तथा राजश्व सुधार कार्य योजना

१.परिचय तथा परामर्शदाताको भूमिका

यो प्रतिबेदन गुलरिया नगरपालिकाको राजश्व सम्भाव्यता अध्ययन तथा राजश्व सुधार कार्य योजना को हो। जसले नगरपालिकाको वित्तीय क्षमताको विकास गर्ने एवम् यसलाई सबल बनाउने र राजश्वको सम्भाव्यता, प्रक्षेपण तथा स्रोतको पूर्ण क्षमतामा उपयोग गर्ने लक्ष्य राखेको छ ।

नगरपालिकाको वर्तमान परिस्थितिको बारेमा पुनरावलोकन एवम् मूल्याङ्कन गर्ने, लक्षित समूहबीच अन्तरक्रिया एवम् कार्यशाला गोष्ठी गर्ने, राजश्व वृद्धिका उपाय पहिल्याई सुझाव सहित राजश्व सुधार कार्ययोजना तयार गर्ने र सो तयारी गर्दा प्राप्त अनुभवका आधारमा तालिम सामग्री तयार गर्ने यो कार्ययोजना तयारीमा परामर्शदाताको भूमिका आदि रहेको थियो । यस कार्यका कृयाकलापहरू नगरपालिकाको नेतृत्वमा संचालन भएका थिए । गुलरिया नगरपालिकाले यसका प्रकृया तथा उपलब्धीहरूलाई आत्मसातगरी यस कार्य योजनालाई अनुमोदन गरी कार्यान्वयन गर्ने विश्वास लिईएको छ । यसका अतिरिक्त यो प्रतिबेदनमा समाबेश गरिएका सामग्रीले अन्य नगरपालिकाहरूमा समेत राजश्व सुधार कार्य योजना तयार गर्न मार्गदर्शन प्रदान गर्नेछ ।

२. नेपालका नगरपालिकाहरूको आम्दानी तथा खर्चको अधिकार

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ तथा नियमावली २०५६ ले नगरपालिकाहरूलाई स्थानीय कर तथा सेवा शुल्क उठाउने, अनुदान तथा ऋण प्राप्त गर्ने रउपलब्ध स्रोतलाई शहरी सेवाकालागि विनियोजन तथा उपयोग गर्न अधिकार प्रदान गरेको छ ।

२.१ नगरपालिकाका आयका स्रोतहरू

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ तथा स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली २०५६ ले करको विद्यमान संरचना एवम् संचालन बारेमा नगरपालिकालाई मार्गदर्शन गरेको छ । यी ऐन तथा नियमावलीले नगरपालिकाहरूले लिन पाउने कर, दस्तूर एवं शुल्कको किसिम, दर एवम् दायरा निश्चित गरेको छ । यस ऐनले निर्धारण गरेको परिधिभित्र रही नगर परिषद्बाट अनुमोदन गराई नगरपालिकाले स्थानीय कर, शुल्क एवम् दस्तूरहरू उठाउने गर्दछ । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐनले नगरपालिकाको आय स्रोतलाई आन्तरिक र बाह्य गरी दुई भागमा बाँडेको छ ।

आन्तरिक स्रोत

क. कर राजश्व

नगरपालिकाले लिन पाउने करहरू सम्पत्तिमा आधारित (घर जग्गा कर, भूमिकर, मालपोत वा एकीकृत सम्पत्ति कर) व्यवसाय कर, सवारी कर, बहाल कर, विज्ञापन कर तथा मनोरञ्जन कर रहेका छन् । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ तथा स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावलीले नगरपालिकाहरूलाई तपसिल बमोजिमका करहरू लिन पाउने गरी अधिकार प्रदान गरेको छ ।

मालपोत वा भूमिकर

नगरपालिकाहरूलाई आ. व. २०५४।०५५ बाट मालपोत लिनको लागि अधिकार दिइएको थियो । यो कर जमिनको मात्रामा लाग्ने गर्दछ । नगरपालिकाले मालपोत भन्दा उच्च दरले भूमिकर पनि लगाउन सक्दछ । मालपोत लगाउने प्रयोजनको लागि जमिनको उत्पादकत्वको आधारमा जमिनलाई अब्बल, दोयम, सीम र चहार गरी चार वर्गमा वर्गीकृत गरिएको छ भने भूमिकर लिने प्रयोजनको लागि जमिनलाई यसको उत्पादकत्व एवम् महत्वको आधारमा छ वर्गमा वर्गीकरण गरिएको छ । स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावलीले नगरपालिकाले लिन पाउने करको अधिकतम एवम् न्यूनतम सीमा निर्धारण गरेको छ र नगरपालिकाले स्थानीय अवस्थाको आधारमा करका निर्धारित सीमाभित्र दरहरू निर्धारण गर्दछ ।

घर जग्गा कर

घरको आकार, प्रकार, बनावट एवम् संरचना, घरले चर्चेको जग्गाको क्षेत्रफललाई लिई नगर परिषद्बाट अनुमोदन गराई नगरपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रका प्रत्येक घर तथा जग्गामा घर जग्गाकर लगाउन सक्नेछ । यस करको आधार नगरक्षेत्रमा रहेका घर तथा घरले चर्चेको जग्गाको पुंजिगत मूल्य हो । यस करको प्रयोजनको लागि घर र जग्गाको छुट्टाछुट्टै मूल्याङ्कन गरिन्छ र जोडिन्छ । स्थानीय मूल्याङ्कन समितिले जग्गाको मूल्यांकन निर्धारण गर्नसक्ने ब्यवस्था छ, यस प्रकारको मूल्याङ्कन नहुँदासम्म मालपोत उठाउने प्रयोजनको लागि जिल्ला मालपोत कार्यालयले निर्धारण गरेको मूल्याङ्कन आधारमा जग्गाको मूल्यांकन गरिने ब्यवस्था रहेको छ ।

भवनहरूको मूल्याङ्कन यसको आकार एवम् निर्माणको गुणस्तरमा निर्भर रहनेछ । प्रयोग भएका निर्माण सामग्रीको आधारमा यसलाई चार वर्गमा वर्गीकरण गरिएको छ र औषत प्रतिवर्गफिटको मूल्याङ्कन प्रत्येक वर्गको लागि फरक फरक कायम गरिएको छ । घरको बनावटको आधारमा ह्रासकट्टीको दर २५ देखि १०० बर्षसम्म वार्षिक ०.७५ प्रतिशत र ३ प्रतिशतबीच रहेको छ । घरजग्गा करको घर र जग्गाको मूल्यांकनको आधार तय गरिन्छ ।

एकीकृत सम्पत्ति कर

नगरपालिकाहरूले एकीकृत सम्पत्ति कर या घरजग्गा कर र मालपोत (अथवा भूमिकर) लगाउन सक्दछन् । निम्नानुसार सम्पत्तीमा बाहेक नगरपालिकाहरू आफ्नो नगर क्षेत्र भित्र रहेका सम्पुर्ण जग्गा तथा सो जग्गामा वनेका संरचनाहरूको मूल्यांकनको आधारमा एकीकृत सम्पत्ति कर लगाउन सक्दछन् ।

- नेपाल सरकारको स्वामित्वमा रहेको घर र जग्गा,
- सरकारी अस्पतालको भवन र जग्गा,
- गुठीको स्वामित्वमा रहेको जग्गा,
- मुनाफाको उद्देश्य नराखी सञ्चालन गरिएको सरकारी शिक्षण संस्था र सरकारी संस्थानको भवन र जग्गा,

- मुनाफाको उद्देश्य नराखी संचालन भएका संघ, संस्थाको घर जग्गा,
- धार्मिक संस्था (मन्दिर, गुम्बा, चर्च, मस्जिद आदि) को भवन र जग्गा,
- खानेपानी सङ्कलन पोखरी, विद्युतगृह, मसानघाट, विमानस्थल, बसपार्क, रंगशाला, उद्यान, पार्क जस्ता सार्वजनिक उपयोगका स्थलहरू,
- राजदूतावास, वाणिज्य नियोग, कुटनैतिक नियोगका भवन र जग्गा ।

एकीकृत सम्पत्तिकर प्रयोजनको लागि नगरपालिकाले अवस्था अनुसार क्षेत्र विभाजन गरी एकीकृत सम्पत्तिको लगत तयार गर्नु पर्दछ । नगरपालिकाले एकिकृत सम्पत्तिकरको मूल्याङ्कनको लागि एउटा छुट्टै मूल्याङ्कन समिति पनि गठन गर्नु पर्दछ । यस समितिले सम्पत्तिको वजार मूल्यको आधारमा एकीकृत सम्पत्ति (संरचना र जग्गा) को ह्यरकट्टी घटाई सम्पत्तिको मूल्यांकन गर्ने व्यवस्था छ । नगर परिषद्ले नियमावलीले ताकेको सीमाभित्र रही एकीकृत सम्पत्तिकरको दर निर्धारण गर्दछ ।

बहाल कर

नगरपालिकाभित्रका कुनै पनि घर, टहरा, पसल, ग्यारेज, उद्योग, जग्गा, पोखरी आदि बहालमा लगाइएको अवस्थामा बहालको रकमको निश्चित रकम बहालकर बापत लिन सक्नेछ तर यसरी लिने बहालकरको रकम २ प्रतिशतभन्दा बढी हुनेछैन ।

बिटौरी कर

नगरपालिकाले आफैंले संचालन गरेको पसल वा अस्थाई रूपमा नगरक्षेत्रमा पसल संचालन गर्न अनुमति दिए बापत बिटौरी कर लिन सक्नेछ । त्यस्तै ऐलानी एवम् पर्ति जग्गा प्रयोग गरे बापत नगरपालिकाले प्रति वर्गफिट रु. २ देखि रु. २० सम्म बिटौरी कर लिन सक्नेछ ।

व्यवसाय कर

नगरपालिकालाई नगर क्षेत्रभित्र संचालन भएका उद्योग, व्यापार व्यवसायबाट व्यवसाय कर लिन पाउने व्यवस्था गरेको छ । नियमावलीमा व्यावसायको प्रकृति हेरी अधिकतम र न्यूनतम दर निर्धारण गरिएको छ जसको सिमाभित्र रही नगरपालिकाले स्थानीय अवस्थाका आधारमा करको दर निर्धारण गर्न सक्दछ ।

सवारी कर

नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र संचालनका लागि दर्ता भएका सवारी साधानमा नियमावलीले तोकेको सिमाभित्र रही वार्षिक रूपमा सवारी कर लगाउन सक्दछ । यसका अतिरिक्त नगरपालिका आफैंले निर्माण गरेका वा हस्तान्तरण भई आएका सडकमा पटके सवारी कर लिन सक्ने व्यवस्था पनि नियमावलीले गरेको छ ।

मनोरञ्जन कर

नगरपालिकाले सिनेमा हल, भिडियो हल, सांस्कृतिक रंगमञ्च, पुरातात्विक एवम् धार्मिक स्थलहरूमा प्रवेश शुल्कको २ देखि ५ प्रतिशतसम्म मनोरञ्जन कर लगाउन सक्ने व्यवस्था छ । नेपाली नागरिकहरूको हकमा भने ऐतिहासिक, पुरातात्विक एवम् धार्मिक क्षेत्रहरूमा प्रवेश शुल्क छुट छ । यसै

गरी नगरपालिकाहरूले सरकस एवम् जादु प्रदर्शनमा प्रति दिन रु. २०० देखि ५०० सम्म मनोरञ्जन कर लगाउन सक्दछन् ।

व्यवसायिक भिडियो कर

नगरपालिकाहरूले आफ्नो क्षेत्रभित्र ब्यवसायिक रुपमा संचालनमा ल्याइएका भिडियो, प्रोजेक्टर, केबल आदिमा वार्षिक रु २०० देखि रु ५०० सम्म व्यावसायिक भिडियो कर लगाउन सक्दछन् ।

विज्ञापन कर

नगरपालिकाहरूले वार्षिक रु. २०० देखि १००० सम्म व्यावसायिक विज्ञापन प्रयोजनका लागि चोक, सडक छेउ र सार्वजनिक क्षेत्रमा राखिएका होडिड बोर्ड आदिमा विज्ञापन कर लगाउन सक्दछन् ।

(ख) गैर कर राजश्व

सेवा शुल्क

नगरपालिका हरूले सेवाको स्थापना वा सेवा दिए बापत सेवा शुल्क लिन सक्दछन् । पार्किङ् शुल्क र अचल सम्पत्ति मूल्याङ्कन शुल्क बाहेक अन्य सेवामा सेवाको स्तर अनुसार नगरपालिकालाई शुल्कको दर निर्धारण गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सेवा शुल्कका मुख्य स्रोतहरू निम्न छन् ।

सेवा शुल्क : खानेपानी, बिजुली, सार्वजनिक टेलिफोन, फोहरमैला व्यवस्थापन, ढल निकास, बस पार्क, अतिथि गृह, सार्वजनिक शौचालय, हाट बजार, पौडी पोखरी, पशु वधशाला आदि,

दस्तूर : नक्सा पास दस्तुर, सिफारिस तथा बक्सौनी, नाता प्रमाणित, जग्गा नामसारी एवम् दर्ता आदि ।

सम्पत्ति परिचालन

नगरपालिकाहरूले आफ्नो सम्पत्तिलाई परिचालन गरी व्यक्ति सरह आय आर्जन गर्न सक्दछन् । जसका मुख्य स्रोत निम्न छन् ।

बिक्री : नक्सा, माछा पालन, फाराम, प्रोफाईल, घर नम्वर तथा चलअचल सम्पत्तिहरू

लगानी : ब्याज, मुनाफा, लाभांश

भाडा : जग्गा, भवन र अन्य स्रोत परिचालन

अन्य आय

माथि उल्लिखित गैर कर राजश्वहरूको अतिरिक्त नगरपालिकाको आयका अन्य स्रोतहरू निम्न छन् ।

व्यक्तिगत वा संस्थागत रूपमा नगरपालिकालाई प्राप्त रकम

दण्ड जरिवाना

धरौटी जफत

बाह्य स्रोत

नगरपालिकालाई बाह्य स्रोतबाट प्राप्त ऋण, अनुदान, राजश्व बाडफाँड आदिबाट प्राप्त रकमहरू नगरपालिकाका बाह्य स्रोतहरू हुन् । बाह्य अनुदानलाई चालु र पुँजीगत गरी मुख्यतया दुई भागमा विभाजन गरिएको छ । वाह्य अनुदानको अतिरिक्त नगरपालिकाले जि.वि.स.वाट राजश्व वांडफांड, उपभोक्ताबाट योगदान (योजनाको आधारमा) र वित्तीय संस्था वा नेपाल सरकारबाट ऋण आदि बाह्य स्रोतवाट प्राप्त हुने आय हन् ।

(क) चालु अनुदान

नेपाल सरकारबाट नगरपालिकालाई प्राप्त चालु खर्चका लागि प्राप्त अनुदान यस शीर्षक अन्तरगत पर्दछ । यसमा स्थानीय विकास शुल्क, नगरपालिका अनुदान, सामाजिक सुरक्षा अनुदान मुख्य हुन् ।

(ख) पूँजीगत अनुदान

नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने पूँजीगत खर्च, अन्य संस्था वा निकायबाट प्राप्त पूँजीगत तथा कार्यक्रम अनुदान तथा जि.वि.स. वा नेपाल सरकारबाट राजश्व बाँडफाँड बापत प्राप्त रकमहरू यस शीर्षक अन्तरगत पर्दछन् । पूँजीगत अनुदानका मुख्य स्रोतहरूमा नेपाल सरकारबाट नगरपालिकालाई प्राप्त अनुदान, स्थानीय विकास शुल्क, केन्द्रीय स्तरका निकायहरू जस्तो सडक बोर्ड र नगर विकास कोष आदिवाट प्राप्त कार्यक्रम अनुदान, जिविस तथा मालपोतवाट राजश्व वांडफांड र दातृ निकायहरूवाट प्राप्त अनुदान आदि पर्दछन् ।

(ग) उपभोक्ताको योगदान

उपभोक्ताहरूवाट योजना संचालनकोलागि भएको योगदान तथा निजी क्षेत्रको लगानी यस बर्गिकरण अन्तरगत पर्दछ ।

(घ) ऋण तथा सापटी

नेपाल सरकार वा अन्य वित्तीय संस्थाहरूबाट प्राप्त ऋण तथा सापटीका रकमहरू यस अन्तरगत पर्दछ ।

२.२ नगरपालिकाको खर्चको जिम्मेवारी

नगरपालिकाले नगरवासीहरूलाई प्रदान गर्ने जिम्मेवारीको क्षेत्र ब्यापक छ । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐनले नगरपालिकालाई दिएको मुख्य विकास कार्यहरू निम्न छन् ।

भौतिक विकास

- नगरपालिका क्षेत्रको भू-उपयोग नक्सा बनाई औद्योगिक, आवासीय, कृषि, मनोरञ्जन स्थल आदि क्षेत्र तोक्ने र कार्यान्वयन गर्ने ।
- नगरपालिका क्षेत्रमा खानेपानी र ढल निकास सम्बन्धी योजना कार्यान्वयन गर्ने तथा त्यसको संचालन र मर्मत सम्भार गर्ने ।
- नगरपालिका क्षेत्रभित्रका विभिन्न ठाउँहरूमा हरियो क्षेत्र, उद्यान र मनोरञ्जन स्थलहरूको विकास गर्ने ।

- नगरपालिका क्षेत्रका विभिन्न ठाउँहरूमा सार्वजनिक शौचालयको व्यवस्था गर्ने ।
- नगरपालिका क्षेत्रमा निर्माण गरिने घर, भवन आदिको नक्सा पास गर्ने, गराउने ।
- सामुदायिक भवन तथा विश्राम गृह बनाउने

जलस्रोत, वातावरण र सरसफाइ

- खोलानाला, कुवा, इनार,पोखरी, तलाउ, ढुङ्गेधारा आदिको संरक्षण गरी सदुपयोग गर्ने, गराउने ।
- सिंचाई योजना लागू गर्नु पर्ने भएमा त्यसको योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने ।
- सम्भावित नदी कटान, बाढी तथा भू-क्षय आदिको नियन्त्रण र रोकथाम गर्ने ।
- जल, वायु तथा ध्वनि प्रदूषण नियन्त्रण गरी वातावरण संरक्षण गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने ।
- वन, वनस्पति तथा अन्य प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण गर्ने ।
- सरसफाइको कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- फोहर मैला सङ्कलन, ढुवानी तथा तह लगाउने सम्बन्धी कामको संचालन र व्यवस्थापन गर्ने ।
- नगरपालिका क्षेत्रमा विद्युत उत्पादन तथा वितरण गर्ने ।

शिक्षा तथा खेलकूद

- पूर्व प्राथमिक विद्यालय स्थापना, संचालन र व्यवस्थापन गर्ने तथा स्थापना गर्न अनुमति दिने ।
- विद्यालयहरूको संचालन र व्यवस्थापनमा सहयोग पुऱ्याउने र त्यस्ता विद्यालयहरूको स्थापना र खारेजीको सिफारिस गर्ने ।
- मातृ भाषामा प्राथमिक तहको शिक्षा उपलब्ध गराउन सहयोग गर्ने ।
- आर्थिक दृष्टिले अत्यन्त पिछडिएका उत्पीडित जनजातिहरूका छात्रछात्राहरूलाई छात्रवृत्ति दिने व्यवस्था मिलाउने ।
- नगरपालिका स्तरीय प्रौढ शिक्षा तथा अनौपचारिक शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रम तयार गरी कार्यान्वयनगर्ने ।
- नगरपालिका क्षेत्रमा पुस्तकालय तथा वाचनालयको स्थापना, संचालन तथा व्यवस्थापन गर्ने
- खेलकूद विकास कार्यक्रमहरू बनाई कार्यान्वयन गर्ने ।
- नगरपालिका स्तरीय खेलकूद विकास समिति गठन गरी खेलकूदको विकास गर्ने ।

संस्कृति

- नगरपालिका क्षेत्रभित्रका सांस्कृतिक तथा धार्मिक महत्वका स्थानहरूको लगत तयार गरी तिनीहरूको मर्मत सम्भार गरी संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने, गराउने ।

- नगरपालिका क्षेत्रभित्रका पुरातात्विक वस्तु, भाषा, धर्म, कला र संस्कृतिको संरक्षण, सम्बर्द्धन एवम् प्रयोग गर्ने ।

निर्माण तथा यातायात

- नगरपालिका क्षेत्रभित्र नेपाल सरकारको जिम्मामा रहेको सडक बाहेक आवश्यक पर्ने कच्ची, पक्की सडक, पुल, कलभर्टहरूको योजना बनाई निर्माण तथा मर्मत सम्भार गर्ने ।
- नगरपालिका क्षेत्रभित्र बसपार्क, रिक्सा, टाँगा, ट्रक आदिको पार्किङ् व्यवस्था गर्ने, गराउने ।
- नगरपालिकाको यातायात आवश्यकतालाई विचार गरी ठेला, रिक्सा, टाँगा आदिको अधिकतम हद् तोक्ने र तिनीहरूलाई दर्ता गरी नम्बर दिने ।

स्वास्थ्य

- नगरस्तरीय अस्पताल, आयुर्वेदिक औषधालय र स्वास्थ्यकेन्द्रहरूको संचालन र व्यवस्थापन गर्ने, गराउने ।
- नगरपालिका क्षेत्रभित्र स्वास्थ्य चौकी तथा उपस्वास्थ्य चौकीहरू खोल्ने, संचालन र व्यवस्थापन गर्ने, गराउने ।
- परिवार नियोजन, मातृशिशु कल्याण, विस्तारित खोप,पोषण, जनसंख्या शिक्षा र जनस्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।
- महामारी तथा संक्रामक रोगको रोकथामको व्यवस्था गर्ने, गराउने ।
- नगरपालिका क्षेत्रमा जनस्वास्थ्यको लागि हानिकारक चिज वस्तुको सार्वजनिक प्रयोगमा रोक लगाउने वा हटाउने ।
- जनस्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पर्ने किसिमका उपभोग्य वस्तुको बेचबिखन र उपभोगमा रोक लगाउने ।

समाज कल्याण

- वेवारिसे मृतक व्यक्तिको दाह संस्कारको व्यवस्था गर्ने,
- टुहुरा, असहाय तथा अनाथहरूको लागि अनाथालयको व्यवस्था गर्ने ।
- महिला तथा बालबालिकाको हित र कल्याण सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने तथा अनैतिक पेशा व्यापार नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य गर्ने ।

उद्योग तथा पर्यटन

- नगरपालिका क्षेत्रमा घरेलु, साना तथा मझौला उद्योगको प्रवर्द्धनमा उत्प्रेरकको काम गर्ने, गराउने ।

- नगरपालिका क्षेत्रभित्रको प्राकृतिक, सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय सम्पदाको संरक्षण, सम्बर्द्धन, विस्तार र सदुपयोग गर्ने, गराउने ।

विविध

- नगरपालिका क्षेत्रको सडकको दायाँ बायाँ र अन्य आवश्यक ठाउँमा वृक्षारोपण गर्ने ।
- काञ्जीहाउस, पशु बधशाला राख्ने स्थानको निर्धारण र व्यवस्थापन गर्ने ।
- नगरपालिका क्षेत्रको ऐलानी तथा सरकारी पर्ती जग्गाहरूको संरक्षण गर्ने ।
- मसान घाटको निर्धारण र व्यवस्थापन गर्ने ।
- व्यापार तथा वाणिज्यको विकासको लागि काम गर्ने ।
- नगरपालिकाको विनियम तर्जुमा गरी नगर परिषद्मा पेश गर्ने ।
- दैवी प्रकोप नियन्त्रण गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक काम गर्ने ।
- नगरपालिका क्षेत्रभित्रको जनसंख्या तथा घर जग्गाको लगत राख्ने ।
- प्रचलित कानून बमोजिम जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने ।
- नगरपालिका क्षेत्रभित्रका असहाय, अनाथ र अपाङ्ग बालबालिकाहरूको लगत राख्ने र तिनीहरूलाई उपयुक्त ठाउँमा राख्ने व्यवस्था गर्ने ।
- बहुला तथा छाडा कुकुर मारी सार्वजनिक हितको सुरक्षा गर्ने र मरेका पशुपक्षी गाड्ने ठाउँ तोक्ने ।
- खतरा उत्पन्न गर्ने रूख काट्न लगाउने, घर पर्खाल आदि भत्काउन लगाउने ।
- नगरपालिका क्षेत्रको घरको व्लक नम्बर अद्यावधिक राख्ने ।
- पशु बधशालाको प्रबन्ध गर्ने ।
- छाडा पशु पक्राउ गरी लिलाम गर्ने ।
- गल्ली तथा सडकमा बत्तीको व्यवस्था गर्ने ।
- नगरपालिका क्षेत्रमा चलचित्र भवन खोल्न स्वीकृति दिने ।
- हाट, बजार, मेला आदिको प्रबन्ध गर्ने, गराउने ।
- बारुण यन्त्रको संचालन र व्यवस्थापन गर्ने, गराउने ।
- कुनै विशिष्ट व्यक्तिलाई नगरको सम्मानार्थ विशिष्ट व्यक्तिको रूपमा सम्मान प्रदान गर्ने ।
- नगरपालिका क्षेत्रको विकास सम्बन्धी अन्य कामहरू गर्ने, गराउने ।

- सहकारिताको विकासको लागि सहयोग पुऱ्याउने ।
- सचिवको कार्यको मूल्याङ्कन गरी सिफारिस सहित अख्तियारवाला समक्ष पठाउने ।
- नगरपालिकालाई आय आर्जन हुने सहकारी, औद्योगिक तथा व्यावसायिक कार्यक्रम निजी क्षेत्रको समेत लगानीमा संचालन गर्न प्रोत्साहित गर्ने, गराउने ।
- सहकारितामा आधारित विविध कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी संचालन गर्ने, गराउने ।
- प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएका अन्य कामहरू गर्ने ।

ऐच्छिक कामहरू

- नगरपालिका क्षेत्रभित्र स्तरयुक्त विद्यालय शिक्षा उपलब्ध गराउन आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
- नगरपालिका क्षेत्रबाट निरक्षरता निर्मूल पार्न साक्षरता कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।
- नगरपालिका क्षेत्रका विभिन्न ठाउँहरूमा पुस्तकालय तथा वाचनालयहरू स्थापना गरी संचालन गर्ने ।
- नगरपालिका क्षेत्रभित्र अव्यवस्थित बसोबास नियन्त्रण गर्ने ।
- निर्देशित जग्गा विकास, भू-उपयोग जस्ता कार्यहरूको माध्यमबाट नगरको बनावट तथा विकासलाई व्यवस्थित तुल्याउने ।
- वृद्ध तथा अनाथ आश्रमहरूको व्यवस्था गर्ने ।
- विद्युत आपूर्ति र संचार सुविधाको व्यवस्था मिलाउने ।
- नगरपालिकामा मनोरञ्जन स्थल, कृडास्थल, संग्रहालय, चिडियाखाना, पार्क आदिको व्यवस्था मिलाउने ।
- बेरोजगारी कम गर्न बेरोजगारहरूको तथ्याङ्क सङ्कलन गरी रोजगारमूलक कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।
- नदी प्रदूषण नियन्त्रण गर्न कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।
- नगरपालिका क्षेत्रमा एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराउने ।
- नगरपालिका क्षेत्रमा शव वाहनको व्यवस्था मिलाउने ।
- दैवी प्रकोपबाट हुने धनजनको क्षति कम गर्न निरोधात्मक तथा उद्धारका कार्यहरू गर्ने ।

- नगरपालिका क्षेत्रमा गर्नु पर्ने विकास निर्माण कार्यको लागि उपभोक्ता समूह तथा अन्य गैर सरकारी संस्थाहरूलाई प्रोत्साहित गरी यथासम्भव त्यस्ता समूह वा संस्थाहरू मार्फत गर्नु गराउनु पर्नेछ ।
- नगरपालिकाको सर्वोच्च निकाय नगर परिषद्ले नीति निर्माण, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दछ । स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ ले नगरपालिकाको व्ययलाई चालु खर्च र पूँजीगत खर्च गरी दुई वर्गमा विभाजन गरेको छ ।

२.२.१ चालु खर्च

कर्मचारीका लागि हुने खर्च, कार्यालय संचालन खर्च, सार्वजनिक सेवा खर्च, अनुदान, संघसंस्थाहरूलाई दिईने संचालन अनुदान, फिर्ता खर्च, व्याज खर्च आदि यस शीर्षक अन्तरगत पर्दछन् ।

तलब तथा अन्य सुविधा : कर्मचारी तथा प्रतिनिधिको तलब भत्ता, लुगा भत्ता, रासन, विमा, उपदान कर्मचारी कल्याण कोष, औषधि उपचार खर्च, कर्मचारी तालिम आदि

कार्यलय संचालन : बिजुली, पानी, टेलिफोन, भाडा, मसलन्द, बैठक खर्च, इन्धन, मर्मत सम्भार, पुरस्कार, परामर्श सेवा तथा अन्य सम्बन्धित खर्च आदि

अनुदान : सार्वजनिक निकाय, गा.वि.स. सामाजिक संघ संस्था तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता अनुदान

सामाजिक सेवा खर्च : फोहरमैला व्यवस्थापन, कार्यक्रम खर्च (शिक्षा, स्वास्थ्य , खेलकुद, सीप विकास, क्षमता विकास, सामाजिक समावेशिकरण, लैङ्गिक विकास, महिला तथा बाल विकास आदि), सामाजिक संस्था अनुदान, आर्थिक सहायता, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम, वारुण यन्त्र, एम्बुलेन्स सेवा आदि

ब्याज भुक्तानी तथा साँवा फिर्ता

भैपरि आउने

२.२.२ पूँजीगत खर्च

पूँजी ट्रान्सफर खर्च, सार्वजनिक निर्माण खर्च, पूँजीगत लगानी, पूजीगत अनुदान, क्षमता विकास खर्च, सावाँ भुक्तानी आदि यस शीर्षक अन्तरगत पर्दछन् । जुन यस प्रकार छन् ।

पूँजी ट्रान्सफर खर्चः घर जग्गा खरिद

पूँजी निर्माण खर्चः फर्निचर, भवन, मेशिन तथा उपकरण, भवन निर्माण आदि

सार्वजनिक निर्माण खर्चः सडक, पुल, ढल निकास, खानेपानी, सिंचाइ, अन्य निकायलाई दिइने पूँजीगत अनुदान र पूजीगत परामर्श सेवा आदि

पूँजीगत सुधार खर्चः विद्यमान पूँजीगत सम्पत्तिको आयु बढाउने खर्चहरू

अध्ययन तथा प्राविधिक परामर्श सेवा

लगानीः सेयर र ऋण

पूँजीगत अनुदानः सार्वजनिक संस्था, गा.वि.स., नगरपालिका तथा सेवा मूलक संस्थाहरूलाई दिईने पूंजिगत अनुदान

साँवा भुक्तानी

भैपरि आउने

३. राजश्व परिचालनको बर्तमान अवस्थाको पुनरावलोकन

३.१ परिचय

गुलरिया नगरपालिका मध्यपश्चाञ्चल विकास क्षेत्रको भेरी अञ्चल बर्दिया जिल्लामा अवस्थित छ । यो नगरपालिका स्थापना वि.स. २०५३ साल माघ ११ मा भएको हो । यसको पूर्वमा वबई नदी (महम्मदपुरगा.वि.स), पश्चिममा सानोश्रीरारताल नगरपालिका उत्तरमा बबई नदी (पदनाहा, मगरागाडी र धधवार गा.वि.स.) पर्दछ भने दक्षिणमा भारतको उत्तरप्रदेश (बहराइच जिल्ला) पर्दछ। हाल १४ वडा रहेका यस नगरपालिकाकोकुल क्षेत्रफल ९१.१९ बर्ग कि.मि.छ भने २०६८को जनगणना अनुसार कुल जनसंख्या ५७२३२ रहेको छ । जसमध्ये २९३३९ पुरुष र २७८३३ महिला रहेका छन् ।नगरपालिकामा कुल घरधुरी ११२३० छन् । यसको अवस्थिति२८डिग्री ७ मिनेट ५४ सेकेण्ड उत्तर अषांस देखि२८ डिग्री ७ मिनेट २२ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांस सम्म र ८१ डिग्री १६ मिनेट ४८ सेकेण्ड पूर्व देखि ८१ डिग्री २२ मिनेट ५४ सेकेण्ड पूर्वी देशान्तर सम्म रहेको छ । यो नगरपालिका समुद्र सतहबाट१४५ मिटर उचाईमा रहेको र अधिकतम तापक्रम ४२ देखि ४४ सेल्सीयस सम्म र न्यूनतम तापक्रम ७.७ डिग्री सेल्सीयस रहेको छभने औषत बर्षा १०५० मि.मि. रहेको छ। यहाको हावापानी उष्णप्रदेशीय बिशेषता पाइन्छ ।नगरपालिकाको औसत वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर (Average Annual Population Growth Rates,) २.४३% रहेको पाइन्छ ।

नगरपालिकाको १३,४६४ विगाहा मध्ये १,२११ बिगाहा वनजंगल, ९,४७५ बिगाह कृषि भूमि, ३६९बिगाहा आवास,४९१ बिगाहा बजार क्षेत्र, ७१ विगाहा ताल, पोखरीले ओगटेको भूमि,७०८ बिगाहा कृष्णसार संरक्षण क्षेत्रले चर्चेको भूमि, १,१४० बिगाहा नदी कुलो, बाटोघाटोले चर्चेको छ । कृषि भूमि ९,४७५ बिगाहा मध्ये ४,२२३ बिगाहामा सिंचित छ भने बाँकी ५२५२ विगाहा असिंचित भूमि रहेको छ ।

३.२ नगरपालिकाको संगठन प्रणाली

नगरपालिकाले ४४कर्मचारी दरबन्दी स्वीकृत गरी २१ दरबन्दीमा पद पूर्ति गरेको छ । यसरी पद पूर्ति भएका कर्मचारीहरूलाई नगरपालिकाले नगरपालिकाको विभिन्न भूमिकाहरू जस्तो समान्य तथा कर्मचारी प्रशासन, आर्थिक प्रशासन, राजश्व प्रशासन, शहरी विकास, भौतिक पूर्वाधार विकास, सामाजिक विकास, सरसफाइ आदि पूरा गर्न खटाएको छ। जस मध्ये २ जना अधिकृतमा १ जना २८ जना सहायक कर्मचारी मध्ये १५ जना, सहयोगी १४ जनामा ५ जना कार्यरत रहेका छन् ।

राजश्व शाखा

नगरपालिकाको राजश्व शाखामा ५ जना कर्मचारीहरूलाई खटाइएको छ जसमा ३ जना सहायक स्तरका र २ जना कार्यरत रहेका छन् । राजश्व शाखा अन्तर्गत IPT उपशाखा रहेको छ । यस नगरपालिकामा राजश्व असुलीको कार्यमा कम्प्युटरीकृत प्रणाली शुरु गरेको छ ।

न्यूनतम सर्त तथा कार्य सम्पादन मापनको नतिजा

गुलरिया नगरपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७०।०७१ मा स्थानीय निकाय वित्तीय आयोगले गरेको न्यूनतम सर्त तथा कार्य सम्पादन मापनको नतिजा अनुसार न्यूनतम सर्त पूरा गरी कार्य सम्पादनमा ६८ अङ्क प्राप्त गरेको छ । समग्रमा ५८ नगरपालिकामध्ये २९ औं स्थानमा रहेको छ । जसले गर्दा न.पा.लाई नेपाल सरकारबाट प्राप्तहुने अनुदानमा दश प्रतिशत वृद्धि भएको छ । राजश्व परिचालन कार्यसम्पादन मापनमा सूचकको १२ अंकमा १ अंकमात्र गुमाई ११ अंक हासिल गरेको छ ।

३.३ राजश्व परिचालन नीतिहरू

आन्तरिक आयको बृद्धि तथा दिगो विकासका लागि कर प्रशासनलाई सबल तुल्याउनका लागि निम्न नीतिहरू स्वीकृत गरेको छ ।

- आन्तरिक आयको बृद्धि तथा दिगो विकासका लागि कर प्रशासनलाई व्यवस्थित गर्ने,
- करको दायरा फराकिलो बनाउदै करका दरहरूमा सामान्य हेरफेर गर्ने,
- लेखा प्रणाली लाई व्यवस्थित गर्न प्रोदभावी लेखा प्रणालीको शुरुआत गर्न आबश्यक तयारी गर्ने,
- एकीकृत सम्पत्तिकरमा सवै नगरपालिकाका करदाता सवैलाई समेटन करदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- नगरपालिका भित्रका उच्चतम तथा नियमित कर बुझाउने करदातालाई सम्मान गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिने,
- व्यवसाय कर संकलन र पशुहाट वजारको सञ्चालन PPP को अवधारणा अनुरुप अगाडि बढाउने,
- नगरपालिका भित्र व्यवसाय गरी वस्ने सवै प्रकृतिका व्यवसायीहरूलाई नगरपालिकामा व्यवसाय अनिवार्य दर्ता गर्नु पर्ने प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याइने,
- नगरपालिका भित्रका सवै नदी तथा ताल तलैयाको व्यवस्थापन गरी आयमूलक आयोजनको रुपमा लगानी बढाउदै लगिने नीति अबलम्बन गरिने,
- पशुहाट वजार तथा अन्य तरकारी हाटवजारको स्तरोन्नति गरिने,
- नगरक्षेत्रभित्र संचालित सबै यातायातका सवारी साधनहरूबाट हुने प्रदुषणलाई मध्यनजर गरी ती सवारी साधनहरूलाई बर्गिकृत गरी प्रदुषण कर लगाइने ।
- कर्मचारीको कार्यबोझ र जिम्मेवारीको आधारमा थप प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइने,

- राजश्व संभाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन तथा नगर स्तरिय राजस्व परामर्श समितिको वैठकको सिफारिसका आधारमा आयको प्रषेपण र कर शुल्कको दररेट निर्धारण गरी कर संकलनको प्रकृयालाई प्रभावकारी बनाइने,

३.४ नगरपालिकाको आय तथा व्ययको समीक्षा

यस भागमा गुलरिया नगरपालिकाको विगत ५ वर्षको आय तथा व्ययको व्याख्या तथा बिश्लेषण गरिएको छ ।

३.४.१ राजस्व परिचालन

तालिका ४ ले गुलरिया नगरपालिकाको आन्तरिक तथा बाह्य श्रोतहरूलाई छुट्याई नगरपालिकाले त्यसको परिचालनको अवस्था देखाउंदछ । नगरपालिकाको विगत ५ वर्षको आयविवरण यस प्रकार छ ।

तालिका ४ नगरपालिकाको राजश्व बृद्धिको अवस्था

सकेत	शीर्षक	आ.ब.०६७।०६८	आ.व.२०६८।०६९	आ.व.२०६९।०७०	आ.व.०७०।७१	आ.व.०७१।७२
१	**आन्तरिक आय**	**६१६८३०२**	**७४९२०३७**	**८९१६२८५**	**१०५५९९५७**	**१०८७३६४७**
१.१	**स्थानीय कर**	**२५९३५४१**	**३२२४२०५**	**४१७८१३०**	**४७६६९७३**	**४९२१६५१**
१.१.१	मालपोत	९२४९४६	४१३५५८	२१६२९७	१३०६८८	८७७२२
१.१.२	घर जग्गाकर	३२४५१५	१३८८३५	७२२५५	२५८६५	१८८३०
१.१.३	बहाल कर	२४६५५	३५६६७	४२९९८	४२१५८	५४९०७
१.१.४	विटौरी कर	९५३४९०	१२५७२६२	१९३८२४८	२६३३३४१	२२६३६७६
१.१.५	व्यवसाय कर	३६००६०	३९२१५०	४१५९७०	५१६२७०	६८९८९५
१.१.६.१	बार्षिक सवारी कर (सवारी दर्ता)	५८७५	३०५०	२६७५	५३५०	९५०
१.१.६.२	पटके सवारी कर	०	०	०	०	०
१..१.७	सम्पत्ति कर	०	९८३६५०	१४२८७८८	१४१३३०१	१६८३८७१
१.१.८	मनोरञ्जन कर	०	०	०	०	०
१.१.९	विज्ञापन कर	०	०	६०९००	०	१२१८००
१.२	**सेवा शूल्क**	**५४३२१३**	**३५८५०२**	**३२१३५४**	**४६८५८१**	**४६३८०८**
१.२.१	सवारी पार्किग	७२९७५	१५२८५२	५४०४०	१६९१९०	२०९२८३
१.२.६	अचल सम्पत्ति मुल्यांकन सेवा शूल्क	७५००१	८७०१०	१२३०६७	१५७९९४	४३४६
१.२.७	महसूल तथा सेवा शूल्क	०	४६३०	१६५५७	१३४१७	९९६०९
१.२.८	अन्य सेवा	३९५२३८	११४०१०	१२७६९०	१२७९८०	१५०५७०

सकेत	शीर्षक	आ.ब.०६७।०६८	आ.व.२०६८।०६९	आ.व.२०६९।०७०	आ.व.०७०।७१	आ.व.०७१।७२
	शूल्क					
१.३	**दस्तूर**	**२१३८२२१**	**२४६४६८०**	**२०८९९२६**	**१७४३७०२**	**३०४६११८**
१.३.१	दर्ता तथा नवीकरण	११३३७३	७१४५०	४४१००	८९७००	१९६७००
१.३.२	नक्सापास दस्तूर	१०६२१५१	९३०४५७	८२७१२५	५८८३१०	८१४८७१
१.३.३	सिफारिस तथा बक्सौनी दस्तूर	९४८२८६	११३३४२१	१०३९२९६	९२३१२२	१७९६७२४
१.३.४	नाता प्रमाणित दस्तूर	१४४१०	१५२००	१९७००	१४८००	२४३७५
१.३.५	अन्य दस्तूर नाप जाच	०	२३१५२३	११६२००	८३२००	१०७६५०
१.३.६	निवेदन दस्तूर	०	८२६३०	४३५०५	४४५७०	१०५७९८
१.४	**बिक्री**	**०**	**०**	**२४१७५५**	**१९२२३०**	**४१९६६५**
१.४.३	अन्य बिक्री	०	०	२४१७५५	१९२२३०	४१९६६५
१.५	श्रोत परिचालन	**०**	**०**	**०**	**०**	**२९८२९**
१.५.१	सार्वजनिक निजी साझेदारी	०	०	०	०	२९८२९
१.७	**अन्य**	**८९३३२७**		**२०८५१२०**	**३३८८४७२**	**१९९२५७६**
१.७.१	दण्ड जरीवाना	६७२५	१२३६०४	११९३१३	८१२१६०	८५७२५
१.७.२	भाडा तथा बहाल	८२३८३२	८४७३४७	१९५४९९०	२५१५९७०	१७६७८६५
१.७.३	धरौटी जफत	०	१४१२३	०	५०८५४	९००००
१.७.४	धरौटी फिर्ता	०	०	०	०	०
१.७.५	पेश्की फिर्ता	०	०	०	०	०
१.७.६	अन्य विविध आय	६२७७०	४०५६४	१०८१७	९४८८	४८९८६
	आन्तरिक आय कूल जम्मा	**६१६८३०२**	७४९२०३७	**८९१६२८५**	**१०५५९९५७**	**१०८७३६४७**
	बैक हिसाब	**२००५२३४**	**१७०२१९५**	**१८७४४९६**	**३८६०७६६**	**०**
	जम्मा	**८१७३५३६**	९१९४२३१	**१०७९०७८१**	**१४४२०७२४**	**१०८७३६४७**
२	**बाह्य अनूदान (पुजीगत)**	**६६८४३०६०**		**५९२६२४७१**	**५९९८११२०**	**९९४९६१४१**
१.८.१.१	नपा अनुदान पुजीगत	११८९५०००	८०७०००००	२९६९००००	२३५८१५९५	१९६१२०००
१.८.१.२	स्थावि शूल्क	९४७१०००	९४७१०००	५१५६०००	८८९४६४५	९९९००००
	कृषि सडक पुर्वाधार	३४७४४९५	३५०००००	२७५००००	३५०००००	०

सकेत	शीर्षक	आ.ब.०६७।०६८	आ.व.२०६८।०६९	आ.व.२०६९।०७०	आ.व.०७०।७१	आ.व.०७१।७२
	सडक बोर्ड	७६६५२३	१२७२८९१	३०९०३११	१४९४९२५	२६८०११९
	जगेडा कोष	१७१०८१००	१४३६९०००	८९०९०००	१५४४६०००	१६८६३०००
	एलजी सिडिपी	१९४४००००	१०२८२२४२	०	०	३८००००
	जिविस सशर्त अनूदान	१०१२०००	१०२६७५०	१०७६५००	१४६४२६०	४१२९१०८
	पशू सेवा का बाट प्राप्त	०	०	०	५०००००	०
	सहरी स्वास्थ्य	१००००००	७०००००	६२१०००	६२४०००	६२४०००
	न.पा. अनूदान थप	०	०	०	०	३७५०००००
	नगर विकास कोष	०	०	२९१०३२७	२९१०३२७	०
	शिक्षा साक्षरता	५२२५६०	३६१६१६	०	०	०
	नपा संघ	०	१०००००	०	०	०
	आबधिक योजना	१४०००००	०	०	०	०
	सि.वि.स.	१९५७८०	०	०	०	०
	पिपिपि यू इ	५५७६०२	०	०	०	०
	यूएन हैवीटाट	०	०	०	८०४८४१	७२९११४
	राजश्व वाडफाड	०	०	५०५९३३३	७६०५२७	४२८८७९९
	लागत सहभागिता आधारित कार्यक्रम	०	०	०	०	२७०००००
	जम्मा	**६६८४३०६०**	४९१५३४९९	**५९२६२४७१**	**५९९८११२०**	**९९४९६१४१**
3	**बाह्य अनूदान चालू**	**७९२७०६५**	**८८०९५५८**	**९४६०८००**	**१०३९५४००**	**३२४१६५२०**
	स्थावि शू अनूदान चालू	३७२६०००	३७२६०००	३७२६०००	७११८०००	६७८००००
	सामूदायिक विकास कार्यक्रम	९२९००	१३१५००	०	३२३४४००	८३५१६००
	शान्ति समिति	०	०	०	४३०००	४५०००
	सामाजिक सूरक्षा	०	०	०	०	१७२३९९२०
	न.पा. अनूदान चालू	१९५७५००	१९३३०००	१९३३०००	०	०
	एलजी सिडिपी	२१५०६६५	३०१९०५८	३८०१८००	०	०
	धरौटी	**३४०८५७६**	४२१८४०३	**२५१०७५०**	**५१६५५२३**	**५९५२४३६**
	कूल जम्मा	**८६३५२२३७**		**८२०२४८०२**	**८९९६२७६७**	**१४८७३८७४४**
	धरौटी	**३४०८५७६**	४२१८४०३	**२५१०७५०**	**५१६५५२३**	**५९५२४३६**
	बाह्य	**७९२७०६५**	**८८०९५५८**	**९४६०८००**	**१०३९५४००**	**३२४१६५२०**

सकेत	शीर्षक	आ.ब.०६७।०६८	आ.व.२०६८।०६९	आ.व.२०६९।०७०	आ.व.०७०।७१	आ.व.०७१।७२
	अनूदान चालू					
	बाह्य अनूदान (पुजीगत)	६६८४३०६०	५१५४७५००	५९२६२४७१	५९९८११२०	९९४९६१४१
	आन्तरिक आय कूल जम्मा	६१६८३०२	७५७६९६९३	८९१६२८५	१०५५९९५७	१०८७३६४७
	बैक हिसाब मौज्दात	२००५२३४	१७०२१९५	१८७४४९६	३८६०७६६	०
	ऋण	0	0	0	0	0
	जम्मा	८६३५२२३७	१४२०४७३४९	८२०२४८०२	८९९६२७६७	१४८७३८७४४

तालिका २: नगरपालिकाका आयका श्रोतहरू

आयका प्रकार	आय शीर्षकहरू	गुलरिया नगरपालिकाबाट संकलित
कर आय	● सम्पत्तिमा आधारित (एकीकृत सम्पत्तिकर)	एकीकृत सम्पत्तिकर भएको
	● व्यवसायकर	भएको
	● सवारी दर्ता तथा वार्षिक सवारीकर	भएको
	● पटके सवारीकर	नभएको
● चच	● बिटौरी कर	भएको
	● बहालकर	भएको
	● विज्ञापनकर	भएको
	● मनोरञ्जन कर	नभएको
गैर कर आय	● लगानी	नभएको
	● फोहर मैला व्यवस्थपन शुल्क	नभएको
	● सरसफाइ शुल्क	नभएको
	● ढल	नभएको
	● पार्किङ शुल्क	भएको
	● मरमत शुल्क	नभएको
	● स्थानीय बजार सेवा शुल्क	नभएको
	● अतिथिगृह प्रबेश शुल्क	नभएको
	● पशुवधशाला सेवा शुल्क	भएको

आयका प्रकार	आय शीर्षकहरू	गुलरिया नगरपालिकाबाट संकलित
	● सडक बत्ती सेवा शुल्क	भएको
	● नक्सापास दस्तुर	भएको
	● सिफारिस तथा प्रमाणपत्र दस्तुर	भएको
	● सम्पत्ती मूल्यांकन दस्तुर	भएको
	● लिलाम विक्री	भएको
	● सार्वजनिक निजी साझेदारी	भएको
	● पर्यटन सेवा शुल्क	नभएको
	● पसल भाडा	भएको
	● मेसिन तथा औजार भाडा	नभएको
	● सभाहल भाडा	भएको
	● ताल, पोखरी तथा जग्गा भाडा	भएको
	● फारम तथा नक्सा विक्री	भएको
	● घर नम्वर सेवा शुल्क	नभएको
	● दण्ड जरिवाना	भएको
चालु अनुदान	● स्थानीय विकास शुल्क चालु	नभएको
	● नेपाल सरकार चालु अनुदान	भएको
	● सामाजिक सुरक्षा अनुदान	भएको
पूँजीगत अनुदान	● स्थानीय विकास शुल्क चालु	नभएको
	● नेपाल सरकार पूँजीगत अनुदान	भएको
	● अन्य अनुदान तथा सहयोग (नेपाल सरकार, अन्य निकाय तथा दातृ निकायबाट प्राप्त)	भएको
	● राजश्व बाँडफाँड (जिविस तथा मालपोत कार्यालय)	भएको
	● जन सहभागिता	भएको
ऋण तथा सापटी	● नगर विकास कोषबाट ऋण	भएको

नगरपालिकाका आयका मुख्य स्रोतहरूको दायरा तथा परिचालनका मुख्य मुद्दाहरूलाई शीर्षकगत रुपमा तल दिईएको छ । यसले नगरपालिकाको राजश्व परिचालन क्षमतामा सुधार ल्याउनका लागि संबोधन गर्नुपर्ने मुख्य विषयवस्तुवारे जानकारी दिन्छ ।

राजश्व प्रशासन

- गुलरिया नगरपालिकाको राजश्व शाखाबाट मासिक करिब ९ लाख आम्दानी संकलन हुने र सो क्रम निरन्तर वृद्धिभइरहेको छ र दिनमा ९० जना सम्म सेवाग्राहीलाई सेवा दिनु पर्ने हालको अवस्था छ ।
- गुलरिया नगरपालिकाले कम्प्युटरीकृत राजश्व प्रणाली शुरुवात गरेको छ । स्थापना गरिएका यी सफ्टवयरहरूलाई वर्षेनी निरन्तर सुधार गर्दै लैजानुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ ।
- राजश्व शाखामा काम गर्ने कक्षहरूपर्याप्त छन् । तर सेवाग्राहीहरूको तुलनामा यस शाखामा काम गर्ने जनशक्तिको भने कमी देखिएको छ ।

घरजग्गा कर तथा मालपोत :

- २०७२ मार्ग १५ का दिन सम्म गुलरिया नगरपालिकामा एकीकृत सम्पत्तिकरका करदाताको अभिलेख राखिएको छ ।
- आ.ब. २०७१।०७२ मा एकीकृत सम्पत्ति कर तिर्ने करदाता ७००७ जना थिए ।

व्यवसाय दर्ताको अवस्था

- २०७२ मंसिर १५ गते सम्म नगरपालिकामा जम्मा ८५९ व्यवसाय दर्ता भएको छ ।
- आ.ब. २०७१।०७२ मा नियमित व्यबसाय कर बुझाउने करदाता जम्मा ७०० थिए ।
- नगरपालिकाले व्यवसायकरको विवरणलाई कम्प्युटरीकृत गर्ने कार्यको शुरुवात गरेको छ ।
- आ.ब. २०७२ मार्ग १५ गते सम्म ८५९ व्यवसायको अभिलेख कम्प्यूटरमा राखिएको छ ।
- दर्ता भई संचालनमा नरहेका व्यवसायहरूल सुचना नदिने भएकाले लगत कट्टा गरिएको छैन ।
- नगरपालिकाले व्यवसाय कर असुलीको लागि टोली गठन गरी फिल्डमा कर असूल गर्ने गरेको छैन ।

तालिका ३ : व्यवसाय दर्ताको वडागत विवरण

वडा	दर्ता भएको व्यवसाय संख्या	वडा	दर्ता भएको व्यवसाय संख्या
१	१५	८	२२०
२	२०	९	२००
३	१५	१०	२०
४	१०	११	३५
५	२०	१२	१०
६	१८०	१३	२०
७	८४	१४	१०
जम्मा			**८५९**

स्रोतः नगरपालिकाको राजश्व शाखाको विवरण, मंसिर १५, २०७२

गुलरिया नगरपालिकामा व्यवसायीहरूको विवरण यस प्रकार रहेका छन् :

सि.नं	व्यवसाय	संख्या
१	उद्योग, होटल,बैक, तथा मासु	४१२
२	किराना, स्टेशनरी, मदिरा जनरल	९४
३	कपडा सिंगार, फेन्सी, गहना	६७
४	इलेक्ट्रोनिक, कम्प्युटर, सञ्चार, विद्युत	९५
५	निर्माण व्यवसायी, मिठाई, घुम्ति पसल	२१८
	जम्मा	८८६
६	बन्द व्यवसाय	२७
	कुल जम्मा	**८५९**

सवारी कर तथा पार्किङ् शुल्क

- नगरपालिकाले पटके सवारी तथा पार्किङ शुल्क लिने गरेको देखिदैन ।
- आ.ब.२०७२।०७३ को लागि गुलरिया नगरपालिकाले पार्किग शुल्क ठेक्कामा उठाउन निजी क्षेत्रलाई दिएको छ । ठेक्का रकम रु २,०९,२८२।८५ एकमुष्ठ दाखिला भएको ले उठाउन वाँकी छैन ।

फोहर मैला व्यवस्थापन शुल्क

- नगरपालिकाले फोहोर मैला तथा सरसफाइ सेवा शुल्क लिने गरेको छैन ।
- फुटपाथका व्यवसायीहरू संग सफाई शुल्क पनि लिने गरेको छैन । फोहरमा मोहर फलाउने कार्य गर्न जरुरी छ ।
- नगरपालिकाले सम्पूर्ण नगरलायई समेट्ने गरी फोहरमैला संकलन तथा सेवा शुल्क असुली कार्य निजी क्षेत्रलाई दिने तर्फ विचार गर्नु पर्ने वेला भैसकेको महसुस हुन्छ । तर नगरपालिकाले तत्सम्बन्धी सोच वनाएको छैन ।

अन्य कर तथा शुल्कहरू

- विज्ञापन कर : आ.व. २०७२।७३ को लागि नगरपालिकाले विज्ञापन कर उठेको देखिन्छ ।
- वहाल कर : आ.व. २०७०।७१ मा करदाताले ४२९९८।४४बहाल कर तिरेका छन्
- नक्सापास शुल्क : आ.व. २०७०।७१ मा ५७७ घर नक्सा गुलरिया नगरपालिकामा दर्ता भएको छ । हाल सम्म यसको संख्या ११२३ पुगेको छ ।
- पर्यटन शुल्क : नगरपालिकाले हालसम्म पर्यटन शुल्क लागू गरेको छैन ।
- राजश्व बाँडफाँड : नगरपालिकाले जि.वि.स.बाट नियमित रूपमा राजश्व बाँडफाँडबाट र मालपोत बाट रजिश्ट्रेशन शुल्कको रकम प्राप्त गर्ने गरेको छ ।

सम्पत्ति परिचालन

- जिन्सी शाखाले खर्च भएर जाने र खर्च भएर नजाने गरी दुई प्रकारको खाता राख्ने गरेको छ । त्यसै गरी उक्त शाखाले एकिकृत सम्पत्ति कर अभिलेख पनि तयार गरेको छ ।
- घरजग्गाको अभिलेख पनि राख्ने गरिएको छ ।
- गुलरिया नगरपालिका संग १५ कित्ता जग्गा जग्गा धनी पूर्जा भएका र १ कित्ता जग्गा भोग चलन गरिएका छन् ।
- नगरपालिकाको १४ वडा मध्ये कुनै वडामा पनि आफ्नै भवनमा वडा कार्यालय छैनन् ।

ऋण तथा सापटी

- गुलरिया नगरपालिकाले ऋण तथा सापटी लिएको छैन ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ ले नगरपालिकालाई लागि प्रदान गरेको काम तथा कर्तव्य र नगरपालिकाले गरेका कार्यहरूको अवस्थ यस प्रकार छ ।

तालिका:४ नगरपालिकालाई तोकिएका काम र कार्यान्वयनको अवस्था

कार्यक्षेत्र	तोकिएको काम	भएको/नभएको
भौतिक विकास	भूउपयोग तथा बस्ती विकास	नभएको
	जलश्रोत	नभएको
	ढल विकास	भएको
	पार्क तथा खेल मैदान	भएको
	सार्वजनिक शौचालय	भएको
	भवन इजाजत	भएको
	सामुदायिक भवन	भएको
जलस्रोत, वातावरण र सरसफाइ	नदीनाला संरक्षण	भएको
	सिंचाई	नभएको
	बाढी तथा भूक्षय नियन्त्रण	भएको
	जल, वायु तथा ध्वनि प्रदूषण नियन्त्रण	
	वन संरक्षण	भएको
	सरसफाइ कार्यक्रम	
	फोहर मैला व्यवस्थापन	भएको
	विद्युत उत्पादन तथा वितरण	भएको
		भएको
		नभएको
शिक्षा तथा खेलकूद	पूर्व प्राथमिक विद्यालय	भएको
	विद्यालय व्यवस्थापन र संचालनमा सहयोग	भएको
	भातृभाषामा प्राथमिक शिक्षा	नभएको
	छात्रवृत्ति	भएको

कार्यक्षेत्र	तोकिएको काम	भएको/नभएको
	प्रौढ छात्रवृत्ति कार्यक्रम	नभएको
	पुस्तकालय	नभएको
	खेलकुद विकास कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप	भएको
सांस्कृतिक	अभिलेखीकरण	भएको
	सांस्कृतिक स्थान तथा स्मारकहरूको मरमत सम्भार	भएको
	संस्कृतिको विकास र भाषा	नभएको
निर्माण तथा यातायात	सडक	भएको
	बसपार्क	भएको
	पार्किङ् स्थानहरू	भएको
	ठेला गाडा , रिक्सा तथा टाँगा दर्ता	भएको
स्वास्थ्य	अस्पताल, क्लिनिक, स्वास्थ्य चौकी तथा उपस्वास्थ्य चौकीको स्थापना र संचालन	भएको
	परिवार नियोजन	भएको
	खोप	नभएको
	निरोधात्मक औषधिहरू	नभएको
	हानिकारक वस्तुको प्रयोग र वितरणमा रोक	भएको
सामाजिक कल्याण	अज्ञात रोग नियन्त्रण	नभएको
	अनाथहरूको संरक्षण	भएको
	महिला तथा बालबालिकाको कल्याणका कार्यक्रम	भएको
उद्योग तथा पर्यटन	साना तथा मझौला उद्योगको प्रवर्द्धन	नभएको
	प्राकृतिक, सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय सम्पदाको संरक्षण	नभएको
ीविविध	वृक्षरोपण	भएको
	पशुवधशाला	भएको
	सार्वजनिक शौचालय	भएको

कार्यक्षेत्र	तोकिएको काम	भएको/नभएको
	आर्यघाटको व्यवस्थापन	भएको
	व्यापार तथा वाणिज्यको प्रवर्द्धन	नभएको
	प्रकोप व्यवस्थापन	नभएको
	रेविज नियन्त्रण	नभएको
	सडक बत्ती	भएको
	आय आर्जनका गतिविधिहरू	नभएको
ऐच्छिक कार्यहरू	गुणस्तरीय विद्यालय शिक्षा	नभएको
	साक्षरता सम्बन्धी कार्यक्रम	नभएको
	पुस्तकालय	नभएको
	अव्यवस्थित बस्ती नियन्त्रण	नभएको
	जग्गा विकास र योजनाबद्ध बसोवास योजना	नभएको
	वृद्धाश्रम	भएको
	विद्युत	नभएको
	उद्यान	भएको
	खेल मैदान	भएको
	सङ्ग्रहालय तथा चिडियाखाना	नभएको
	नदी प्रदूषण नियन्त्रण	नभएको
	एम्बुलेन्स सेवा	नभएको
	शववाहनको व्यवस्था	भएको । नभएको

चालु ऋण परियोजनाहरू

नगरपालिका संग कुनै ऋणबाट सञ्चालन भईरहेका आयोजनाहरू छैनन् ।

पारदर्शिता र जवाफदेहिता

- नगरपलिकाले आय व्ययको विवरण आबधिक रुपमा प्रकाशमा ल्याउने गरेको छ ।

बक्यौता र ऋण फरफारक

- २०६४ साल भन्दा पहिलेका ठेक्का पट्टाको रकम बक्यौता छ ।त्यस पछिको कुनै पनि रकम बक्यौता छैन ।

३.४ खर्च बृद्धिदर

तालिका नं. ६ ले नगरपालिकाको व्ययमा आ.व. २०६७।०६८ देखि आ.व. २०७१।०७२ सम्म प्रत्येक बर्ष चालु तथा पूँजिगत खर्च दुवैमा वृद्धि भएको देखाउँछ ।

तालिका ६ : नगरपालिकाको खर्च बृद्धिका अवस्था

खर्च शिषर्क	आ.बा. ०६७/०६८	आ.बा. ०६८/०६९	आ.बा. ०६९/०७०	आ.बा. ०७०/०७१	आ.बा. ०७१/०७२
चालु खर्च जम्मा	४९१३६२३	६४१४९८४	६५६१८२९	८२८४०६७	८४८१५९५
उपभोग खर्च	१५१०७८९	२३९३६६५	२६५४२४६	३४३२८९२	४३४६७४२
तलब कर्मचारी	३९२६६१	११४२१५२	१४६६८९७	८४९४८५	१३८५१४८
कर्मचारी कल्याण कोष	४०००००	५५००००	६०००००	१००००००	१४०००००
कर्मचारी भत्ता	४६९४७३	२८५२७३	२७८५४७	१२६५६६३	१२४९४४४
बैठक भत्ता	१९९९०५	१९८६००	१२६१००	९२७५०	११५९००
सरुवा भ्र.ख. तथा दैनिक भत्ता	०	२८०४०	०	३००००	०
पोसाक	४८७५०	१८९६००	१८२७०२	१९४९९४	१९६२५०
कार्यसञ्चालन र सेवा खर्च	*२७३१००८*	*३०१८६६४*	*२९६८७३१*	*३२७२३५८*	*३०७२९५३*
पानी तथा विजुली महशुल	९३७९७	१३००१४	१७५२०९	१८३२९२	१८५३१४
सञ्चार महशुल	१४८३६०	१४९७४०	१५६५५६	२१६१७९	१७५१०९
कार्यालय सम्बन्धी खर्च	१३९८६५७	१३९९६५५	१२४८१४२	१३४७९६९	१४८२७३८
भाडा	३३६००	३७०००	३०८००	३६७६३	२२४००
मर्मत तथा सम्भार	१९८८३६	३४९६९६	२४१८८६	३७७७३०	२८१७८८
सवारी इनधन (कर्मचारी)	२९९४८२	३७९५५६	४४६९७३	४७१६१२	३०८१०३
अन्य इनधन	३२७९७	३४९१४	२७७४२	३९८०९	२२३०२
सदस्यता शुल्क	४००००	३००००	१००००	१००००	१००००
आर्थिक सहायता	२८३५०	९४००	७६५०	६८५०	१४१००
नपा स्थाजना दिवस	०	०	२५०००	२०२००	२४६२०
परिषद् सञ्चालन खर्च	१०००००	९९९१४	१०००००	८२७८२	१५००००
विविध खर्च	३५७१२९	३९८७७५	४९८७७४	४७९१७२	३९६४७९
अनुदान	*२४७५००*	*३८५००*	*८९२४१*	*०*	*०*
सामाजिक सेवा निशर्त अनुदान	२४७५००	३८५००	८९२४१	०	०
सेवा तथा उत्पादन खर्च	३९४३८९	८९२१४३	७७११८१	१४७४८२५	९३२८३२
कार्यक्रम भ्रमण खर्च (कर्मचारी)	३९४३८९	३९९५९१	५०००००	४९००१४	४८०९३०
नगर सरसफई तथा ज्याला	०	४९२५५२	२७११८१	९८४८११	४५१९०२
फिर्ता खर्च सा.नि.साझेदारी	२९९३७	७२०१२	७८४३०	१०३९९२	१२९०६८
पूजीगत खर्च					
फर्निचर	२०२९६०	१५०२१८	९९६१६	१३५६८७	२२३४२
सवारी साधन	४८७५	१००००	२००००	०	१०९००
मेशिनेरी औजार तथा अन्य उपकरण	१९६४९९	१५८१५८	२०००००	६४५८५	०
सार्वजनिक र्निमाण खर्च	५९५६६४	३७४९१६	९६०५७	३४७५११	२४५६७
बाह्य अनुदान पूजींगत					
नपा विकास अनुदान	*११८९५०००*	८०७०००००	२९६९०००००	२३५८१५९५	१९६१२०००
स्थावि शुल्क	*९४७१०००*	९४७१०००	५१५६०००	८८९४६४५	९९९००००

खर्च शिषर्क	आ.बा. ०६७/०६८	आ.बा. ०६८/०६९	आ.बा. ०६९/०७०	आ.बा. ०७०/०७१	आ.बा. ०७१/०७२
नपा अनुदान थप	०	१०००००	०	०	३७५०००००
जिविस सशर्त अनुदान	१०१२०००	१०२६७५०	११७०२५०	१०६४७४५	२२१९००७
अन्य सशर्त अनुदान	४२२५७२८२		१८११००६९	३२६२०५९४	२३४७९४५१
कृषि सडक	३४७४४९५	३५०००००	२७५००००	३५०००००	०
सडक बोर्ड	५५९५००	१२६२३६०	२७५५९०१	०	३११२४६९
जगेडा कोष	१७१०८१००	१४३६९०००	८९०९०००	२४६०१५२१	१७८७४५४८
LGCDP	१९४४००००	१०२८२२४२	०	०	३८००००
GIZ	०	७१३३५५	२८९३८६	०	०
UN HABITAT	०	२९०२५१	१०४८६५४	५७३४३९	९९१४६५
सि.वि.स.	१००५६०	०	०	०	०
PPPUE	२४९०४८	०	०	०	०
राजश्व बाँडफाँड	०	०	२३५७१२८	०	०
शिक्षा साक्षरता	५२२५६०	०	०	०	०
आवधिक योजना	७७००१९	०	०	०	०
नगर विकास कोष	०	०	०	२२३५८५९	०
शहरी स्वस्थ्य	३३०००	७०००००	०	१२०९७७५	११२०९७०
पशुसेवा कार्यालयबाट	०	०	०	५०००००	०
बाह्य अनुदान चालु	७९१२६६१	९११०७७४	८७४८१००	१०३९५४००	१५१०१६००
प्रशासन अनुदान चालु	१९५७५००	१९३३०००	१९३३०००	३२३४४००	८२७६६००
स्थावि शुल्क चालु	३८०४४९६	३७२६०००	३७२६०००	७११८०००	६७८०००००
LGCDP	२१५०६६५	३०१९०५८	३०८९१००	०	०
शाति समिति	०	०	०	४३०००	४५०००
सामाजिक सूरक्षा	०	०	०	०	१७२३९९२०
धरौटी	१६५७०२७	४२१८४०२	१९७३३२२	२८३८७३७	९६०१६०
कुल खर्च	८०११८५९०	७०२४९५९९	७१८२५२४२	८८२२७५६६	१३४६४१५४२

४ आय प्रक्षेपण

गुलरिया नगरपालिकाको आगामी तीन वर्षको आयको प्रक्षेपण चालु मूल्यमा विगतको बृद्धिदर र केहि थप सम्भावनालाई आधारमानि प्रक्षेपित गरिएको छ । जुन यस प्रकार छ ।

तालिका ६: आगामी ३ वर्षको आय प्रक्षेपण

संकेत नं.	आय शीर्षक	आ.व. ०७१/०७२ यथार्थ	आ.व. ०७२/०७३ को संशोधित	०७३/०७४ को प्रक्षेपण	०७४/०७५ को प्रक्षेपण	०७५/०७६ को प्रक्षेपण
११	**स्थानिय कर**					
१११	मालपोत तथा भूमी कर (बक्यौता)	८७,७२२	११०,०००	५५,०००	४५,०००	३५,०००
११२	घर जग्गा कर (बक्यौता)	१८,८३०	४०,०००	२०,०००	१५,०००	१०,०००
११३	बहाल कर	५४,९०७	४५,०००	५०,०००	७०,०००	९०,०००
११४	विटौरी कर	२,२६३,६७६	२,०००,०००	२,९००,०००	३,५००,०००	४,०००,०००
११५	व्यवसाय कर	६८९,८९५	७००,०००	१,०००,०००	१,२००,०००	१,४५०,०००
११६१	सवारी दर्ता बार्षिक सवारी कर	९५०	१२,०००	३०,०००	५०,०००	७०,०००
११६२	पटके सवारी कर		०		०	०
११७	सम्पत्ती कर	१,६८३,८७१	२,४३९,१००	४,०००,०००	५,०००,०००	६,०००,०००
११८	मनारेञ्जन कर		०	०	०	०
११९	विज्ञापन कर	१२१,८००	६०,९००	६०,९००	७५,०००	८५,०००
	जम्मा	**४,९२१,६५१**	**५,४०७,०००**	**८,११५,९००**	**९,९५५,०००**	**११,७४०,०००**
१२	**सेवा शुल्क**					
१२१	सवारी पार्किङ.	२०९,२८३	१५०,०००	२५०,०००	३००,०००	३५०,०००

संकेत नं.	आय शीर्षक	आ.व. ०७१/०७२ यथार्थ	आ.व. ०७२/०७३ को संशोधित	०७३/०७४ को प्रक्षेपण	०७४/०७५ को प्रक्षेपण	०७५/०७६ को प्रक्षेपण
१२६	अचल सम्पत्ती मूल्याङ्कन सेवा शुल्क	४,३४६	२००,०००	२००,०००	२५०,०००	३००,०००
१२७	महशुल तथा सेवा शुल्क	९९,६०९	११,०००	१५,०००	२०,०००	२५,०००
१२८	अन्य सेवा शुल्क	१५०,५७०	१५०,०००	२००,०००	२५०,०००	३००,०००
	जम्मा	**४६३,८०८**	**५११,०००**	**६६५,०००**	**८२०,०००**	**९७५,०००**
१३	**दस्तुर**					
१३१	दर्ता तथा नवीकरण	१९६,७००	१०८,३५२	१००,०००	१२५,०००	१५०,०००
१३२	नक्शापास दस्तुर	८१४,८७१	१,३००,०००	१,५००,०००	१,६००,०००	१,७००,०००
१३३	सिफारिश तथा बक्सौनी दस्तुर	१,७९६,७२४	१,५००,०००	१,८००,०००	२,०००,०००	२,२००,०००
१३४	नाता प्रमाणित दस्तुर	२४,३७५	७२,०००	८०,०००	१००,०००	१२०,०००
१३५	अन्य दस्तुर (नाप जाच)	१०७,६५०	३००,०००	३००,०००	४००,०००	५००,०००
१३६	निवेदन दस्तुर	१०५,७९८	१५०,०००	१५०,०००	१६०,०००	१७०,०००
	जम्मा	**३,०४६,११८**	**३,४३०,३५२**	**३,९३०,०००**	**४,३८५,०००**	**४,८४०,०००**
१४	**बिक्री**					
१४३	अन्य बिक्री	४१९,६६५	४००,०००	४००,०००	५००,०००	६००,०००
	जम्मा	**४१९,६६५**	**४००,०००**	**४००,०००**	**५००,०००**	**६००,०००**
१५	**श्रोत परिचालन**					
१५१	सार्वजनिक निजि साझेदारी	२९,८२९	४०,०००	५०,०००	६०,०००	७०,०००

संकेत नं.	आय शीर्षक	आ.व. ०७१/०७२ यथार्थ	आ.व. ०७२/०७३ को संशोधित	०७३/०७४ को प्रक्षेपण	०७४/०७५ को प्रक्षेपण	०७५/०७६ को प्रक्षेपण
	जम्मा	२९८२९	४०,०००	५०,०००	६०,०००	७०,०००
१७	**अन्य**					
१७१	दण्ड जरिवाना	८५,७२५	१८०,०००	१८०,०००	२००,०००	२२०,०००
१७२	भाडा तथा बहाल	१,७६७,८६५	१,१३१,६४८	१,१३२,१००	१,२५०,०००	१,४००,०००
१७३	धरौटी जफत	९०,०००				
१७४	धरौटी फिर्ता					
१७५	पेश्की फिर्ता					
१७६	अन्य विविध आय	४८,९८६	५०,०००	३००,०००	३००,०००	३५०,०००
	जम्मा	१,९९२,५७६	१,३६१,६४८	१,६१२,१००	१,७५०,०००	१,९७०,०००
	कूल जम्मा	१०,८७३,६४७	११,१५०,०००	१४,७७३,०००	१७,४७०,०००	२०,१९५,०००

५. आय परिचालनमा रहेका सवालहरू

गुलरिया नगरपालिकाको आन्तरिक आय र नेपाल सरकारको पूँजीगत अनुदान बढीरहेका छ भने नगरको पूर्वाधार विकास कार्यमा जनताको महत्वपूर्ण योगदान छ । यिनीहरू नगरपालिका वित्तको सकारात्मक पक्षहरूहरू हुन् । तथापि, नगरपालिकाको आय संरचना हेर्दा वाह्य श्रोतमाथिको निर्भरता उल्लेख्य छ । वाह्य स्रोत माथिको अत्याधिक निर्भरताले नगरपालिकाको वित्तीय स्वायत्ततामाथि प्रतिकूल प्रभाव पार्दछ । यसका अतिरिक्त घट्दो चालु बचतवृद्धि दरले नगरपालिकामा पुंजिगत लगानीकोलागि उपलब्ध स्रोतको घट्दो क्रमलाई देखाउंदछ । त्यसैले नगरपालिकाले राजश्वको सुधारको लागि तत्काल थप प्रयास थाल्नुपर्ने देखिन्छ । आय परिचालनमा नगरपालिकाले संवोधन गर्नुपर्ने विषवस्तुहरूलाई तलका बुंदाहरूमा ब्याख्या गरिएको छ ।

राजश्व प्रशासनका लागि उपयुक्त संगठन निर्माण

यहाँ लगभग ८८६ फर्महरू नगरपालिकामा दर्ता भएका छन् । यसरी घट्दै गएको आयका आधारहरूलाई परिचालन गर्न नगरपालिकाको राजश्व प्रशासन क्षमतामा बढाउनु पर्ने देखिन्छ । नगरपालिकाले पर्याप्त दक्ष मानव श्रोतको व्यवस्था, पर्याप्त तालिम, पूर्ण रूपले तथ्याङ्कमा आधारित कम्प्युटरीकृत कार्य प्रणाली, उपशाखाहरूको ब्यवस्था गरी राजश्व शाखाको कार्य विभाजन, उपशाखा र कर्मचारीको स्पष्ट कार्य विवरण, कार्यप्रणालीमा स्पष्टता, अनुगमन तथा नियन्त्रण प्रणालीको स्थापना, उत्प्रेरणात्कम कार्य प्रकृया, नागरिक सन्तुष्टि केन्द्रित राजश्व प्रशासन (एक द्वार सङ्कलन प्रणाली, जनतालाई पायक पर्ने स्थानबाट राजश्व संकलन ब्यवस्था, शीघ्र सेवा) र कार्यस्थल तथा कार्य कक्षको सुधार जस्ता पक्षहरूलाई संवोधन गर्नेगरी राजश्व संगठनलाई सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथ साथै सेवाग्राहीहरूको लागि प्रतीक्षा वा बिश्राम कक्षको प्रबन्ध, पानी शौचालय जस्ता पक्ष पनि यस संग गाँसिएका पक्षहरू हुन । उपरोक्त मध्य केही क्षेत्रहरूको सुधारकालागि नगरपालिकाले नीतिहरू तर्जुमा गरी सुधारगर्न खोजेको देखिन्छ ।

करदाता शिक्षा तथा सचेतना अभियान

कर के हो ? के का लागि कर तिर्नु पर्छ ? करदाता यसकुरा संग जति बढीमात्रामा परिचित हुन सक्तछन् त्यतिनै बढी मात्रामा कर संकलनमा सहजता तथा सरलता हुन जाने हुन्छ । किनकि करदाता कर प्रति सकारात्मक हुनु भनेकै समयमा तिर्नु पर्ने कर तिर्नु पर्छ भन्ने भावना कर दाता स्वयंमा पैदा हुने भै कर संकलन गर्ने निकायका लागि सहजता हुनु हो । तसर्थ नगरपालिकाले समय समयमा करदाता सचेतना कार्यक्रम, करदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आबश्यक छ ।

समन्वय संयन्त्र

राजश्व संकलन नीति निर्माण, कर तथा शुल्कको दर निर्धारण, आय संकलन विधि निर्धारण, राजश्व सङ्कलनमा सहजीकरण तथा अनुगमनकालागि नेपाल सरकारका जिल्ला स्थित कार्यालयहरू, साना तथा घरेलु उद्योग कार्यालय, यातायात व्यवस्था कार्यालय, जिल्ला विकास समिति, उद्योग वाणिज्य संघ, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नगर विकास समिति,व्यावसायिक संगठनहरू, गैर सरकारी संस्था, सामुदायिक विकास संस्थाहरूसँगको समन्वय अपरिहार्य हुन्छ ।

त्यसकोलागि आवश्यकता अनुसार औपचारिक रुपमानै विभिन्न समिति तथा उपसमितिहरू गठन तथा परिचालन गर्न जरुरी देखिन्छ । गुलरिया नगरपालिकाले सार्वजनिक सम्पत्ति परिचालन, व्यवसाय कर, घरबहाल कर र सवारी साधन कर संकलन प्रकृयामा सुधारकोलागि क्रमस नगर विकास समिति, उद्योग वाणिज्य संघ, यातायात व्यवस्था कार्यालयसँग समन्वय संयन्त्रको विकास गर्न अति महत्वपूण देखिन्छ ।

तथ्याङ्कमा आधारित अभिलेख

राजश्वकालगतहरूश्रोत हुन्, जसले चालु आय र पुराना बक्यौतावाट नगरपालिकाले विभिन्न शिर्षकवाट संकलन गर्न सक्ने रकमवारे विस्तृत जानकारी दिन्छ ।त्यसकोलागि नगरपालिकामा रहेको कर लगत अद्यावधिक हुन जरुरी हुन्छ ।

नगरपालिकाले राजश्वका स्रोतहरूको पहिचान र अद्याबधिक कार्य गर्नको लागि तथ्यांक संकलन र संकलित सूचनाहरूको तालिकीकरण तथा पुष्टिकरण (Verification) समेत गर्नु पर्ने हुन्छ । यसको लागि कर्मचारीहरूको कार्यटोली निर्माण गरी सूचना संकलनका लागि घरदैलोमा पुग्नु पर्ने हुन्छ । यसो भएमा कुन प्रकृतिका के कति संख्यामा व्यवसायी नगरभित्र रहेका छन् तीमध्ये के कति नगरपालिकामा दर्ता भएका छन् भन्ने जानकारी प्राप्त गर्न सहयोग मिल्छ । तसर्थ स्रोत पहिचान र एकीन गर्न कर्मचारीको टोली खटाई लगतहरू अद्याबधिक गराउनु अत्याबश्यक छ ।

गुलरिया नगरपालिकाले एकिकृत सम्पत्ति कर र व्यवसाय कर शुल्कको करदाताको लगत कम्युटरमा राख्ने कार्यको सुरुगरेतापनि सो को संख्या भएका करदाताको तुलनामा न्यून छ । त्यसैले नगरपालिकाले शुरु गरेका कर लगत अध्यावधिक गर्नुको साथसाथै अन्य कर शीर्षकहरूजस्तो घर बहाल कर, सवारी साधन कर, बिटौरी, घरवहाल आदिको पनि लगत राख्न शुरु गर्नुपर्ने हुन्छ । घरजग्गा कर तथा बहालकरको लागि सम्पत्तिको पहिचान तथा मूल्याङ्कन गर्न भौगोलिक सूचना प्रणालीको प्रयोगले कर निर्धारण प्रकृयालाई सुधार गर्न महत्वपूर्ण योगदान हुने देखिन्छ ।

राजश्वको दायरामा वृद्धि

नगरपालिकालेअवका दिनमा कर सम्बन्धी कार्यक्रमलाई अभियानका रुपमा संचालन गरी यसलाई नगरपालिकाको नियमित कार्यक्रमको रुपमा प्रत्येक बर्ष संचालन गर्नु पर्दछ । तथ्यांकले नगरपालिकाको हालको करको दायरा कमजोर रहेको देखाउंदछ। करको दर धेरै भएरमात्र कर धेरै संकलन हुन्छ भन्ने हुँदैन । करका नयाँक्षत्रको पहिचान र खोजी हुनु पर्दछ । करका दर सामान्य भएपनि कर तिर्ने मानीसहरूको संख्या धरेरै भयो भने करको आयतनमा बृद्धि हुन जाने हुन्छ । त्यसकारण नगरपालिकाले करदाताहरूलाई नियमित कर तिर्न प्रोत्साहनकोलागिकरका नया क्षेत्र पहिचान गरी न्यूनतम दरमा कर लगाउने र अतिरिक्तमा यी कुराहरू गर्नु सान्दर्भिक हुने देखिन्छ :

- सबै करहरूमा छुट तथा जरिवानाको ब्यवस्था गर्ने,
- ठूला करदाताहरूसँग सम्पर्क गर्न छुट्टै संस्थागत संयन्त्रको स्थापना गर्ने (जसवाट करको न
- अग्रीम कर भुक्तानी ब्यवस्था लागु गर्ने, (पहिलेनै कर तिर्न चाहने खास गरी साना करदातालाई करको दायरामा ल्याउन सहयोग पुग्ने) ।

न्यायोचित राजश्व प्रणाली

यदि नगरपालिकाले फोहर मैला व्यवस्थापन शुल्क लिने हो भने नगरपालिकाले सो क्षेत्रमा सरसफाईको उचित प्रबन्ध गर्नु पर्दछ । सेवा नपुगेका क्षेत्रमा बसोबास गर्ने नागरिकहरूबाट फोहर मैला व्यवस्थापन शुल्क लिन न्यायोचित हुदैन ।कर लगाउदा एकिकृत सम्पत्ति कर र व्यवसायकरको दर,जग्गाको चलनचल्तीको मूल्य तथा ब्यापारिक क्षेत्रलाई ध्यान दिइएन, एउटै दरवाट कर निर्धारण गर्ने कार्य गरियो भने निश्चयनै त्यसलाई न्यायोचित मान्न सकिदैन । कर लगाउदा न्यायोचित भयो भएन विचार पुर्याउनु पर्दछ ।

सार्वजनिक निजी साझेदारी

नगरपालिकाले व्यवसायकर असुलीका लागि उद्योग वाणिज्य संघसँग साझेदारी गर्न सक्तछ । यसका अतिरिक्त फोहर मैला व्यवस्थापन तथा सरसफाईका लागि र सार्वजनिक सम्पत्तिका रुपमा रहेका विभिन्न ताल तलैयाहरूमा गरिने अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन आय आर्जन सम्बन्धी क्रियाकलापहरू गर्नका लागि उद्योग वाणिज्य संघ तथा निजी क्षेत्र संग पनि साझेदारी गर्न सक्तछ । यसका अतिरिक्त बहुउद्देश्यीय प्रयोजनका लागि नगरपालिकाले सार्वजनिक निजी साझेदारीको अवधारणा अनुसार काम गर्न सक्ने अन्य क्षेत्रहरू यस प्रकार छन् :

- सरयु ताल–माछा पालन तथा बाल नौका बिहार
- कृष्णसार ताल–माछा पालन
- कोटही मन्दिर ताल– माछा पालन, बाल उद्यान नौका बिहार
- सन्तोषी सामुदायिक वन–पोखरी निर्माण र माछा पालन,जडिबुटी खेती
- कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र– भ्यू टावर निर्माण, पर्यटक बिश्राम गृह, वनभोज सेड,कृष्णसार पुरुतकालय
- सरयु ताल संरक्षण –टपराटोल र मकदेटोललाई सक्रिय गराउने

क)यी तालहरूमा अल्पकालमा माछा तथा हाँस पालन गर्नसकिन्छ । बर्षाको पानीको बहाव बढी हुँदा सो समयमा माछा जोगाउन ताल किनारमा तारजालीको बेरा लगाएर माछा जोगाउने कार्यगर्नसकिन्छ । दीर्घकालमा वाल मनोरञ्जनका लागि नौका बिहारको योजना अघि बढाउन सकिन्छ । नगरपालिकाले सार्वजनिक निजी साझेदारीमा जानकोलागि लामो समयकोलागि हुने गरी सार्वजनिक निजी साझेदारी नीति तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्न आवश्यक देखिन्छ । कुनै कुनै माछाहरू एक हेक्टर पोखरीमा करीब ५००० देखि २०००० माछाका भुरा छाड्न सकिने र२००० देखि ८०००० केजी सम्मउत्पादन हुन सक्नेअवस्थाले गर्दा माछा पालनबाट नगरपालिकाले प्रशस्त आय आर्जन गर्न सक्ने देखिन्छ । परम्परागत पोखरीमा रैथाने जातका माछापालन गरिएमा पनि यसबाट नगरपालिकाले मनग्गे आम्दानी गर्न सक्ने देखिन्छ ।

ख) कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र यस्तो क्षेत्रहो जुन नेपालमा एक मात्र छ । यहा कृष्णसार हेर्न मानिसहरू आउने गर्दछन् । हेर्न आउने मानिसहरूको लागि उचित प्रबन्ध गर्न नसकिएको अवस्थामा भ्यूटावर, वनभोज स्थल निर्माण, कृष्णसार सम्बन्धी लाईब्रेरी टकहरूका पर्यटकहरूका लागि आकर्षक स्थान हुन सक्तछन् । यसको लागि गुरु योजना तयार पारेर सार्वजनिक निजी साझेदारीमा काम गर्न सकिन्छ । जसबाट नगरपालिकालाई भावी दिनमा उल्लेख्य आर्जन हुन सक्ने देखिन्छ ।

पारदर्शिता र जवाफदेहिता

नगरबासीहरू स्वस्फुर्त तरिकाले कर तिर्न प्रोत्साहित हुन नगरपालिकावाट उनीहरूले प्राप्त गर्ने सेवाहरू र त्यसको गुणस्तरदेखिने गरी सुधार भएको महसुश गर्नु पर्दछ । त्यसैले नगरपालिकाको राजश्वमा सुधारकोलागि नगरपालिका जनताप्रति बढी पारदर्शी र नागरिकप्रति जवाफदेही हुन आवश्यक छ । नगरपालिकाले आय व्ययको विवरण आवधिक रूपमा प्रकाशमा ल्याउनु यस दिशातर्फको सकारात्मक कदम हुन सक्दछ । सङ्कलित राजश्वका बारेमा सार्वजनिक गर्नु पारदर्शिता अभिवृद्धिका लागि राम्रो प्रयास हुन सक्दछ ।

खर्च नियन्त्रण

खर्चको नियन्त्रण गर्नु पनि आम्दानी बढाउनुनै हो । नगरपालिकाले उपलब्ध गराएको सेवा प्रति नागरिकको सन्तुष्टिले जनताको कर तिर्ने चाहानालाई निर्धारण गर्दछ । त्यसकारण नगरपालिकाले उपलब्ध गराएका सेवाहरू प्रभावकारी र मितब्ययी भएको सुनिश्चित गर्न आवश्यक छ । खर्च नियन्त्रणकालागि अनावश्यक चालु खर्च, लाभ र दिगोपना विचार नगरी परियोजनामा हुने लगानी, कमजोर सम्पत्ति तथा नगद व्यवस्थापन, सेवा प्रदानमा पक्षपातपुर्ण ब्यवहार जस्ता कार्यहरूको नियन्त्रणमा विषेश ध्यान पर्दछ ।

समयोचित दरमा परिबर्तन तथा परिमार्जन

कुनै पनि बिषय समय अनुसार परिवर्तित र परिमार्जित हुदै जानु पर्ने हुन्छ । समय अनुसार चलिएन भने समय सापेक्ष भएको मानिदैन । गुलरिया नगरपालिकाको राजश्वका दरहरू पनि समयानुसार परिवर्तन हुनु पर्नेमा हुन बाँकी रहेका देखिए । त्यी मध्ये व्यवसाय कर,बिज्ञापन कर, विटोरी कर,सिफारिस दस्तुर, पशुहाट वजारको दरमा बृद्धि गर्ने, कान्जी हाउसको दर बृद्धि गर्ने, सार्वजनिक शौचालय व्यवस्थित गरी शुल्क लगाउने, नगरपालिकाबाट निर्मित सडकम सवारी साधन कर लगाउने कार्यहरू गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

५.राजश्व सुधार कार्ययोजना

अवस्था अध्ययनको सूचना विश्लेषण, लक्षित समूह परामर्श कार्यशाला,नगरपालिकाका सरोकार पक्षहरूसँगका अन्तरक्रिया, परामर्श तथा कार्यशाला एवं विभिन्न निकायबाट प्राप्त सुझावहरूलाई समावेश गरी गुलरिया नगरपालिकाको राजश्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमा गरिएको छ । त्यसैले यस कार्ययोजनालाई नगरपालिकाले स्वीकृत गरी लागू गर्ने विश्वास लिईएको छ ।

गुलरिया नगरपालिका

राजश्व सुधार कार्य योजना

क) समन्वय तथा संगठन विकास तर्फ

सुधारकोलागि गर्नुपर्ने कार्यहरू	उद्देश्य तथा लक्ष	समयावधि	जिम्मेवारी	कार्यान्वय
नगरपालिकाको विद्यमान स्रोत तथा सम्भाव्य स्रोतको विश्लेषण गरी राजश्व सुधार कार्य योजना तर्जुमा गर्ने ।	नगरपालिकाको राजश्व सुदृढीकरणको लागि समयावधि सहितको कार्य योजना तयार हुने	२०७२ पौष भित्र	**मुख्यः** नगरपरिषद, नगरपालिका वोर्ड **सहयोगिः** राजश्व शाखा, राजश्व परामर्श समिति,	सहयोगि निकायको सहयोग आवश्यक
नगरपालिकाको सम्पत्तिको परिचालन तथा राजश्व परिचालनमा सहयोग तथा नीतिगत सुझाव प्रदान गर्नकोलागि विभिन्न समितिहरू गठन तथा परिचालन गर्ने । – राजश्व वांडफांड समन्वय समिति (जिविस, नगरपालिका तथा अन्य सरोकार निकायहरू) – प्राकृतिक श्रोत तथा सम्पदा,मठ मन्दिर आदि संरक्षण तथा राजश्व परिचालन समिति (जिविस, नगरपालिका तथा छिमेकी गाविसहरू र सम्बन्धित संस्था) – सार्वजनिक सम्पत्तिहरूको पहिचान, संरक्षण तथा परिचालन समिति (नगरपालिका, नगरविकास समिति, नेपाल सरकारका सम्वन्धित निकायहरू)	नगरपालिकाको राजश्व परिचालनमा समन्वयात्मक कार्य हुने र राजश्व परिचालनमा नगरपालिकालाई सहयोग प्राप्त हुने ।	२०७२ पौष भित्र	**मुख्यः** नगरपालिका वोर्ड **सहयोगिः** प्रशासन शाखा, राजश्व शाखा	न.पा. आफैले गर्ने

सुधारकोलागि गर्नुपर्ने कार्यहरू	उद्देश्य तथा लक्ष	समयावधि	जिम्मेवारी	कार्यान्वय
– नगरपालिकाको राजश्व परिचालन समिति सहयोग समिति (नगरपालिका, आन्तरिक राजश्व कार्यालय, घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, मालपोत, उद्योग वाणिज्य संघ तथा अन्य सम्वन्धि संघ संस्थाहरू)				
कर्मचारीहरूको कार्यको अनुगमनकालागि कार्यसम्पादन सूचक तयार गरी लागु गर्ने र सो को आधारमा उत्प्रेरणाको ब्यवस्था गर्ने ।	कर्मचारीहरूको कार्यको अनुगमन तथा नियन्त्रण प्रणाली स्थापना हुने तथा प्रोत्साहनकोलागि आवश्यक आधार निर्धारण हुने	आ.ब. २०७२।७३ देखि	**मुख्यः** राजश्व शाखा **सहयोगिः** प्रशासन शाखा	सहयोगि निकायको सहयोग आवश्यक
राजश्व शाखाकोलागि बर्तमान कार्यस्थान र भौतिक ब्यवस्थालाई पुनरावलोकन गरी पर्याप्त कार्यस्थान तथा साधनको ब्यवस्था गर्ने : – करदाताहरूलाई बिश्रामको ब्यवस्था, – खानेपानी तथा – कर तिर्ने सहज वातावण	राजश्व शाखाको कार्य वातावरणमा सहज हुने तथा करदाताहरू कर तिर्न सहज वातावरण सिर्जना हुने ।	२०७३ असार सम्म	**मुख्यः** राजश्व शाखा **सहयोगिः** प्राविधिक शाखा, जिन्सी शाखा	न.पा. आफैले गर्ने
राजश्व शाखामा कार्यरत र सो शाखामा काम लगाइने सवै कर्मचारीहरूकालागि क्षमता अभिबृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्ने । राजस्व शाखामा दक्ष प्राविधिक जनशक्ति बढाउनु पर्ने (Computer Literate)	कर्मचारीहरूको क्षमता विकास हुने र दक्ष एवं प्रशिक्षित कर्मचारीबाट छिटो छरितो सेवा प्रबाह हुन,	आ.ब. २०७२।७३ देखि	**मुख्यः** नगरपरिषद **सहयोगिः** राजश्व शाखा, प्रशासन शाखा तथा	न.पा. आफैले गर्ने

सुधारकोलागि गर्नुपर्ने कार्यहरू	उद्देश्य तथा लक्ष	समयावधि	जिम्मेवारी	कार्यान्वय
नगरपालिकाको राजश्व ब्यवस्थापन तथा असुली निर्देशिका तयार गरी लागु गर्ने ।	राजश्व असुली कार्यविधि तथा कार्य प्रवाहमा स्पष्टता आउने ।	आ.व. २०७२।७३ देखि	**मुख्यः** नगरपरिषद **सहयोगिः** राजश्व शाखा	सहयोगि निकायको सहयोग आवश्यक
राजस्व उठ्ने (व्यवसाय केन्द्रित) ठाउको संम्भाव्यता अध्ययन गरी टोल भेला गर्ने र वडा समितिहरूको क्षमता विस्तार गरी वडा समिति मार्फत निश्चित कर तथा शुल्क संकलन गर्न जिम्मेवारी प्रदान गर्ने ।	संभाव्य करदाता व्यवसायीहरुको पहिचान हुने तथा करदाताहरूले नजिकको स्थानमा कर तथा शुल्क तिर्न पाउने सुविधा उपलब्ध हुने ।	२०७२।७३ देखि	**मुख्यः** राजश्व शाखा **सहयोगिः** वडा समितिहरू	न.पा. आफैले गर्ने
राजश्व ब्यवस्थापन सम्वन्धमा शाखागत बैठक तथा नगरपालिकाको बैठकमा छलफल एजेण्डा अनिवार्य गर्ने ।	राजश्व सम्वन्धि नीतिगत सुधार तथा अनुगमन प्रणालीमा निरन्तरता हुने	आ.व. २०७२।७३ देखि	**मुख्यः** प्रमुख तथा कार्यकारी अधिकृत **सहयोगिः** राजश्व शाखा	न.पा. आफैले गर्ने

ख) आय डाटावेश स्थापना तथा संचालन

सुधारकोलागि गर्नुपर्ने कार्यहरू	उद्देश्य तथा लक्ष	समयावधि	जिम्मेवारी	कार्यान्वय

उद्योग वाणिज्य संघसंगको सहकार्यमा व्यवसाय करको तथ्यांक संकलन फारामको विकास गरी तथ्यांक संकलन गर्ने तथा सो को आधारमा फिल्डमानै कर्मचारी खटाई करदताको अभिलेख अद्यावधिक गर्ने ।	व्यवसायको अभिलेख अद्यावधिक भई व्यवसाय कर असुलीमा बृद्धि हुने ।	आ.ब. २०७२।७३ मा २ वडा २०७३।७४ मा ५ वडा २०७४।७५ मा वाँकी वडा	**मुख्यः** राजश्व शाखा **सहयोगिः** उद्योग वाणिज्य संघ, निरीक्षण शाखा तथा सम्वन्धित वडाहरू	स्थानीय संघसंस्था, कार्यालयको सहयोग आवश्यक
वहाल करको लगत तयारी तथा असुली ब्यवस्था सुधारकोलागि कार्ययोजना वनाई लागु गर्ने ।	वहाल कर सुधारकोलागि कार्ययोजना कार्यान्वयन भई बहाल कर असुलीमा बृद्धि हुने ।	योजना तयारी २०७३ असार कार्यान्वय २०७३।७३४देखि	**मुख्यः** राजश्व शाखा **सहयोगिः** निरीक्षण शाखा, वडा समितिहरू	न.पा. आफैले गर्ने
जिआईएस् सूचना प्रविधिलाई समेत प्रयोगमा ल्याई नगरक्षेत्रका सम्पूर्ण घरजग्गाको अभिलेख तयार गर्ने ।	एकिकृत सम्पत्ति करकोलागि अभिलेख अद्यावधिक हुने ।	आ.व २०७५।७६ देखि	**मुख्यः** सूचना शाखा **सहयोगिः** राजश्व शाखा	सहयोगि निकायको सहयोग आवश्यक

ग) कर तथा शुल्क असुली प्रणालीमा सुधार

सुधारकोलागि गर्नुपर्ने कार्यहरू	उद्देश्य तथा लक्ष	समयावधि	जिम्मेवारी	कार्यान्वय
राजश्व परिचालनकोलागि गोष्ठी तथा कर सचेतना कार्यक्रमकोलागि बार्षिक रुपमा वजेट विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	करदातामा सचेतना अभिबृद्धिका साथै कर, शुल्कको दर ब्यवहारिक हुने तथा करको दायरा विस्तार हुंदै जाने ।	आ.ब. २०७३।७४ देखि	**मुख्यः** नगरपरिषद **सहयोगिः** राजश्व शाखा, वडा समितिहरू	न.पा. आफैले गर्ने

सुधारकोलागि गर्नुपर्ने कार्यहरू	उद्देश्य तथा लक्ष	समयावधि	जिम्मेवारी	कार्यान्वय
व्यवसाय करको दर, व्यवसायको लागत अध्ययन गर्ने र लागत तथा स्थानको आधारमा निर्धारण गरी लागुगर्ने ।	करको दर बढी न्यायोचित र व्यवहारिक भई तथा कर असुलीमा बृद्धि हुने ।	२०७२।७३ देखि	**मुख्यः** नगरपरिषद **सहयोगिः** राजश्व शाखा, प्राविधिक शाखा	न.पा. आफैले गर्ने
अग्रीम करको असुली लागि कार्यविधि वनाई निश्चीत अवधि (३ बर्ष) सम्मकोलागि अग्रीम कर असुल गर्नको सक्ने ब्यवस्था लागु गर्ने ।	करदातालाई कर तिर्न सहज हुने ।	२०७२।७३ देखि	**मुख्यः** नगरपरिषद **सहयोगिः** राजश्व शाखा	न.पा. आफैले गर्ने
करदाताहरूलाई पुरस्कृत र सम्मानित गर्ने ब्यवस्था अनिवार्य गर्ने ।	कर तिर्नेले सम्मान पाउने अवसर प्रदान हुने ।	आ.ब. २०७२।७३ को नगरपरिषद देखि	**मुख्यः** नगरपरिषद **सहयोगिः** राजश्व शाखा	न.पा. आफैले गर्ने
सवै कर तथा शुल्कमा समयमा कर नतिर्नेसंग लिईने जरिवाना दर निर्धारण र छिटो कर बुझाउनेलागि छुटको दर निर्धारण गरी लागु गर्ने ।	कर प्रणालीमा दण्ड र पुरस्कारको ब्यवस्था स्थापना हुने ।	२०७२ माघ देखि	**मुख्यः** नगरपरिषद **सहयोगिः** राजश्व शाखा	न.पा. आफैले गर्ने
सटरहरू खुल्ला टेण्डर प्रकृयावाट भाडामा दिने ।	प्रतिष्पर्धात्मक भाडा दर कायम हुने ।	आ.व. २०७२ असार देखि	**मुख्यः** राजश्व शाखा	न.पा. आफैले गर्ने

सुधारकोलागि गर्नुपर्ने कार्यहरू	उद्देश्य तथा लक्ष	समयावधि	जिम्मेवारी	कार्यान्वय
हाल संचालनमा रहेका सवै तरकारी हाट बजार (साविक सुइयाबजार, मथुराहरिद्वार र गुलरिया) एवं पशुहाट बजारको वर्तमान भौतिक एवं व्यवस्थापकीय अवस्थामा सुधार ल्याई दर/रेटमा वृद्धि गर्ने,	करको दर अद्यावधिक र व्यवहारिक भै आय बृद्धि हुने ।	२०७२ पौष	**मुख्य:** नगरपरिषद **सहयोगी** : राजस्व शाखा	न.पा.स्वयं र अन्य सहयोगी निकायको सहयोग आवश्यक
हाटबजारका लागि भारतबाट नेपाल छिर्ने पशुहरूको हकमा बिक्रीको आधारमा मात्र भन्सार लिने व्यवस्थाका लागि सहजीकरण गर्ने,	विक्री भएका पशुको मात्र भन्सार लाग्दा पशु हाट वजारमा पशुको प्रबेश बढी हुने भै आय बृद्धि हुने,	२०७२ माघ देखि	**मुख्य:**नगरपालिका **सहयोगी:** राजस्व शाखा र प्रशासन शाखा	स्थानीय नागरिक समाजको सहयोग आबश्यक
नगर क्षेत्र भित्रको संपूर्ण सर्यूनदीको क्षेत्रफल निर्धारण गरी सार्वजनिक निजी साझेदारीको अवधारण बमोजिम ती सवै उपयुक्त आर्थिक विकासयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने,	नगरपालिकाको आय आर्जनमा उल्लेख्य रुपले बृद्धि हुने, साथै नगरको शोभामा समेत स्तरोन्नति हुने,	आगामी आ.ब. देखि	**मुख्य:** नगरपरिषद्	न.पा. आफै तथा अन्य समाजिक संघ संस्था र नागरिक समाजको सहयोग आबश्यक
पशु बधशाला संचालकको आयको विश्लेषण गरी सेवा तथा सरसफाई शुल्क वृद्धि गर्ने । गुलरिया न.पा.मा सरसफाईको दायरा बढाउने,	सरसफाईमा न्यायोचित शुल्कको व्यवस्था लागु हुने	२०७२ पौष	**मुख्य: नगरपरिषद सहयोगी :राजश्व शाखा**	न.पा. आफै ।
व्यवसाय करको दायरा फराकिलो गरी असुली प्रकृया प्रभावकारी बनाउन	कर असुलीमा योगदान हुने	२०७२ पौष	**मुख्य:** नगरपरिषद **सहयोगी** :राजश्व शाखा	न.पा. आफै ।
चार किल्ला, उद्योग सिफारिस अमीन सेवा तथा नक्सा पास प्रक्रियाका लागि राजस्व पुन: मूल्याङ्कन गर्ने	परिबर्तित कर लागु भै आय बृद्धि हुने	२०७२ पौष	**मुख्य:** नगरपरिषद **सहयोगी** :राजश्व	न.पा. आफै ।

सुधारकोलागि गर्नुपर्ने कार्यहरू	उद्देश्य तथा लक्ष	समयावधि	जिम्मेवारी	कार्यान्वय
			शाखा	
बिज्ञापन कर बढाउने ।	कर दरमा समयोचित परिबर्तन भै आय बृद्धि हुने	२०७२ पौष	**मुख्यः** नगरपरिषद **सहयोगी** :राजश्व शाखा	न.पा. आफै ।
कान्जीहाउस बिस्तार र छाडा पशु नियन्त्रण गर्न जरीवाना लिने,	छाडा पशु नियन्त्रण र नगरपालिकाको आय बृद्धि हुने ,	चालु आ.ब. देखि प्रारम्भ गर्ने	**मुख्य :प्रशासन शाखा** **सहयोगीः** राजश्व शाखा	न. पा.

घ) सम्पत्ति परिचालन

सुधारकोलागि गर्नुपर्ने कार्यहरू	उद्देश्य तथा लक्ष	समयावधी	जिम्मेवारी	कार्यान्वय
सार्वजनिक जग्गा तथा सो मा वनेका भवनहरूलाई नगरपालिकाको स्वामित्व वा भोगाधिकार वा संरक्षकत्वमा ल्याउने ।	सार्वजनिक जग्गाहरूको परिचालन गरी शहरी सुविधाको ब्यवस्था तथा आय आर्जनमा परिचालनकोलागि सहज वातावरण तयार हुने ।	तुरुन्त	**मुख्यः** नगरपालिका वोर्ड **सहयोगिः** जिन्सी शाखा	स्थानीय संघसंस्था, कार्यालयको सहयोग आवश्यक
आवश्यक परेका वाह्य स्रोतवाट रकमको ब्यवस्था गरी अध्ययन प्रतिवेदन अनुसारको योजनालाई क्रमस कार्यान्वयनमा लैजाने	नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेका जग्गाहरू तथा नगरक्षेत्रमा रहेकासार्वजनिक जग्गाहरूको परिचालनवाट शहरी सुविधाको थप ब्यवस्था	२०७२।७३ देखि	प्राविधिक शाखा	सहयोगि निकायको सहयोग आवश्यक

सुधारकोलागि गर्नुपर्ने कार्यहरू	उद्देश्य तथा लक्ष	समयावधी	जिम्मेवारी	कार्यान्वय
	तथा आय आर्जन हुने,			

ङ) आयका नयाँ स्रोतको पहिचान तथा परिचालन

सुधारकोलागि गर्नुपर्ने कार्यहरू	उद्देश्य तथा लक्ष	समयावधी	जिम्मेवारी	कार्यान्वय
१)विभिन्न प्राकृतिक सम्पदाको एकद्वार पर्यटक प्रवेश शुल्क लिने, २).न.पा.क्षेत्र भित्र पर्ने वालु,गिट्टी, ढुङ्गा लगायतको ठेक्का पट्टा (राजस्व वाँडफाडको नीति अन्तरगत) न.पा.लाई नै गर्ने अधिकारका लागि पैरवी गर्न ३)न.पा.क्षेत्र भित्र रहेका सामुदायिक वनहरूबाट विक्री हुने निश्चित वन पैदावारबाट आय आर्जन हुन व्यवस्था मिलाउने ।	१.नगरपालिकाको आन्तरिक आयमा बृद्धि हुने । २.राजश्व वाडबाँड बाट प्राप्त हुने आयमा बढोत्तरी हुने,	२०७४ षौष देखि लागु गर्ने,	**मुख्यः** नगरपरिषद **सहयोगिः** प्राविधिक शाखा तथा राजश्व शाखा	जि.वि.स.,जिल्ला वन कार्यालय लगायत अन्य सहयोगी निकायहरुको सहयोग समेत आवश्यक,
सार्वजनिक निजी साझेदारीको अवधारणा बमोजिम कृष्णसार संरक्षण क्षेत्रमा पर्यटकीय दृष्टिले आयमूलक आयोजना (उद्यान, भ्यूटावर जस्ता)संचालन गर्ने ।	सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र आगामी दिनमा नगरपालिकालाई आयको स्रोत हुने,	आगामी आ.ब. देखि	**मुख्यः** नगरपालिका वोर्ड **सहयोगिः** प्राबिधिक शाखा	स्थानीय संघसंस्था, सरकारी कार्यालयहरु समेतको सहयोग आवश्यक
गुलरिया-५ भगहर ताल तत्काल व्यवस्थित गरी न.पा. नियन्त्रणमा ल्याउने ।	सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र आगामी दिनमा नगरपालिकालाई आयको स्रोत हुने,	यसै आ.ब. देखि	**मुख्यः** नगरपालिका वोर्ड **सहयोगिः** प्राबिधिक शाखा	स्थानीय संघसंस्था, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय समेतको सहयोग आवश्यक

सुधारकोलागि गर्नुपर्ने कार्यहरू	उद्देश्य तथा लक्ष	समयावधी	जिम्मेवारी	कार्यान्वय
ठूला औद्योगिक घरानाहरूको कुल औद्योगिक लागत निर्धारण गरी व्यवसाय/औद्योगिक राजस्वमा वृद्धि गर्ने ।	कारोवारको आधारमा कर निर्धारण हुने हुदा कर न्यायोचित हुने,.	२०७३।०७४ देखि	**मुख्यः** नगरपालिका वोर्ड**सहयोगिः** राजश्व शाखा	नगरपालिका आफैले ।
ठूला उद्योगहरुबाट उनीहरुले उपभोग गरेको प्राकृतिक श्रोत तथा वातावरणमा पारेको प्रभावको आधारमा स्थानीय विकास शुल्क लगाउने	कर न्यायोचित भै नगरपलिकाको आयमा पनि बृद्धि हुने ।	यसै आ.ब.देखि प्रारम्भ गर्ने,	**मुख्यः** नगरपालिका वोर्ड **सहयोगिः** राजश्व शाखा	नगरपालिका आफैले ।
न.पा. द्वारा निर्मित सडकहरूमा सवारी साधन प्रवेश कर कार्यान्वयन गर्ने	करको श्रोतमा र नगरपालिकाको आयमा बृद्धि हुने ।	२०७२ पौष देखि	**मुख्यः** नगरपालिका वोर्ड **सहयोगिः** राजश्व शाखा	नगरपालिका आफैले ।
सूचना प्रणाली व्यवस्थित गरी व्यक्तिगत प्रयोजनका सूचनामा कर व्यवस्थित गर्ने ।	आयको स्रोतमा थप विस्तार हुने ।	२०७२ पौष	**मुख्यः** नगरपालिका वोर्ड **सहयोगिः** राजश्व शाखा	नगरपालिका आफैले ।
गुलरिया न.पा.मा रहेका ऐलानी जग्गा संरक्षण गरी पिकनिक स्थल पार्क र अन्य आवश्यक स्थलहरू निर्माण गर्ने।	आयको स्रोतमा बृद्धि हुनगै नगरपालिको आय बृद्धि हुने,	२०७३ भित्र	**मुख्यः** नगरपालिका वोर्ड **सहयोगिः** राजश्व	नगरपालिका आफैले ।

सुधारकोलागि गर्नुपर्ने कार्यहरू	उद्देश्य तथा लक्ष	समयावधी	जिम्मेवारी	कार्यान्वय
			शाखा	
ऐलानी सार्वजनिक जग्गामा बसोबास गरिरहेका घरधुरीबाट कर उठाउने, गु.न.पा.को बजार एरिया लगायत वडा नं.११ हुदै प्रत्येक पोलमा विद्युत प्रसारण गरी शुल्क लगाउने	नगरपालिकाको विटौरी तथा शुल्कबाट प्राप्त हुने आयको क्षेत्र विस्तार भै आय बृद्धि हुने, नगरमा सार्वजनिक स्थानमा उज्यालो हुनेभै सर्वसाधारणलाई सहज हुने ।	२०७२ पौषबाट प्रारम्भ गर्ने ।	**मुख्य :** नगरपरिषद **सहयोगी :** प्राविधिक शाखा, राजश्व शाखा	न.पा.आफैले ।
ब्याट्री रिक्सा दर्ता प्रकृया अगाडी बढाउने,	नगरपालिकालाइ प्राप्त हुने आयको स्रोत फराकिलो हुने।	२०७२ पौष	**मुख्य :** नगरपरिषद **सहयोगी :** प्राविधिक शाखा, राजश्व शाखा	न.पा.आफैले ।
सन्तोषी सामुदायिक वन क्षेत्र भित्र निम्न कार्यहरु गर्ने : – पोखरी निर्माण र माछा पालन – जग्गा छुट्याई पार्क निमार्ण – पिकनिक स्थल निर्माण – जडिबुटी खेती	आयको स्रोतमा विस्तार तथा नगरपालिकालाई भविष्यमा प्राप्तहुने आय उल्लेख्य रुपमा बृद्धि हुने ।	२०७२ को नगरपरिषद देखि प्रारम्भ हुने ।	**मुख्य :** नगरपरिषद **सहयोगी :** प्राविधिक शाखा, रजश्व शाखा	अन्य स्थानीय संघ संस्था, सरकारी निकायहरु र नागरिक समाज तथा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह

५. आगामी कदमहरू

यस शीर्षकमा परामर्शदातावाट नगरपालिकाले तत्काल गर्नुपर्ने कार्यहरूको सिफारिस गरिएको छ । यसले कार्ययोजनालाई समयमानै सन्तोषजनक तरिकाले कार्यान्वयनगर्न गर्नुपर्ने कृयाकलापहरूवारे जानकारी गराउने छ ।

राजश्व सुधार कार्य योजनाको स्वीकृति

राजश्व सुधार कार्य योजनाको स्वीकृति यस कार्ययोजना कार्यान्वयनमा ल्याउन तत्कालै गर्नुपर्ने पहिलो कार्य हो । यो अन्तिम मस्यौदालाई राजश्व परामर्श समिति र नगरपालिका बोर्डमा छलफल गराई नगर परिषद्बाट स्वीकृति गर्न आवश्यक छ । आम संचारकालागि स्वीकृत कार्ययोजना नगरपालिकाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट पुस्तिकामा समावेश गरी प्रकाशनमा ल्याउन महत्वपुर्ण कमद हुन सक्दछ ।

राजश्व प्रशासनको पुनः संरचना

राजश्व सुधारकोलागि कार्य थालनी पूर्व नगरपालिकाले एउटा उपयुक्त संस्थागत संयन्त्रको स्थापना गर्न आवश्यक हुन्छ । राजश्व प्रशासन प्रणाली सुधारकालागि कार्ययोजनाले समन्वय समितिहरूको गठन र परिचालन, राजश्व शाखाको उपयुक्त संगठन संचरनाको स्थापना, राजश्व शाखामा पर्याप्त र उपयुक्त जनशक्तिको व्यवस्था र वडा कार्यालयहरूका क्षमता विकास कार्य योजनाले मुख्य सुधार गर्नुपर्ने कृयाकलापको रुपमा पहिचान गरेकोछ ।

मस्यौदा प्रस्ताव तयारी

यस कार्ययोजनामा राजश्व सुधार सम्वन्धि नीतिगत ब्यवस्थाकालागि विभिन्न कृयाकलापहरूको परिकल्पना गरेको छ जुन नगर परिषद्बाट औपचारिक रुपमा स्वीकृत हुन आवश्यक हुन्छ । नगरपरिषद समक्ष स्वीकृतिकोलागि पेश गर्नकोलागि तपसिलका दस्तावेजहरूको मस्यौदा तयार गरी त्यसमाथि छलफल गरी अन्तिम रुप दिन आवश्यक हुन्छ ।

- कर्मचारीको कार्यसम्पादनमूल्याङ्कन प्रणाली
- नगरपालिकाको राजश्व व्यवस्थापन तथा असुली निर्देशिका
- व्यवसायकरको संसोधित दरहरू
- स्थानीय विकास शुल्क लगाउने
- अग्रीम कर तथा शुल्कमा ढिलो बुझाएमा हुने जरिवानाको दर
- नक्सापास दस्तुर नियमन प्रणाली

कार्यक्रमको स्वीकृति र बजेट विनियोजन

नगरपालिकाले कार्ययोजनामा उल्लेख भएका केही क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयनको लागि कार्यक्रम स्वीकृति तथा सो कोलागि बजेटको व्यवस्था गर्नु पर्ने देखिन्छ । आगामी नगर परिषद्बाट तपसिलका क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयनकालागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

- आ.व २०७३।७४लाई कर अभियान बर्षका रुपमा मनाउन
- राजश्व शाखालाई प्रयाप्त कार्य कक्ष र साधान उपलब्ध गराउन
- राजश्व शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूको क्षमता तथा सीप विकास कार्यक्रम संचालन गर्न
- कर चुहावट विषयका सूचकलाई प्रोत्साहन प्रदान गर्न
- व्यवसायकर लगत संकलन तथा अद्यावधिक गर्न
- वहाल कर लगत संकलन र अद्यावधिक गर्न
- सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेखीकरण तथा नक्साङ्कन
- राजश्व जनचेतना अभियान तथा राजश्व परिचालन कार्यशालाहरू संचालन गर्न

बाह्य सहयोगकोलागि प्रकृयाको शुरुवात

नगरपालिकासँगको प्राविधिक सीप तथा वित्तीय क्षमताको कमीका कारणले कार्य योजनामा परेका केही क्रियाकलापहरू कार्यान्वयनमा बाह्य प्राविधिक र वित्तीय सहयोग आवश्यकता पर्न सक्दछ । त्यसकारण नगरपालिकाले त्यस्ता सम्भावित निकायहरूको खोजी र प्राविधिक सहयोग तथा वित्तिय लगानीको लागि छलफलको शुरुवात गर्नु पर्दछ । बाह्य सहयोगका आवश्यक पर्नसक्ने क्रियाकलापहरू निम्नानुसार छन् ।

- भौगोलिक सूचना प्रविधि प्रयोग गरी सम्पत्तिको लगत तयारी तथा अद्यावधिक गर्न,
- हातले गर्ने कर असुली प्रक्रियालाई क्रमशः कम्प्युटरीकृत , अनलाइन/वेव मा आधारित बनाउँदै लैजान,
- शहरी सेवा तथा राजश्व परिचालनका लागि नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको जग्गा, सार्वजनिक जग्गा तथा नगर विकास समितिको मातहातमा रहेको जग्गाको उपयोग सम्वन्धमा सम्भाव्यता अध्ययन, विस्तृत डिजाईन इष्टिमेन र कार्यान्वयन गर्न,
- सार्वजनिक निजी साझेदारीका परियोजनाको अध्ययन, विकास तथा खरिद प्रक्रिया पुरा गर्न
- राजश्व प्रशासनको संस्थागत प्रणाली स्थापना गर्न तथा राजश्व सुधार कार्ययोजना कार्यान्वयनकोलागि तालिम तथा कार्यान्वयनमा सहयोग प्रदान गर्न

राजश्वका वैकल्पिक श्रोतहरू

यस कार्ययोजनामा भएका केही क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयन ढाँचा तयार गर्न सम्बन्धित सरोकारपक्षहरू र निकायहरूसँग थप छलफल तथा परामर्श बैठकहरूको आवश्यकता पर्दछ । कार्य योजनामा भएका तपसिलका कृयाकलाहरूको कार्यान्वयनकालागि नेपाल सरकारका निकायहरू, नगर विकास समिति, पेशागत संगठनहरू, निजी क्षेत्र, समुदायमा आधारित सस्थाहरू र राजनैतिक दलहरूको सहकार्य आवश्यक देखिन्छ ।

- सार्वजनिक जग्गा तथा भवनहरूको स्वामित्व वा भोगाधिकार वा संरक्षणको अधिकार प्राप्ती,
- विभिन्न प्राकृतिक सम्पदाको एकद्वार पर्यटक प्रवेश शुल्क लिने व्यवस्थाको सुरुवात,
- न.पा.क्षेत्र भित्र पर्ने वालु,गिट्टी, ढु· ा लगायतको ठेक्का पट्टा राजस्व वाँडफाडको नीति अन्तरगत राखी न.पा.लाई नै सो को ठेक्कापट्टा गर्ने अधिकारका लागि पैरवी गर्न

- ठूला उद्योगहरुबाट उनीहरुले उपभोग गरेको प्राकृतिक श्रोत तथा वातावरणमा पारेको प्रभावको आधारमा स्थानीय विकास शुल्क लगाउने

- सार्वजनिक निजी साझेदारीको अवधारणा बमोजिम कृष्णसार संरक्षण क्षेत्रमा आयमूलक आयोजना संचालन गर्ने ।

- गुलरिया-५ भगहर ताल तत्काल व्यवस्थित गरी न.पा. नियन्त्रणमा ल्याउने ।

- न.पा. क्षेत्र भित्र रहेका सामुदायिक वनहरूबाट विक्री हुने निश्चित वन पैदावार उपर न.पा.ले शुल्क लिने व्यवस्था मिलाउने ।

सुझावहरू

- नगरपालिकालाई प्राप्त कानुनी व्यवस्था अनुसार यो राजश्व सुधार कार्य योजना कार्यान्वयनलाई सुनिश्चित गर्न नियमित प्रगति समीक्षा गर्नु पर्ने

- यसका अलावा यो योजनालागि राजश्व सुधारकालागि एक ब्यवहारिक र जिवन्त दस्तावेज वनाउन नयाँ चुनौती, क्षेत्र र अवसरहरूलाई सम्बोधन गर्नेगरी वार्षिक रुपमा पुनरावलोकन गर्ने

- एकिकृत सम्पत्ति कर तथा व्यवसायकरको दरहरूमा पुनरावलोकन गर्ने तथा बक्यौताहरूको असुलीमा तिब्रता दिने।

- सार्वजनिक निजी सझेदारी मार्फत राजस्व वृद्धिका लागि आवश्यक श्रोत पहिचान गरि कर क्षेत्रको बिस्तार गर्ने ।

सूची १: कर, सेवाशुल्क, दस्तुर तथा अन्य आन्तरिक आयको दर :-

क्र.सं.	विवरण	०७२/०७३ को स्वीकृत दररेट	०७३/०७४ को प्रस्तावित दररेट	कैफियत
१	नागरिकता प्रमाणपत्र सिफारिश दस्तुर	६०।००	६०।००	
२	नाता पमाणित सिफारिश दस्तुर	१५०।००	२००।००	
३	नामथर संशोधन दस्तुर	१००।००	१५०।००	
४	जन्म, मृत्यु, बसाई, विवाह प्रमाणित दस्तुर	१२५।००	१५०।००	
५	जन्म, मृत्यु, बसाई, नाता प्रमाणित विवाह प्रमाणित र अन्य विविध सिफारिस दस्तुर (अंग्रेजीमा)	३५०।००	५००।००	
६	घरबाटो सिफारिश दस्तुर शहरी गुलरीया वडा नं. ५ ख, ६ क, ख, ८, क, ख, साविक गुलरीया १, २, ३, मथुरा ७ क, प्रति कित्ता खरदिकर्ताले दिने ।	३००।००	४००।००	प्रति कित्ता
७	घरबाटो सिफारिश ग्रामीण माथी उल्लेखित बाहेकका वडाहरु प्रति कित्ता खरदिकर्ताले दिने ।	२५०।००	२७५।००	प्रति कित्ता
८	स्थायी बसोबास प्रमाणित दस्तुर	१५०।००	२००।००	
९	चरित्र प्रमाणित सिफारिश दस्तुर	१२५।००	१५०।००	
१०	खानेपानी, विद्युत, टेलिफोन सिफारिश	१७५।००	२२५।००	
११	मोही जग्गा नामसारी (प्रतिकट्ठा) शहरी	४०।००	१००।००	
१२	मोही जग्गा नामसारी (प्रतिकट्ठा) ग्रामीण	३०।००	५०।००	
१३	जग्गा नामसारी (प्रतिकट्ठा) (शहरी)	४०।००	५०।००	
१४	जग्गा नामसारी (प्रतिकट्ठा) (ग्रामीण)	२५।००	३०।००	
१५	घरजग्गा मूल्याङ्कन (अन्य प्रयोजन)	०।२०	०।२०	
१६	घरजग्गा मूल्याङ्कन (विद्यार्थी प्रयोजन)			
	क) पच्चीस लाखसम्म	२,०००।००	२,०००।००	
	ख) पचास लाखसम्म	४,०००।००	४,०००।००	
	ग) १ करोडसम्म	७,०००।००	७,०००।००	
	घ) १ करोडभन्दा माथि	१०,०००।००	घघघघघघघघ	
१७	जली नष्ट भएको सिफारिश	५०।००	१००।००	
१८	तीनपुस्ते कायम	१२५।००	१५०।००	
१९	जीर्ण श्रेस्ता/ज.ध. प्रतिलिपी सिफारिश	१००।००	१५०।००	
२०	श्रेस्ता कार्यान्वयन सिफारिस	१२५।००	१५०।००	
२१	सरजमिन दस्तुर	१५०।००	२००।००	
२२	टिकट र निवेदन दस्तुर	१०।००	१५।००	
२३	घर निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र दस्तुर	४००।००	१,०००।००	

क्र.सं.	विवरण	०७२/०७३ को स्वीकृत दररेट	०७३/०७४ को प्रस्तावित दररेट	कैफियत
२४	छात्रवृत्ती सिफारिश दस्तुर	२५।००	५०।००	
२५	ईटा भट्टा उद्योग सिफारिश (चिम्नी)	१६,०००।००	२५,०००।००	
२६	स-मिल भेनियर सिफारिश	११,०००।००	२५०००।००	
२७	सिमेन्ट टायल	१,६००।००	५,०००।००	
२८	माटो टायल	६००।००	१,०००।००	
२९	फर्निचर उद्योग	२,१००।००	५,०००।००	
३०	पाउरोटी उद्योग	५००।००	२,०००।००	
३१	१० एच.पि.सम्मको डिजेल मिल	५००।००	१,०००।००	
३२	११ एच.पि.देखि २५ एच.पि.सम्मको डिजल मिल	१,२००।००	२,०००।००	
३३	25 एच.पि.देखिमाथिको डिजेल मिल स्थापना	१,५००।००	३,०००।००	
३४	५ एच.पि.सम्मको इलेक्ट्रिक मिल	१,०००।००	२,५००।००	
३५	६ एच.पि.देखि १० एच.पि.सम्मको इलेक्ट्रिक मिल	१,६००।००	३,०००।००	
३६	११ एच.पि. देखि २५ सम्म इलेक्ट्रिक मिल	३,१००।००	४,०००।००	
३७	25 एच.पि.देखिमाथिको इलेक्ट्रिक मिल स्थापना	४,१००।००	५,०००।००	
३८	पेट्रोल, डिजेल, मट्टितेल पम्प स्थापना सिफारिश	११,०००।००	२५०००।००	
३९	अटोमोबाइल, अटो वर्कशप	२,६००।००	५,०००।००	
४०	साना घरेलु उद्योग (दालमोठ, बेसार, मसला, मैनवत्ती)	८००।००	१,५००।००	
४१	अन्य उद्योग	१,६००।००	३,०००।००	
४२	रुख कटान (शिशौ, सागुन) प्रति रुख	२००।००	५००।००	
४३	रुख कटान (सिमल,खयर) प्रति रुख	२००।००	५००।००	
४४	रुख कटान (आँप, असना, कर्मी, जामुन) प्रति रुख	१५०।००	३००।००	
४५	रुख कटान (बकाइनो, बबुर, लिप्टिस) प्रति रुख	१५०।००	३००।००	
४६	नागरिकता प्रतिलिपी सिफारिश दस्तुर	५०।००	५०।००	
४७	संस्था दर्ता सिफारिश	५००।००	१,०००।००	
४८	संस्था नवीकरण सिफारिस	३००।००	५००।००	
४९	तलको सभाहल भाडा शुल्क (सरकारी कार्यालय र राजनीतिक दल)	६००।००	१,०००।००	
५०	तलको सभाहल भाडा शुल्क (अन्यका हकमा)	१,१००।००	१,५००।००	

क्र.सं.	विवरण	०७२/०७३ को स्वीकृत दररेट	०७३/०७४ को प्रस्तावित दररेट	कैफियत
५१	माथीको सभाहल भाडा शुल्क (सरकारी कार्यालय र राजनीतिक दल)		१,५००।००	
५२	माथीको सभाहल भाडा शुल्क (अन्यका हकमा)		३,०००।००	
५३	फिल्ड भाडा (अन्य हकमा)	१,१००।००	१,५००।००	
५४	सभा हल र फिल्ड दुवै लिएमा (अन्यका हकमा)	१,७००।००	२,५००।००	
५५	फिरादपत्र दस्तुर	५०।००	१००।००	
५६	प्रतिउत्तर पत्र दस्तुर	५०।००	१००।००	
५७	मिलापत्र बक्साउने दस्तुर	२००।००	४००।००	
५८	टागा, रिक्सा, ठेला नवीकरण दस्तुर	५०।००	१००।००	
५९	बन्दुक नवीरकण क्षेत्रगत	१००।००	१००।००	
६०	बन्दुक नवीकरण अधिराज्य	२००।००	२००।००	
६१	**आयश्रोत प्रमाणित सिफारिश**			
	क) रु. १ लाख सम्मको आयश्रोत प्रमाणित	३००।००	६००।००	
	ख) रु. ५ लाखसम्मको आयश्रोत प्रमाणित	५००।००	१,०००।००	
	ग) रु. १० लाखसम्मको आयश्रोत प्रमाणित	८००।००	१,५००।००	
	घ) रु. २० लाखसम्मको आयश्रोत प्रमाणित	१,६००।००	२,५००।००	
	ङ) रु. ५० लाखसम्मको आयश्रोत प्रमाणित	२,६००।००	४,०००।००	
	च) रु. १ करोडसम्मको आयश्रोत प्रमाणित	४,६००।००	५,०००।००	
	छ) रु. १ करोड भन्दा माथिको आयश्रोत प्रमाणित	६,६००।००	७,५००।००	
६२	**चार किल्ला प्रमाणित सिफारिश दस्तुर**			
	क) शहरी क्षेत्र ब्यापार प्रयोजन (वडा नं. ६, ८, ७, ९, ११ को भन्सार रोड लक्ष्मण टोल, १० को दिपेन्द्रनगर, कोठिया गाउँ)	२००।००	४००।००	प्रति किता
	ख) शहरी क्षेत्र अन्य प्रयोजन (वडा नं. ६, ८, ७, ९, ११ को भन्सार रोड लक्ष्मण टोल, १० को दिपेन्द्रनगर, कोठिया गाउँ)		३००।००	प्रति किता
	क) ग्रामीण क्षेत्र ब्यापार प्रयोजन (यस बाहेकका सम्पूर्ण नगर क्षेत्र)	१५०।००	३००।००	प्रति किता
	ख) ग्रामीण क्षेत्र अन्य प्रयोजन (यस बाहेकका सम्पूर्ण नगर क्षेत्र)		२५०।००	प्रति किता

क्र.सं.	विवरण	०७२/०७३ को स्वीकृत दररेट	०७३/०७४ को प्रस्तावित दररेट	कैफियत
	ग) वस्तुगत विवरण (घर,गोठ, टहरा) भए नभएको प्रमाणित सिफारिश (शहरी)	३००।००	५००।००	
	घ) वस्तुगत विवरण (घर,गोठ, टहरा) भए नभएको प्रमाणित सिफारिश (ग्रामीण)	१५०।००	३००।००	
६३	विद्युत जडान सिफारिश (औद्योगिक प्रयोजन)	७००।००	१,५००।००	
६४	अविवाहित प्रमाणित	१५०।००	३००।००	
६५	कागजातको नक्कल प्रतिपाना	१०।००	२५।००	
६६	नक्सा प्रतिलिपी प्रति थान	१५०।००	५००।००	
६७	नक्सा नामसारी दस्तुर	७००।००	१,०००।००	
६८	नामसारी दस्तुर (बस, ट्रक)	५००।००	१,५००।००	
६९	नामसारी दस्तुर (टेम्पो, ट्याक्टर, जीप)	४००।००	१,०००।००	
७०	नामसारी दस्तुर (मोटरसाइकल)	३००।००	६००।००	
७१	नामसारी दस्तुर (रिक्सा, ठेला)	१५०।००	३००।००	
७२	नामसारी दस्तुर (टाङ्गा)	२००।००	३००।००	
७३	टाँगा दर्ता	२००।००	३००।००	
७४	नामसारी/ठाउँसारी	७००।००	१,०००।००	
७५	रिक्सा, ठेला दर्ता दस्तुर	१००।००	१५०।००	
७६	नक्सापास किताब दस्तुर	२००।००	५००।००	
७७	व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्र दस्तुर	१००।००	२००।००	
७८	अमिन सेवा शुल्क -व्यक्तिगत र विवादित जग्गा छुट्याउँदा (साविक मथुरा र खैरापुर गा.वि.स.) प्रतिकित्ता	६००।००	१,३००।००	
७९	अमिन सेवा शुल्क - व्यक्तिगत र विवादित जग्गा छुट्याउँदा (साविक गुलरिया गा.वि.स.) प्रतिकित्ता	५००।००	१,२००।००	
८०	अमिन सेवा शुल्क - घरनक्सा सरजमिन दस्तुर	५००।००	७००।००	
८१	अन्य विविध सिफारिश दस्तुर	१२०।००	१५०।००	
८२	नक्सा पास दस्तुर (बजार क्षेत्र) १००० बर्गफिटसम्म प्रतिबर्ग फिट	२।५०	५।००	नक्शा पास नगरी निर्माण भएका घरहरुका हकमा दोब्बर दस्तुर लाग्ने छ ।
८३	नक्सा पास दस्तुर (बजार क्षेत्र) १००० बर्गफिट भन्दा माथि प्रतिबर्ग फिट	३।००	७।५०	
८४	नक्सा पास दस्तुर (ग्रामीण क्षेत्र) १००० बर्गफिटसम्म प्रतिबर्ग फिट	१।५०	३।००	

क्र.सं.	विवरण	०७२/०७३ को स्वीकृत दररेट	०७३/०७४ को प्रस्तावित दररेट	कैफियत
८५	नक्सा पास दस्तुर (ग्रामीण क्षेत्र) १००० बर्गफिट भन्दा माथि प्रतिबर्ग फिट	२।००	५।००	
८६	नक्सा पास दस्तुर (हुलाकी सडकसँग जोडिएका पुर्व पशुबधशाला देखी पश्चिम सर्जुपुल सम्म र जि.प्र.का.चोक देखि दक्षिण सुरजपुर चौकिसम्म,राधाकृष्ण चोक देखी उत्तर सुहेलवा चोक सम्म ।	५।००	१०।००	
८७	०२१ सालको नापी नक्शामा घर उल्लेख भएको तर नक्शा पास नगरेको हकमा तोकिएको दस्तुरको आधा दस्तुर लाग्ने छ			आधा दस्तुर
८८	घरनक्सा प्रमाणपत्र (प्रतिलिपी)	२००।००	३००।००	
८९	**घरनक्सा पास ईजाजत**			
	क)झोपडी घर (कच्ची सडक)	१५०।००	२००।००	
	ख) झोपडी घर (ग्राभेल सडक)	२५०।००	३००।००	
	ग) झोपडी घर (पक्की सडक)	६००।००	७००।००	
	घ) कच्ची घर (कच्ची सडक)	३००।००	४००।००	
	ङ) कच्ची घर (ग्राभेल सडक)	६००।००	७००।००	
	च) कच्ची घर (पक्की सडक)	१,२००।००	१,५००।००	
९०	बाउण्ड्री/फिट	०।५०	१।००	
९१	सूचना प्रिन्ट प्रति पेज	२५।००	५०।००	
९२	अध्ययन प्रतिवेदन (विद्यार्थी सिफारिस्)	२५।००	५०।००	
९३	काचो छाला निकासी/छाला	३०।००	१००।००	
९४	मल्टिमिडिया भाडा प्रतिदिन रु.	७००।००	१,५००।००	
९५	तेलजन्य पदार्थ निकासी प्रति लिटर	५।००	१५।००	
९६	मनोरञ्जन कर सिनेमा हल प्रवेश शुल्कको	२ प्रतिशत	२ प्रतिशत	
९७	घरनक्सा संशोधन (ग्रामीण)	५००।००	१,०००।००	
९८	घरनक्सा संशोधन (शहरी)	१,०००।००	२,०००।००	
९९	निजी विद्यालय स्थापना शुल्क सिफारिस मा. बि.	२,०००।००	१००००।००	
१००	निजी विद्यालय स्थापना शुल्क सिफारिस नि. मा. बि.		५,०००।००	
१०१	निजी विद्यालय स्थापना शुल्क सिफारिस प्रा. बि.		३,०००।००	
१०२	निजी विद्यालय थप कक्षा सञ्चालन सिफारिश	१,०००।००	५,०००।००	

क्र.सं.	विवरण	०७२/०७३ को स्वीकृत दररेट	०७३/०७४ को प्रस्तावित दररेट	कैफियत
१०३	व्यक्तिगत घटना दर्ता शुल्क म्याद नाघी आएमा (प्रति घटना)	५०।००	५०।००	
१०४	व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रतिलिपी (प्रति घटना)	५०।००	५०।००	
१०५	**सवारी दर्ता बार्षिक सवारी कर**			
	क) बस, ट्रक, लरी, अन्य हेभी गाडी	१,०००।००	२,०००।००	
	ख) भाडाको कार जीप	२००।००	५००।००	
	ग) भाडाको ट्याम्पो	१००।००	५००।००	
	घ) मिनी बस	५००।००	७००।००	
	ङ) निजी कार ट्रेम्पो, मिनी बस ,ट्रयाक्टर ,	१००।००	२५०।००	
	च) निजी स्कूटर, मोटर साइकल तथा अन्य सवारी साधन	५०।००	१००।००	
	छ) इको भाईकल रिक्शा(ब्याट्री रिक्शा)		५००।००	
	ज) ट्याक्टर पार्किङ तथा प्रवेश शुल्क	१५।००	१५।००	
१०६	नयाँ पसल व्यवसाय स्थापना सिफारिस	३००।००	५००।००	
१०७	पसल/उद्योग बन्द सिफारिश (चालु आ.व.को लागि मात्र)	५००।००	१,०००।००	
१०८	पशु पालन फर्म स्थापना सिफारिस	७००।००	१,०००।००	
१०९	पंक्षीपालन फर्म स्थापना सिफारिश	५००।००	७००।००	
११०	मौरी पालन फर्म स्थापना सिफारिश	३००।००	५००।००	
१११	माछा पालन फर्म स्थापना सिफारिस	५००।००	७००।००	
११२	व्यवासायिक कृषि फर्म स्थापना सिफारिस	५००।००	७००।००	
११३	नगरपालिकाको बोरिङ्गमा पानी भराउदा प्रति साधन		१००।००	
११४	इको भाईकल रिक्शा(ब्याट्री रिक्शा) दर्ता तथा सञ्चालन ईजाजत दस्तुर		१,०००।००	
११५	**फोहर मैला तथा प्रदुषण शुल्क**			
	उधोग र होटल, मासु जन्य पसल		५०।००	मासिक
	अन्य ब्यवसायीहरुको हकमा		४०।००	मासिक
	घर जग्गा मात्र हुनेको हकमा		३०।००	मासिक
	पशु बधशाला	२०००।००	२५०००।००	मासिक
	सडक बत्ती शुल्क			
	उधोग र होटल, मासु जन्य पसल		२०।००	मासिक
	अन्य ब्यवसायीहरुको हकमा		२०।००	मासिक

क्र.सं.	विवरण	०७२/०७३ को स्वीकृत दररेट	०७३/०७४ को प्रस्तावित दररेट	कैफियत
	घर जग्गा मात्र हुनेको हकमा		२०।००	मासिक
११६	**दण्ड जरिवाना**			
	क) पशु छाडा छोडे बापत पहिलो पटक		२००।००	
	ख) पशु छाडा छोडे बापत दोश्रो पटक		५००।००	
	ग) सडक छेउमा निर्माण सामाग्री तथा पशु बाधी सडक अवरोध गरेमा पहिलो पटक		५००।००	
	घ) सडक छेउमा निर्माण सामाग्री तथा पशु बाधी सडक अवरोध गरेमा दोश्रो पटक		१०००।००	
	ङ) सडकको दुवै तर्फ नालीमा सामान राखी अवरोध गरेमा पहिलो पटक		५००।००	
	च) सडकको दुवै तर्फ नालीमा सामान राखी अवरोध गरेमा दोश्रो पटक		१०००।००	

व्यवसाय कर

१	व्यापारिक वस्तु					
	क्र.स	व्यापार व्यवशायकको विवरण	श्रेणीहरुको दर रेट			कैफियत
			क) श्रेणि	ख)श्रेणि	ग) श्रेणि	
	१	चुरोटको थोक तथा फुटकर विक्रेता	२१००	१५००	१३००	
	२.	मादिरा थोक विक्रेता	२१००			
	३.	मदिरा फूटकर विक्रेता		१३००		
	४.	सुन चादि ज्वेलरी विक्रि पसल	२२००			
	५.	सुनचादी ज्वलेरी मर्मत पसल			१२००	
	६.	भिडीयो, क्यासेट रेकर्डर तथा प्लेयर			९००	
	७.	निर्माण सामाग्री (सरिया,सिमेन्ट,पेन्ट,फलामका, सामामान, कार्पेट, अल्भेष्टर) विक्रेता पसल	१४००	१२००	९००	

१	व्यापारिक वस्तु				
	८	विधुत समान, कम्युटर, क्यामारा, टेलिभिजन, रेडियो, घडि, टर्चका सामान बिक्री गर्ने पसल	१२००	१०००	७००
	९	पेट्रोल, डिजल, पम्पहरु	२७००	१७००	१२००
	१०	दैनिक उपभोगका खाद्य पदार्थहरु (किराना, गल्लाका थोक फुटकर पसल	१२००	७००	५००
	११	थान कपडा, सूतिका कपडा, रेडिमेट कपडाका पसलहरु	१२००	७००	५००
	१२	सवारी साधन विक्रेता (टेक्टर, मोटरसाईकल, रिक्सा, साईकलको पाटपूर्जा समेत	२२००	१२००	
२. **विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्याशायिक सेवा**					
	१	चिकित्सक, डाक्टरु सहितको औसधि पसल र क्लिनिकल, ल्याब, अल्टासाउन्ड समेत	११००		
	२	औषधि बिक्री पसल	१०००	८००	७००
	३	इन्जिनियर सेवा (घर नक्शा परामर्श)	१८००	१३००	८००
	४	कानुन व्यवशायिक, ल फर्म	६००	५००	४००
	५	लेखापरिक्षक सेवा	१६००	११००	६००
	६	दन्त चिकित्सक सेवा	११००	६००	४००
	७	अनुसन्धानकर्ता तथा परामर्श दाता	११००	६००	४००
	८	कम्प्युटर एलालिष्ट तथा प्रोग्रामर	११००	६००	४००
	९	विमा एजेन्ट		६००	
	१०	सर्भेयर		६००	
	११	अनुवादक		६००	
	१२	पशु चिकित्सक सेवा	११००	८००	६००

१	व्यापारिक वस्तु				
	१३ सेयर दलाल	११००	८००	६००	
	१४ सामान ढूवानिकर्ता तथा कम्पनि	१६००	११००	८५०	
	१५ संस्थागत पेन्टर	७१००	६१००	५१००	
३	निर्माण व्यवशाय (नगरपालिका प्रधान कार्यलय भएको)	३१००	२६००	२१००	
४	उत्पादनमुलक उधोग			२३००	
५	उर्जामुलक उधोग (गोबर ग्यास, वायो ग्यास, सौर्य शक्ति)			२१००	
६	**कृषि तथा बनजन्य उधोग**				
	पशु पालन फर्म			१६००	
	पंक्षीपालन फर्म			१६००	
	मौरी पालन फर्म			१६००	
	माछा पालन फर्म			१६००	
	व्यवासायिक कृषि फर्म			१६००	
	कुटानी, पिसानी, पेलानी, चिउरा मिल उधोग	२२००	१९००	१७००	
	भेली उत्पादन उधोग			१७००	
	मसला मिल, दालमोठ, चाउमिन, पाउरोटि अगरबत्ति, मैनबत्ति तथा साना घरेलु उधोग	१२००	९००	७००	
	स-मिल भेनियर मिल, काठ विक्रि डिपो	२८००	२५००	२३००	
७	होटल एण्ड लज, रेष्टुरेण्ट, रिपोर्ट, ट्राभल ऐजेन्सी	३१००	२१००	१६००	
८	साना खाजा नास्ता पसल	६००	५००	४००	
	साना खाजा नास्ता पसल मदिरा सहित	११००	८००	७००	
९	सेवा उद्योग				
	छापाखाना, अफसेट प्रेस	१७००	१२००	७००	
	बरफ उद्योग, ग्रील उद्योग, आईसक्रिम उद्योग	१८००	१३००	८००	
	सिमेन्ट टायल, गमला, रिग, रेलिग उद्योग			७००	
१०	संचार सेवा				
	टेलिफोन, फ्याक्स, फोटोकपि, ईमेल इन्टरनेट, रेडियो पंजीग सेवा	१६५०	८५०	५००	
	कुरियर सेवा, दुत डेलिभरी सेवा	१६००	८००	४००	

१	व्यापारिक वस्तु			
११	वित्तिय सेवा			
	नपाल सरकारको पुर्ण स्वामित्वमा रहेको बाहेक आर्थिक कारोबार गर्ने वाणिज्य बैंक	१०७५०	६७५०	५७५०
	आर्थिक कारोवार गर्ने कम्पनिको मुख्य कार्यालय	८८५०	६८५०	५८५०
	वित्तिय कम्पनी शाखा कार्यालय	३२००	२०००	१२००
	विमा कम्पनी	८७५०	६७५०	५७५०
	विदेशी मुद्रा सटहि सेवा	३०००	२०००	१०००
	धितो पत्र कारोवार गर्ने	३०००	२०००	१०००
	सहकारी बैंक	२०००	१५००	१०००
१२	स्वास्थय सेवा			
	गैर सरकारी अस्पताल	२६००	२१००	१६००
	नसिङ्ग होम	४१००	३१००	२६००
१३	शिक्षा सेवा			
	निजि क्षेत्रका स्कूल, क्याम्पस, विश्वविद्यालय	१३००	१०००	६६०
	तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र	३३००	२३००	१३००
	कम्प्युटर, टाईपिङ्ग तथा भाषा प्रशिक्षण संस्था	३२००	२२००	१२००
	सवारी चालक तालिम सेन्टर	१२००	९००	७००
१४	मर्मत सेवा			
	हेभि ईक्विपमेन्ट, बस, ट्रक, कार, टेक्टर, मोटरसाईकल मर्मत सेवा	१७००	९५०	७००
	रिक्सा, साईकल मर्मत सेवा	६००	५००	४००
	टेलिफोन सेट, स्टोभ, मोटर, ग्यास वेल्डिग विविध सामाग्री मर्मत	११००	८५०	४६०
१५	अन्य सेवा			
	विज्ञापन सेवा	१६००	८५०	४६०
	वैदेशिक रोजगार सेवा	३१००	२१००	११००
	स्वदशी रोजगार सेवा	१६००	८५०	४६०
	सेक्रेटरियल सेवा	१६००	१३००	११००
	हाउजिङ्ग कम्पनी , घरजग्गा खरिद विक्रि, रियल स्टोर	२६००	२१००	१६००
	व्यूटिपार्लर, केश श्रृगार आदि	१२००	७००	५००
	फोटो स्टुडियो, कलर ल्याब सेवा	१२००	७००	५००
	सिलाई पसल	१२००	७००	५००
	साइन बोर्ड बनाउने, पेन्टिग सेवा	१२००	७००	५००

१	व्यापारिक वस्तु			
	पशु बाधशाला	१०००००		
	मासु विक्रेता	१४००	१२००	१०००
	फुल र विरुवा विक्रेता (सवै प्रकारका)	११००	६००	४००
	पुल हाउस	८००	६००	४००
	खोटो व्यवसाय	११००	६००	४००
	सिसा प्लाई उड विक्रेता पसल	१२००	७००	५००
	भाडाकुडा विक्रेता (सवै प्रकारका)	१२००	७००	५००
	स्टिल, काठका फर्निचर विक्रेता उद्योग	१२००	७००	५००
	खेलौना उपहार विक्रेता	६००	५००	४००
	केवुल नेट वर्किङ्ग			५३००
	मसाज पार्लर	३३००	२३००	१३००
	साग सब्जि पसल	८००	७००	५००
	फलफुल पसल	७००	६००	५००
	चस्मा पसल	१२००	७००	५००
	मिठाई पसल	१०००	७००	५००
	श्रृगार तथा फेन्सी पसल	१०००	८००	५००
	इटा भट्टा उद्योग (चिम्नी)	५३००		
	ह्युम पाइप, विद्युत पोल उत्पादन उद्योग	५२००	३३००	२८००
	स्टेशनरी पसल	१०००	८००	६००
	जुत्ता चप्पल वक्ति पसल	९००	७००	५००
	टेन्ट हाउस	१०००	८००	६००
	ग्यास, चिसो पेय पदार्थ, रक्सी, चुरोट, चिनि नुन, पशुपन्छिको दाना आदिको डिलर पसल	२३००	१८००	१३००
	कपाल काट्ने नाई पसल	८००	६००	५००
	अटो वक्स पसल	८००	६००	४००
	सवारी साधनको पन्चर टाल्ने, हावा भर्ने पसल	८००	६००	४००
	कवाडि समान संकलन र विक्रि	१७००	१२००	७००
	दुग्ध पदार्थ उत्पादन, डेरी उद्योग	१२००	१०००	९५०
	एग्रोभेट पसल	१२००	९००	७००
	काँचो छाला संकलन केन्द्र	२३००	१८००	१३००
	पान घुम्ति, किराना घुम्ति, अन्य घुम्ति पसल	५००	४००	३००

१	व्यापारिक वस्तु				
	चलचित्र व्यवसाय				प्रवेश शुल्कको २%
	कुखुराको मासु र माछा विक्रि पसल			६००	
	अन्डा थोक तथा फुटकर विक्रेता	१०००	८००	६००	
	ईलेक्ट्रीकल तथा साउन्ड सर्भिस पसल	१२००	९००	७००	
	कपास, सिरक, डस्ना, फम विक्रि पसल	१८००	१५००	१३००	
	जडिबुटि प्रशोधन तथा विक्रि उद्योग	२३००	१९००	१८००	
	माटोका भाडा बनाउने उद्योग			४००	
	डकर्मी पेशा/घर निर्माण व्यवसाय	१२००			
	फलफूल प्रसोधन उधोग	१६००			
	पिउने पानी उधोग	१६००			
	डिस्टील वाटर उत्पादन	१२००			
	सोलर प्यानल ब्याट्री आदी समामानको बिक्रेता	१५००			
१६	माथि उल्लेखित पेशा, व्यवसाय, उद्योगहरुको कारोवार र स्तर हेरी वार्षिक रु २०० देखि ५००० सम्म कर लाग्ने छ ।				
१७	दण्ड जरिवाना - चालु आ. ब. को असार मशान्त भित्र व्यवसाय कर नबुझाएमा त्यसपछिको पहिलो वर्ष १० प्रतिशत, दोश्रो वर्ष २० प्रतिशत र त्यसपछी शत प्रतिशत जरिवाना लाग्ने छ ।				

नोट : माथि उल्लेखित पेशा, व्यवसाय, उद्योगहरुको कारोवार र पुँजीस्तरका आधारमा श्रेणिमा वर्गीकरण गरि कर असुल गरिनेछ ।

एकीकृत सम्पत्ती कर प्रयोजनको लागि जग्गाको क्षेत्र विभाजन तथा मूल्याङ्कन दर २०७२

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकट्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
	वडा नं. १			
१	जगमोहनको घरको पूर्वको कल्भर्टदेखि गयाप्रसादको घरसम्मको सडक	कालोपत्रे	आवासीय	२५०,०००.००
२	पार्वती मन्दिर चोकदेखि दक्षिण हाटबजारसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	१५०,०००.००
३	गयाप्रसादको घरदेखि दक्षिण मित्रलाल चौधरीको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	२००,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
४	गयाप्रसादको घरदेखि पश्चिम लेकपिस सेन्टर सम्म	ग्राभेल	आवासीय	२००,०००.००
५	लेकपिस सेन्टर देखि उत्तर स्कुल सम्म	पक्कि	आवासीय	२००,०००.००
६	समीचोकदेखि १४ नं. को स्कूलसम्म	ग्राभेल	आवासीय	२००,०००.००
७	भण्डारी टोलदेखि हुलाकी सडकसम्मको सडक	ग्राभेल	आवासीय	१२५,०००.००
८	नरबहादुर सचिवको घरदेखि दक्षिण हर्कबहादुरको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
९	१० नं. गाउँको उत्तरतर्फको कल्भर्टदेखि प्रहरी चौकी हुँदै स्कूल, पूर्व शान्ति टोलको सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
१०	१६ नं. गाउँको पूर्वको सिमानादेखि जानकी टोल हुँदै पश्चिम ताराताल गा.वि.स.को सिमानासम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
११	गुजराना जाने चोकदेखि न.पा.को सिमानासम्म हुलाकी सडक	ग्राभेल	औद्योगिक	१००,०००.००
१२	१४ नं. गाउँ भित्रको स्कूल चोकदेखि भण्डारी टोलसम्मको सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
१३	भण्डारी टोलदेखि दक्षिण कल्भर्ट हुँदै दलैया घरसम्मको सडक	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
१४	अतिरामको घरदेखि पूर्व चौधरी टोलसम्मको सडक	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
१५	नौले कान्छाको घरदेखि उत्तर हुलाकी सडकसम्म	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
१६	जसबहादुर गुरुङ्गको घरदेखि रुपलालको घर कृष्ण टोलको सडक	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
१७	राम ब. गौतमको घरदेखि स्कूल हुँदै पूर्व चौधरी टोलसम्मको सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
१८	स्कूलको दक्षिण चोकदेखि पूर्व हुँदै जगमोहन चोक जोड्ने सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
१९	गया प्र. को घरदेखि उत्तर टेक ब. को आमाको घरसम्मको सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२०	स्कूल चोकदेखि पश्चिम पूर्ण ब. वादीको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२१	कविराम वलीको घरदेखि १२ नं. स्कूल जाने बाटो	कच्ची	कृषि	१००,०००.००
२२	कालिभान भण्डारीको घरदेखि १३ नं. जोड्ने सडक	ग्राभेल	कृषि	१००,०००.००
२३	फागुलाको घरदेखि पश्चिम कल्भर्टसम्मको बाटो	कच्ची	कृषि	१००,०००.००
२४	टिकाराम थारुको घरदेखि दक्षिण शंकरको घरसम्मको सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२५	तेज ब. को घरदेखि दक्षिण दुर्जन थारुको घरसम्मको सडक	कच्ची	कृषि	१००,०००.००
२६	डलैयाको घरदेखि दक्षिण ताराताल गा.वि.स.सम्मको सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
२७	मिश्राको टोल भित्रको सडक	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
२८	समीचोक देखि दक्षिण तारातालसम्मको सिमाना	कच्ची	आवासीय	२००,०००.००
२९	सुनाराको घरदेखि दक्षिण पुरीको घरसम्मको सडक	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
३०	सहकारी भवनदेखि पूर्व पर्वतीया मन्दिरसम्मको सडक	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
३१	किन्नुको घरदेखि पूर्व पर्वतीया मन्दिर बजारसम्मको सडक	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
३२	टिकुवाको घरदेखि हकं ब. को घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
३३	मित्रलालको घरको चोकदेखि पश्चिम सुकलालको घरसम्म	ग्राभेल	कृषि	१००,०००.००
३४	मित्रलालचोकदेखि दक्षिण कल्भर्टसम्मको बाटो	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
३५	नारायणको घरदेखि पूर्व लक्षीरामको घरसम्म	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
३६	बुद्धिरामको घरदेखि लक्षीरामको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
३७	हर्क ब.को घरदेखि लक्षीराम घरहुँदै पुलसम्म	कच्ची	कृषि	१००,०००.००
३८	१६ नं. गाउँ कल्भर्टदेखि दक्षिण पिपलको बोट बोडरसम्मको बाटो	कच्ची	कृषि	१००,०००.००
३९	लाल ब. वि.क.को घर जाने बाटो	कच्ची	कृषि	१००,०००.००
४०	काठे पुलदेखि दक्षिण जानकी टोलसम्म	कच्ची	कृषि	१००,०००.००
४१	मिलन चोकदेखि पूर्व सगाहपुरको गाउँ सिमानासम्म	कच्ची	कृषि	१००,०००.००
४२	भट्टराई बाजेको घर पूर्व हमालको घर हुँदै चौकीसम्म	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
४३	स्कपरदेखि उत्तर मिलन टोलसम्म	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
४४	स्कपर देखि दक्षिण चन्द्रलाल भण्डारीको घरसम्म	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
४५	१६ नं. गाउँका भित्री सडकहरु	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
४६	१० नं. गाउँका भित्री सडकहरु	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
४७	भगरैहिया टोलका सडकहरु	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
	वडा नं. २			
४८	तिकुनिया चोकदेखि संगम कंक्रिटसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	३२०,०००.००
४९	शिवचाकेदेखि उत्तर कृष्णसार चौकीसम्मको सडक	कालोपत्रे	आवासीय	२५०,०००.००
५०	संगम कंक्रिटदेखि गुजराना जाने सडक (हुलाकी सडक	ग्राभेल	औद्योगिक	१००,०००.००
५१	विचपरी हुँदै आँपको रुखसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
५२	बच्चालालको मेडिकलदेखि उत्तर लालजीको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
५३	कृष्णसार जाने चोकदेखि जैनपुर हुँदै सुरन्द्रको माछा पोखरीसम्म	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१००,०००.००
५४	गौतम यादवको घरदेखि उत्तर वगैयाको सडक	ग्राभेल	कृषि	१००,०००.००
५५	कादिर बाबा थानदेखि उत्तर पण्डितपुर स्कूल हुँदै किशोर यादवको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
५६	पण्डितपुर स्कूलदेखि पश्चिम टंक अधिकारीको घर हुँदै भूमी प्र. अधिकारीको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
५७	जैनपुर गाउँको भित्री कच्ची सडकहरु	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
५८	सुरन्द्रको माछा पोखरीदेखि उत्तर गुजराना गाउँसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
५९	गुजराना गाउँदेखि दक्षिण हुलाकी सडकसम्म	कच्ची	कृषि	१००,०००.००
६०	निमकोठियादेखि उत्तर ४ नं. वडाको सिमानादेखि कृष्णसुार जाने कालोपत्रे सडकको चोकसम्म	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
६१	कृष्णसार चौकीदेखि कादिर बाबासम्मको कच्ची बाटो	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
६२	जैनपुरको बगैंचादेखि उत्तरतर्फ भगहर टोल हुँदै गुजरानासम्म	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
६३	गौतम यादवको घरदेखि दक्षिण तिकुनिया जोड्ने सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
६४	जैनपुर बगैंचादेखि पूर्व मुक्त कमैया हुँदै कृष्णसार जोड्ने सडक	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
६५	जैनपुर भगहर तालदेखि उत्तर पूर्व हुँदै कादिर बाबासम्म	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
६६	भूमी प्र. लामिछानेको घरदेखि पश्चिम नर्सरीसम्मको सडक	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
६७	भूमी प्र. लामिछानेको घरदेखि पूर्व कृष्ण वि.क.को घरसम्म	ग्राभेल	कृषि	७५,०००.००
६८	किशोर यादवको घरदेखि उत्तर सानो वेचैपुर जोड्ने सडक	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
६९	किशोर यादवको घरदेखि उत्तरतर्फको चोकदेखि पूर्व नर्सरी जोड्ने सडक	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
७०	पण्डितपुर स्कूलको पूर्व दक्षिणको बाटाहरु	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
	वडा नं. ३			
७१	निमकोठिया गाउँदेखि पश्चिम शिवचोक हूँदै तिकुनिया चोकसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	३२०,०००.००
७२	तिकुनिया चोकदेखि पश्चिम जगमोहनको घरको कल्भर्टसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	३२०,०००.००
७३	सगाहको घरदेखि दक्षिण हेल्थपोष्टको गेटसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	२००,०००.००
७४	तिकुनिया चोकदेखि दक्षिण मलेरियापुर हुँदै सगाहपुर गाउँसम्म	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१००,०००.००
७५	शिवचाकेदेखि दक्षिण छेदापुर गाउँ सम्म	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	२००,०००.००
७६	छेदापुर गाउँ, परमानन्द स्कूल हूँदै १०नं. गाउँको कल्भर्टसम्म	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१००,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
७७	प्रेम यादवको गोठको चोकदेखि पश्चिम बरकन्नको घरसम्म	ग्राभेल	कृषि	१००,०००.००
७८	प्रेम यादवको गोठदेखि पूर्व छोटी भन्सार गाउँको कुवासम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
७९	खैरापुर हेल्थपोष्टको गेटदेखि छेदापुर गाउँ जोड्ने सडक	ग्राभेल	कृषि	७५,०००.००
८०	मुन्नालाल यादवको घरदेखि पूर्व मुलचन्द यादवको घर हुँदै दक्षिण चोकसम्मको सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
८१	१० नं. जाने बाटो देखि विश्वनाथ यादवको घरसम्मको बाटो	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
८२	१० नं. गाउँ जाने बाटोदेखि पूर्व प्रेम यादवको घर हुँदै बालगोपाल टोलको सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
८३	मुन्नालाल प्रधानको घरदेखि दक्षिण बरकन्नाको घर हुदै १० नं. गाउँ जोड्ने सडक	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
८४	बरकन्नाको घरदेखि पश्चिम डाँगु थारुको घरसम्मको सडक	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
८५	छोटी भन्सार गाउँको कुवादेखि पूर्व वडा नं. ४ को सिमानासम्म	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
८६	कुवादेखि दक्षिणतर्फ सिरकोहिया जोड्ने सडक	ग्राभेल	कृषि	७५,०००.००
८७	सिरकोहिया जाने सडक देखि दक्षिणपुरवासम्म	ग्राभेल	कृषि	७५,०००.००
८८	विश्वनाथको घरदेखि पूर्वतर्फको सडक	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
	वडा नं. ४			
८९	लक्ष्मीनारायण मन्दिरदेखि पश्चिम सर्जु नदी सम्म	कालोपत्रे	कृषि	३८०,०००.००
९०	सर्जु नदी देखि पश्चिम निमकोठिया गाउँसम्मको मूल हुलाकी सडक	कालोपत्रे	कृषि	३२०,०००.००
९१	कृष्णसार प्रतीक्षालयदेखि उत्तरतर्फ खैरी जाने बाटोमा भिष्मको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	२३०,०००.००
९२	हुलाकी सडकदेखि उत्तर छविलाल पाठकको. घर जाने बाटोमा ईट्टा भट्टासम्मको बाटो	ग्राभेल	कृषि	१००,०००.००
९३	वरगदही देखि उत्तर भरिया जाने सडकको खल्लासम्मको बाटो	ग्राभेल	कृषि	१००,०००.००
९४	होमेन्द्र थापाको घरदेखि दक्षिण पश्चिम दिनेश बस्नेतको घरसम्मको बाटो	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
९५	विजय यादवको घरदेखि सर्वजित यादवको घरहँदै सुरेश यादवको घर नजिक बाँसको रुखसम्मको सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
९६	वनकटा गाउँको कुँवारे यादवको घरको पश्चिमदेखि गाउँसम्मको बाटो	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
९७	कट्टी गाउँको पश्चिम कजवेदेखि किर्तिनाथको घर हुँदै दक्षिण लटकनिया गाउँसम्मको सडक	ग्राभेल	कृषि/आ वासीय	१००,०००.००
९८	तुरन्तपुर कजवेदेखि दक्षिण खैरी गाउँ हुँदै खैरी स्कूल कृष्ण खनालको घरसम्मको सडक	कच्ची	कृषि/आ वासीय	१००,०००.००
९९	खैरी स्कूलदेखि दक्षिण छविलाल पाठकको हुँदै भट्टासम्मको सडक	ग्राभेल	कृषि/आ वासीय	१००,०००.००
१००	कजवेदेखि पश्चिम दक्षिण होमेन्द्र थापाको घरसम्मको सडक	कच्ची	कृषि/आ वासीय	७५,०००.००
१०१	खैरी गाउँको पिपल चौतारादेखि पश्चिमको बाटो	कच्ची	कृषि/आ वासीय	१००,०००.००
१०२	दिनेश चन्द्र बस्नेतको घरदेखि दक्षिण निमकोठिया र बर्गदेही उत्तरतर्फको खल्ला जोड्ने सडक	कच्ची	कृषि/आ वासीय	१००,०००.००
१०३	तेजीपुर जाने चोकदेखि उत्तर वडा नं. २ को सिमानासम्म	कच्ची	कृषि	१००,०००.००
१०४	हुलाकी सडकदेखि निमकोठिया गाउँको विचको बाटो	कच्ची	कृषि	१००,०००.००
१०५	हिमशिखा टोलको भित्री कच्ची बाटो	कच्ची	कृषि	१००,०००.००
१०६	खैरी गाउँदेखि पूर्व शंकर टोल हुँदै प्रगति टोल वडा नं. ५ को सिमानासम्म	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
१०७	शंकर टोलदेखि दक्षिण लक्ष्मीकान्त सापकोटाको घरसम्मको बाटो	ग्राभेल	कृषि	७५,०००.००
१०८	हुलाकी सडकदेखि दक्षिण बालमितको घरको चोकसम्म	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
१०९	बर्गदही चोकदेखि दक्षिण स्कूल हुँदै बालमितको घरको चोकसम्म	ग्राभेल	कृषि	१००,०००.००
११०	बालमितको चोकदेखि दक्षिणतर्फको बाटो	ग्राभेल	कृषि	७५,०००.००
१११	बालमितको घरचोकदेखि पश्चिम तेजीपुर हुँदै वडा नं. ३ को सिमानासम्म	ग्राभेल	कृषि	७५,०००.००
११२	सुरेश यादवको घरदेखि उत्तर चोकदेखि दक्षिणतर्फ छेदापुर जोड्ने सडक	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
११३	राधेलाल यादवको घरदेखि दक्षिण जुडवानपुरसम्मको बाटो	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
११४	वनकट गाउँदेखि दक्षिण पूर्व सर्जु नदिसम्मको बाटो	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
११५	छेदापुर गाउँ दक्षिण पूर्व गाउँको बाँसको रुखदेखि सिरकोहिया गाउँ हुँदै कजवे जोड्ने	ग्राभेल	कृषि	२००,०००.००
११६	रामचन्द यादवको घरदेखि दक्षिण माछा पोखरी हुँदै बदलु लोध कट्टी जोड्ने सडक	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
११७	लटकनिया देखि पूर्व सर्जु नदी जोड्ने बाटो	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
११८	लटकनिया गाउँको दक्षिण बाबाको मन्दिरसम्मको बाटो	ग्राभेल	कृषि	१००,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
११९	लटकनिया गाउँको भित्री बाटो	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
	वडा नं. ५			
१२०	गणेशचोकदेखि भीम ठकुरीको घरसम्मको बाटो	कालोपत्रे	आवासीय	२००,०००.००
१२१	गणेशचोकदेखि पूर्व रंगीलाल थारुको घर हुँदै बालापुर नर्सरी जोड्ने सडक	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
१२२	भीम ठकुरीको घरदेखि नर्सरी सम्म	पिच	आवासीय	१७५,०००.००
१२३	नर्सरी देखि बगहीसम्मको बाटो	पिच		१७५,०००.००
१२४	पिपल चौतारा देखि हरिकृष्ण रेग्मीको घरसम्मको बाटो	ग्राभेल	आवासीय	१२५,०००.००
१२५	महेन्द्रप्रकाश गिरीको घरको पूर्वतर्फ नर्सरीसम्मको बाटो	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
१२६	कोइली चोकदेखि चौधरी टोल हुँदै ध्रुव मा.वि.को चाकेदेखि पश्चिम नर्सरीसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
१२७	ध्रुव उ.मा.वि.को चोकदेखि दक्षिण वम ब. गौतमको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
१२८	क) ध्रुव उ.मा.वि. चोकदेखि मुक्तिपुर जाने बाटोको कल्भर्टसम्मको बाटो	ग्राभेल	कृषि	१००,०००.००
१२९	ख) ध्रुव उ.मा.वि.देखि उत्तर बसन्त टोल हुँदै रम्भापुर सडक जोड्ने बाटो	कच्ची	कृषि/आवासीय	१००,०००.००
१३०	क) बेचैपुर गाउँको चोकदेखि पूर्व बेचैपुर स्कूल हुँदै बगही गाउँको सामुदायिक भवनसम्म	ग्राभेल	कृषि	१००,०००.००
१३१	ख) शिशिर टोलबाट कृषि सडक हुँदै रामपुर टापु जाने बाटो	कच्ची	कृषि	१००,०००.००
१३२	धोबियाघाटदखेखि दक्षिण बेचैपुरको दक्षिणतर्फको ह्यूमपाईप कल्भर्टसम्मको बाटो	ग्राभेल	कृषि	१००,०००.००
१३३	धोबियाघाट देखि नर ब.को दुकान हुँदै नर्सरी बगही जाने सडक	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
१३४	नर ब. चोचाङ्गेको घरदेखि दक्षिण जन्जिरको घर हुँदै वडा नं. २ को सिमानासम्म	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
१३५	वैरियाघाटदेखि दक्षिण जोतपुरन बघटरको घर हुँदै वडा नं. २ को सिमानासम्म	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
१३६	धनिराम सुनारको घरदेखि पूर्व दक्षिण मुक्तिपुर हुँदै वेचैपुर जोड्ने सडक	ग्राभेल	कृषि	७५,०००.००
१३७	मुक्तिपुर देखि दक्षिण नर्सरी हुँदै तुरन्तपुर जोड्ने बाटो	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
१३८	ध्रुव मा.वि.को पश्चिमतर्फको नर्सैरी देखि लाल ब. ताउलेको घर हुँदै तुरुन्तपुर जोड्ने सडक	ग्राभेल	कृषि	१००,०००.००
१३९	तुरुन्तपुरको सहकारी भवनदेखि उत्तर नर्सरीसम्मको बाटो	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
१४०	तुरुन्तपुर कजवेदेखि उत्तर नर्सरीसम्मको बाटो	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
१४१	बम ब. गौतमको घरदेखि दक्षिण हरिकृष्ण रेग्मीको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
१४२	पिपलको रुखदेखि पश्चिम सर्जुनदीसम्म	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
१४३	क) जितकुमारी योगीको घरदेखि पश्चिम कालिका टोल बालकृष्ण बगालेको घरसम्म	ग्राभेल	कृषि	७५,०००.००
१४४	ख) जितकुमारी योगीको घरदेखि पूर्व थापा गाउँ जाने बाटो	ग्राभेल	कृषि	७५,०००.००
१४५	हरिकृष्ण रेग्मीको घरदेखि पश्चिम उत्तर हुँदै सर्जुनदीसम्म सडक	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
१४६	रंगीलाल थारुको घरको पूर्वतर्फको चोकदेखि उत्तर नर्सरी हुँदै तुलसीपुर भगहर तालसम्म	ग्राभेल	कृषि	७५,०००.००
१४७	बगही गाउँदेखि पूर्व रामपुर टोलसम्मको सडक	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
१४८	ध्रुव मा.वि.को उत्तरतर्फको मन्दिरबाट अक्ब्कल ब. क्षेत्रीको घर हुँदै दक्षिणतर्फको सडक	कच्ची	आवासीय	५०,०००.००
१४९	बाबुराम पौडेलको घरको पश्चिम खल्लादेखि उत्तर जाने सडक	कच्ची	आवासीय	५०,०००.००
१५०	धनविर ओलीको घरदेखि पूर्व हरि ब. शाहीको घरसम्म बसन्त टोलको सडक	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
१५१	प्रताप ओलीको घरदेखि पूर्व तिलक पुनको घरसम्म जाने बाटो	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
१५२	रामबजार टोल र कालिका टोल सिमाक्षेत्रको पिपलको रुखदेखि काठे पुल हुँदै प्रगति टोल जोड्ने सडक	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
१५३	प्रगति टोलको मन्दिर देखि पश्चिम खैरी गाउँ जोड्ने बाटो	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
१५४	रामबजार गम्भर मल्लको घर पूर्व दुर्गौ पौडेलको घरसम्म भित्री सडक	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
१५५	बलबहादुर के.सी.को घर पूर्व घर के.सि.को घरसम्मको सडक	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
१५६	बेचैपुर विहारी थारुको घरदेखि दक्षिण देवीलाल थारुको खेतसम्म जाने बाटो	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
	वडा नं. ६			
१५७	यामलाल चोकदेखि जि.वि.स.सम्म सडक	कालोपत्रे	वाणिज्य/ आवास	५००,०००.००
१५८	जि.वि.स.,देखि सुहेलवा चोक सम्म			३२०,०००.००
१५९	सुहेलवा चोक देखि गणेश चोकसम्म सडक			२५०,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
१६०	मिलन केन्द्रको चोकदेखि पूर्वतर्फ सन्तोषी टोलको मन्दीर सम्म	कालोपत्रे	वाणिज्य/ आवास	२५०,०००.००
१६१	बगलामुखी स्कूल चोकदेखि सन्तोषी टोल जाने सडकसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	२५०,०००.००
१६२	यमलाल चोकदेखि पूर्वतर्फ बंगलामुखी स्कुल सम्म	कालोपत्रे	वाणिज्य/ आवास	२५०,०००.००
१६३	अशोक शर्माको घरदेखि पश्चिम नारी शिल्पकलासम्म जाने सडक	कालोपत्रे	आवासीय	२००,०००.००
१६४	यामलाल चोकदेखि पश्चिम मातङ्गी टोलको परशुरामको घरसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	५००,०००.००
१६५	गोपाल टण्डनको घरको उत्तर भक्त ब. भण्डारीको घरसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	५००,०००.००
१६६	भक्त ब. भण्डारीको घर मतङ्गा चोकदेखि पश्चिम आर्मीको क्याम्पसम्मको हुलाकी सडक	कालोपत्रे	वाणिज्य	७००,०००.००
१६७	कर्मचारी मिलन केन्द्र चोकदेखि दक्षिण मिलन टोल हुँदै पश्चिम सगरमाथा टोल, कृष्णसार टोल हुँदै वन कार्यालय जोड्ने सडक	ग्राभेल	आवासीय	२००,०००.००
१६८	बडुवालको घरदेखि उत्तर भरत ब. शाहको घरदेखि पश्चिम जि.वि.स. रोड जोड्ने सडक	पिच	आवासीय	२३०,०००.००
१६९	भरत ब. शाहको घरदेखि पूर्व उद्योग वाणिज्य संघ जाने सडक जोड्ने बाटो	ग्राभेल	आवासीय	२००,०००.००
१७०	सन्तोषी टोल निरज टमटाको घरदेखि पूर्व सन्तोषी मन्दिरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	२५०,०००.००
१७१	सन्तोषी मन्दिरदेखि उत्तर चन्द्र ब. थारुको घरसम्मको रिङ्गरोड	ग्राभेल	कृषि/आ वासीय	१५०,०००.००
१७२	कृषि विकास बैंकको पूर्वतर्फको चोकबाट उत्तरतर्फ सुहेलवा मन्दिरसम्मको सडक	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
१७३	धनिश्वर भुषालको घरदेखि पूर्वतर्फ कुचिलाको घरसम्मको सडक	ग्राभेल	आवासीय	१०,०००.००
१७४	रुद्र न्यौपानेको घरदेखि पश्चिम जि.वि.स. जोड्ने सडकसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
१७५	हुलाकी सडकदेखि उत्तर नोखीरामको घरसम्मको सडक	ग्राभेल	आवासीय	१७५,०००.००
१७६	सहेलवा चोकको सावित्रा गौतमको घरदेखि भैसाही घाटसम्म जाने र वालापुर जाने सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
१७७	मोहनको घरदेखि वालापुर सामुदायिक भवनसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
१७८	वालापुरका मित्री ग्राभेल भएका सडकहरु	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
१७९	गोपीकृष्ण ज्ञवालीको घरदेखि शंकर पन्थीको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
१८०	रेडक्रस चोकदेखि दक्षिण बसपार्क चोकसम्म	ग्राभेल	आवासीय	३००,०००.००
१८१	मोहन चौधरीको घरदेखि पूर्वतर्फै भैसाहीघाटसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
१८२	चन्द्र ब. थारुको घरदेखि उत्तरतर्फ रामवाग टोलको कल्भर्टसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
१८३	बालापुर भित्रका कच्ची बाटाहरु	ग्राभेल	आवासीय	५०,०००.००
१८४	शंकर पन्थीको घर हुँदै युवराज श्रेष्ठको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
१८५	युवराज श्रेष्ठको घरदेखि उत्तर मुकुन्द गौतमको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	२००,०००.००
१८६	झलक शर्माको घरदेखि दक्षिण सूर्य लामिछानेको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
१८७	विर ब. रोकायको घरदेखि उत्तरतर्फ ज्योति पन्थीको घरसम्म	कच्ची	कृषि	१००,०००.००
१८८	नोखिराम बुढाथोकीको घरदेखि उत्तर पश्चिम जग्गा पाण्डेको घरसम्म सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
१८९	कमल गुरुङ्गको घरदेखि पश्चिम रमेश पौडेलको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
१९०	यज्ञ प्र. भट्टराँईको घरदेखि पूर्वतर्फ बालापुर जोड्ने सडक	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
१९१	रामकुमार चौधरीको घर उत्तरतर्फ छेदाराम थारुको घरसम्म	कच्ची	कृषि	७५,०००.००
१९२	रामकुमार चौधरीको घरदेखि दक्षिण गोविन्द चौधरीको घरसम्म	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
१९३	भरत पौडेलको घरदेखि पश्चिम उत्तर जाने बास्तोलाको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
१९४	लक्षमन नगरकोटीको घरदेखि पूर्वतर्फ सुहेलवा जाने सडकसम्म	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
१९५	सूर्य लामिछानेको घरदेखि उत्तर तर्फबाट देविरामको घरदेखि उत्तर भरत पौडेलको घरसम्म	कच्ची	आवासीय	२००,०००.००
१९६	शुभ आचार्यको घरदेखि दक्षिण प्रकाश, जिवनाथको घर हुँदै कृष्ण पाण्डेयको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	२००,०००.००
१९७	ने.काँग्रेस पार्टी कार्यालयको उत्तरतर्फसम्म हुँदै सन्तोषी टोल जोड्ने सडक	ग्राभेल	आवासीय	२००,०००.००
१९८	क) एफ.एम.देखि पूर्व मुकुन्दको घर हुँदै सन्तोषी टोल सडक जोड्ने	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
१९९	ख) सन्तोषी मन्दिरदेखि नदीसम्म	ग्राभेल	कृषि	७५,०००.००
२००	ग) सञ्जय गौतमको इटा भट्टादेखि रिङ्गरोड जोड्ने सडक रघुविरको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२०१	सन्तोषी मन्दिर उत्तर सियाराम खत्रीको घर पश्चिमबाट उत्तर गेहराज बास्तोलाको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
२०२	ज्ञानप्रसाद ज्ञवालीको घर पश्चिमबाट उत्तर सोमप्रसाद पौडेलको घर हुँदै पूर्वतर्फको बाटो	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२०३	सरिता शर्माको घर पूर्वबाट दक्षिण पश सेवा कार्यालय जोडिने बाटोमा जोडिने बाटो	कच्ची	आवासीय	१५०,०००.००
	वडा नं. ७			
२०४	क) वन विभागदेखि तुलापुर चोकसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	५००,०००.००
२०५	ख) तुलापुर चोकदेखि लक्ष्मीनरायाण मन्दिरसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	४००,०००.००
२०६	कोटही मन्दिर चोकदेखि चौतारोसम्मको बाटो	कालोपत्रे	आवासीय	२००,०००.००
२०७	क) तुलापुर चोकदेखि कारागार जाने चोकसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	२५०,०००.००
२०८	ख) कारागारदखि पिपल चौतारासम्म	कालोपत्रे	आवासीय	२५०,०००.००
२०९	कारागार चोकदेखि कभर्डहलसम्म जोड्ने	कालोपत्रे	आवासीय	२५०,०००.००
२१०	चन्द्र ब. भण्डारीको घरदेखि उत्तर कारागारसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२११	कभर्ड हलदेखि दक्षिण हुलाकी सडकसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२१२	तुलापुर गाउँको चोकदेखि गोविन्द लामिछानेको घर हुँदै बगैचासम्मको बाटो	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२१३	कोटही स्कूलदेखि दक्षिण टपरा गाउँसम्म जाने (सुरेश उप्रेती)	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२१४	तुलापुर चोकदेखि दक्षिण गुलरिया गाउँ जाने बाटो कल्भर्टसम्म	ग्राभेल	आवासीय	२००,०००.००
२१५	केशव गोडियाको घरदेखि राजेन्द्र प्र. धितालको घरसम्म बाटो	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२१६	बेलौली गाउँका दक्षिणतर्फका चोकदेखि पूर्व धर्मराज न्यौपानेको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२१७	लक्ष्मण ज्ञवालीको घरदखि कृष्णसार तालसम्मको बाटो	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२१८	फुलपातीको घरदेखि पश्चिम प्रेम पोखरेलको घर हुँदै विष्ण भट्टराईको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२१९	काप्रोको चौतारादेखि उत्तर सोहरावको घर हुँदै सुहेलवा चोकसम्म ग्राभेल	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२२०	त्रिवेणी चोकदेखि पिपल चौतारासम्म	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२२१	बेलौली गाउँका भित्री कच्ची सडक	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
२२२	बेलौली गाउँको दक्षिणतर्फको ह्यूमपाईप कल्भर्ट देखि पश्चिमतर्फ नगर विकास कोषको प्लटिङ्ग क्षेत्रभित्रका बाटाहरु	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
२२३	टपरा गाउँ भित्रका कच्ची बाटाहरु	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
२२४	सुरेश खत्रीको घरदेखि पश्चिम जाने बाटो	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
२२५	विद्या खनालको घरदेखि पश्चिम तुलापुर गाउँ जोड्ने बाटो	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
२२६	लक्ष्मीनारायण मन्दिरदेखि दक्षिण ९ नं. वडाको सिमासम्म	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
२२७	लक्ष्मी राइस मिलदेखि दक्षिण गोपालराज भण्डारीको घर हुँदै दक्षिणतर्फ ९ नं. वडाको सिमाना	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२२८	धर्मराज न्यौपानेको घरदेखि पूर्व संगम टोलसम्मको बाटो	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२२९	नर व. रोकायको घरदेखि कृष्णसार ताल हुँदै कोटही मन्दिरसम्म	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
	वडा नं. ८			
२३०	निलो आयल स्टोरदेखि जि.प्र.का चोकसम्मको बाटो	कालोपत्रे	वाणिज्य/आवास	५५०,०००.००
२३१	जि.प्र.का. चोकदेखि सिमलचोकसम्मको बाटो	कालोपत्रे	वाणिज्य/आवास	९००,०००.००
२३२	जि.प्र.का.चोकदेखि दक्षिणतर्फ प्रहरी विट नं. १ सम्म भन्सार रोड	कालोपत्रे	वाणिज्य/आवास	८००,०००.००
२३३	राधाकृष्ण चोक, यामलाल चोक, बगलामुखी स्कूल हुँदै जि.प्र.का. चोक सडक	कालोपत्रे	वाणिज्य/आवास	८००,०००.००
२३४	नन्दकिशोरको पसलदेखि पूर्व गुन्जा मेडिकल हुँदै विद्युतको दक्षिणतर्फसम्म	कालोपत्रे	वाणिज्य/आवास	४००,०००.००
२३५	प्रहरी विट नं. १ देखि पूर्व शिवशंकर टो.वि.स.को पश्चिमी सिमासम्म	कालोपत्रे	कृषि/आवासीय	३००,०००.००
२३६	हुलाक चोकदेखि दक्षिणतर्फ निर्वाचन कार्यालयसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	४००,०००.००
२३७	टंकु बाबुको घरदेखि पश्चिम सन्नुको घरसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	३००,०००.००
२३८	नुरी नेपाल पसलदेखि पूर्व पुरानो गा.वि.स. भवन जाने सडक	कालोपत्रे	आवासीय	२००,०००.००
२३९	भक्त बहादुर भण्डारीको घरदेखि मतङ्गा गाउँ हुँदै यामलाल चोकसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	३००,०००.००
२४०	जिल्ला अदालतदेखि पूर्व उत्तर हुँदै नारायण गोपाल चोकदेखि उत्तर बगलामुखी स्कूल जाने बाटो	ग्राभेल	आवासीय	४००,०००.००
२४१	विद्युतको दक्षिण गेटदेखि पोष्टमार्टम घरहुँदै पूर्व २१४ मि.,सम्म	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	२००,०००.००
२४२	कोषराज निरौलाको घरदेखि उत्तर पूर्व श्याम थापाको घर हुँदै आनन्दनगर बाट रिङ्गरोडमा निकास हुने सडक	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
२४३	साइला बाजेको घरदेखि आदर्शनगर टोल हुँदै रिङ्गरोड जोड्ने सडक तथा भानुभक्त आनन्दनगर जोड्ने साना सडक खण्डहरु	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२४४	आदर्शनगर टोलबाट दिपेन्द्रनगर टो.वि.स.को मेगराज न्यौपानेको घर हुँदै एतमाया भण्डारीको घरबाट रिङ्गरोड निस्कने सडक	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२४५	विद्युत टोलबाट भानुभक्त टो.वि.स. हुँदै रिङ्गरोड जोड्ने सडक	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२४६	शम्भु अधिकारीको घर पूर्व देखि उत्तर विद्युत टोलबाट रिङ्गरोड जोड्ने सडक खण्ड जोड्ने बाटो	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२४७	जिल्ला ट्राफिक कार्यालयदेखि दक्षिण अर्जुन गोडियाको मिल हुँदै चेतनराज शर्माको घरसम्म वाइपाससम्मको सडक	कालोपत्रे	आवासीय	२५०,०००.००
२४८	मेन सडक शोभाकान्त लम्सालको घरदेखि पूर्व शान्टि टोल हुँदै वडा नं. १० जोड्ने सिमानासम्म	पिच/ग्राभेल	आवासीय	२५०,०००.००
२४९	माधन गोतमको घरदेखि पुण्यप्रसाद गौतमको घरसम्म र श्रीधर गौतमको घरदेखि बेदव्यास मन्दिर हुँदै शान्टि टोलको मुल सडकसम्म तथा ध्रुवराज गौतमको घरदेखि नवराज ज्ञवालीको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२५०	सनराइज बोर्डिङ्ग हुँदै पूर्व विद्युत टोलको बाटोमा जोड्ने सडक	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२५१	भोलानाथ क्षेत्रीको घरदेखि राजेन्द्र घिमिरेको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२५२	खानेपानी सडकदेखि पूर्वै सुनिल आचार्यको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२५३	विश्वप्रकाश अधिकारीको बाँसघारीदेखि पूर्व समि चोकसम्मको बाइपास सडक	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	२००,०००.००
२५४	सुदिप गोतमको घरदेखि ज्योति पुस्तकालय हुँदै ललित ब. शाहीको घरसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	२५०,०००.००
२५५	विरेन्द्रं मिश्रको घरदेखि शिवगंगा आँखा अस्पताल हुँदै ईट्टा सोलिङ्गसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२५६	ललित ब. शाहीको घरदेखि महेश घिमिरेको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२५७	सन्तुको घरदेखि पदम ब. सापकोटाको घरसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	२००,०००.००
२५८	इद्रिसी इम्पोरियम देखि न.पा.को दक्षिण गेटसम्म	ईट्टा सोलिङ्ग	आवासीय	२५०,०००.००
२५९	धिरेन्द्रलाल कर्णको घरदेखि समारी गोडियाको घर हुँदै कमल बनियाको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	२००,०००.००
२६०	पेट्रोल पम्पदेखि उत्तर सन्तोषी टोल चोकसम्म	ग्राभेल	आवासीय	२५०,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
२६१	सन्तोषी टोल चोकदेखि पश्चिम जिल्ला पशु कार्यालय हुँदै बगलामुखी स्कूल चोकसम्म	कालोपत्रे/ग्राभेल	आवासीय	२००,०००.००
२६२	पुण्य प्र. गौतमको घरदेखि पूर्व मेगनाथ अधिकारीको जग्गासम्म बाटो	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
२६३	नसरुद्धिनको घरदेखि अगाडी पेट्रोल पम्पबाट बाइपास जोड्ने सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२६४	पेट्रोल पम्पदेखि शिवशंकर टोल स्थित बाइपास जोड्ने सडक	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
२६५	पुरानो गा.वि.स.देखि पूर्व टाँगाावालहरु मुस्लिम बस्तीको सडकहरु	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२६६	नसरुद्धिनको भाइको घरदेखि भगौती गोडियाको घरसम्म	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
२६७	माथि उल्लेखित सडक पूर्वतर्फका बाँकी २ सडक	कच्ची	आवासीय	१००,०००.००
२६८	आदर्शनगर टोलको दक्षिणतर्फको सडक पूर्व रिङ्गरोडमा जोड्ने सडकविद्युत लाइन सडक	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
	वडा नं. ९			
२६९	आर्मी क्याम्प देखि पश्चिम जिल्ला वन कार्यालयसम्म हुलाकी सडक	कालोपत्रे	आवासीय	७००,०००.००
२७०	बगलामुखी मन्दिर चोकदेखि दक्षिण पुरानो न.पा. कार्यालयसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	४००,०००.००
२७१	हुलाकी सडकको बसपार्क चोकदेखि दक्षिण बसपार्क हुँदै कृषि हाट बजार जोड्ने सडक	कालोपत्रे	आवासीय	५००,०००.००
२७२	सन्नु मनिहारको घरदेखि कृषि कर्यालय हुँदै गुलरिया गाउँ पिपल चौतारासम्म	कालोपत्रे	आवासीय	३००,०००.००
२७३	पिपल चौतारादेखि गुलपिरया गाउँको बीच हुँदै सिमराना गाउँको कल्भर्टसम्म	ग्राभेल	आवासीय	२७५,०००.००
२७४	पिपल चौतारादेखि चौगुर्जी र बदलुपुर गाउँ चोकसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२७५	माथि उल्लेखित चोकदेखि दक्षिण पश्चिम स्कूल हुँदै कट्टी जाने सडक सिमानासम्म	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
२७६	उल्लेखित चोकदेखि बदलुपुर गाउँ हुँदै हसनापुर कट्टी जाने सडक कुवेरको मिलसम्म	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
२७७	कुवेरको मिलदेखि पश्चिम चौगुर्जी गाउँको स्कूलसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१५०,०००.००
२७८	गुलरिया बसपार्कदेखि पश्चिम बगिया हुँदै अशोक यादवको घर अगाडीको चाकसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	३५०,०००.००
२७९	हुलाकी सडकदेखि दक्षिण मनकामना टोल हुँदै फेकोफन अफिससम्म जाने सडक	कालोपत्रे	आवासीय	२००,०००.००
२८०	मुर्तिया जाने हुलाकी सडक कैलाश अधिकारीको पुरानो घरदेखि पश्चिम रिङ्गरोड बसपार्क जोड्ने बाटो	कालोपत्रे	आवासीय	३००,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
२८१	वन कार्यालयदेखि दक्षिणतर्फ आयुर्वेदिक अस्पताल जाने सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२८२	म.क.दे. स्कूलदेखि पश्चिम कुलानन्द कर्णको घरसम्म जाने सडक	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
२८३	धनेश यादवको घरदेखि पूर्व मस्जिदसम्म	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
२८४	गुलरिया गाउँ पूर्व कुवेरको मिलदेखि बदलपुर गाउँ हुँदै वडा नं. ४ को कजवेसम्म	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
२८५	चौगुर्जी स्कूलदेखि पश्चिम कट्टी जाने सडक	कच्ची	आवासीय	७५,०००.००
२८६	आयुर्वेदिक अस्पतालदेखि दक्षिणतर्फको सडक	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
२८७	कुवेरको मिलदेखि दक्षिण भारतको मुर्तिहा गाउँ जाने सडक	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
२८८	तरकारी संकलन केन्द्रको पश्चिमबाट उत्तर जाने सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
२८९	मिरर होटलदेखि पश्चिम शरद पौडेलको घरसम्म	कच्ची	आवासीय	१५०,०००.००
२९०	बगलामुखी मन्दिरदेखि बसपार्क जोड्ने सडक	ग्राभेल	आवासीय	२००,०००.००
	वडा नं. १०			
२९१	पेट्रोल पम्पदेखि पशुवधशाला सम्म	कालोपत्रे	कृषि/आवासीय	५००,०००.००
२९२	पशुवधशाला देखि भादा पुल सम्म	कालोपत्रे	कृषि/आवासीय	३००,०००.००
२९३	कोठिया जाने मोडदेखि ने.रा.प्रा.वि. हुँदै बाइपास जोड्ने सडक	कालोपत्रे	आवासीय	२००,०००.००
२९४	जामुनको रुखबाट पूर्व शिव मन्दिर जाने चोक	कालोपत्रे	आवासीय	२००,०००.००
२९५	कोठियाको सा.वि. भवन देखि पूर्व हुलाकी सडक जोड्ने बाटो	कालोपत्रे	आवासीय	१५०,०००.००
२९६	वि.पी. वनवाटिका देखि जामुनको रुख सम्म	कालोपत्रे	खेती	२००,०००.००
२९७	जामुनको रुख देखि थारु परसिया जाने मुल सडक	ग्राभेल	खेती	१५०,०००.००
२९८	परसपुर चोकबाट थपुवा जाने सडकको २०० मि. ग्राभेलसम्म	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
२९९	बाइपास सडक	कालोपत्रे	कृषि/आवासीय	२००,०००.००
३००	परसपुरको चोकदेखि अगाडी ग्राभेल छेउबाट थपुवा गाउँसम्म	कच्ची	खेती	१००,०००.००
३०१	थपुवा गाउँको भित्रको सम्पूर्ण कच्ची सडक	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३०२	थपुवा स्कूलदेखि भादा पुलसम्म	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३०३	बाइपास पार्कदेखि पूर्व थारु परसिया जाने सडक	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
३०४	कोठिया गाउँको पूर्वको कच्ची सडक ने.रा.प्रा.चोक हुँदै बाइपासको पार्कसम्म जाने सडक	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१५०,०००.००
३०५	कोठिया गाउँको भित्री सडक	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१००,०००.००
	वडा नं. ११			
३०६	विश्व प्रकाश अधिकारीको घरदेखि दक्षिण भन्सारसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	२५०,०००.००
३०७	भन्सारदेखि भारतको सिमानासम्म	कालोपत्रे	आवासीय	२००,०००.००
३०८	भन्सार सडकदेखि आशापुरको विजयको घर जाने बाटोसम्म	कालोपत्रे	आवासीय	१७५,०००.००
३०९	आशापुरको पकडिया चोकदेखि टेपरी जाने पुल सडक जोड्ने बाटो	कालोपत्रे	कृषि/आवासीय	२००,०००.००
३१०	आशापुर गाउँको चोकबाट पूर्व दक्षिण हुँदै डब्बा बगियासम्मको सडक	कालोपत्रे	कृषि/आवासीय	२००,०००.००
३११	थारु परसिया जाने सडकबाट लक्ष्मी थारुको घर जाने सडक	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१००,०००.००
३१२	कब्रस्तानबाट मथरा जाने सडक जोड्ने बाटो	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३१३	शम्भुको घरबाट निबुवाघाट ल्याण्डफिल साइटको लागि प्रस्तावित स्थानसम्म जाने बाटो	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३१४	आशापुर गाउँको मीन्दरदेखि मुर्तिहा जाने सडकसम्म जोड्ने सडक	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३१५	भट्टा हुँदै परसपुर जोड्ने सडक	कच्ची	कृषि/आवासीय	१२५,०००.००
३१६	भट्टा हुँदै आशापुर जोड्ने सडक	कच्ची	कृषि/आवासीय	१००,०००.००
३१७	सुरजपुर गाउँ अन्तर्गतका सम्पूर्णै ग्रामीण सडक	कच्ची	कृषि/आवासीय	१००,०००.००
३१८	शम्भुको घरदेखि पश्चिम जाने बाटो	कच्ची	कृषि/आवासीय	१००,०००.००
३१९	राधेश्याम बनियाको घरदेखि गायत्री पिठसम्म जाने बाटो	कालोपत्रे	कृषि/आवासीय	२००,०००.००
	वडा नं. १२			
३२०	डब्बा बगियादेखि टेपरी जाने सडक	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३२१	टेपरी चोकदेखि प्रमोद खड्काको घरसम्म जाने बाटो	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
३२२	टेपरी चोकदेखि हरि पासीको घरसम्म	ग्राभेल	आवासीय	७५,०००.००
३२३	डब्बा बगियादेखि रामनगर हुँदै महाविर गोडियाको घर जाने चोक	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१००,०००.००
३२४	गोडियनपुरवा चोकदेखि पूर्व सतिज श्रीवास्तवको घर जाने बाटो	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१००,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
३२५	सतिज श्रीवास्तवको घर अगाडीबाट रजनवा जाने सडकसम्म	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१००,०००.००
३२६	टेपरी गाउँ भित्रको कच्ची सडकहरु	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३२७	टेपरी सडकको कजवेबाट १२ विगाहा हुँदै घुम्नाभारु जाने सडक	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१००,०००.००
३२८	टेपरी स्कूल अगाडीबाट तारा सुनारको घर हुँदै रामनगरको कच्ची सडकहरु	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३२९	महाविर गोडियाको घर अगाडीबाट काला वन्जर जाने सडक	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३३०	कालावन्जरको कजवे देखि खालेपुरवा जाने सडक	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१००,०००.००
३३१	खालेपुरवा गाउँभित्रका कच्ची बाटाहरु	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३३२	रामनगरबाट वडा नं. १४ को सिमानासम्म	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३३३	गोडियनपुरको भित्री सडकहरु	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३३४	गुमतीनगरको भित्री सडकदेखि कजवेसम्मको सडक	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३३५	टेपरी जाने सडकको छेउमा रहेको डुडदेखि मुक्त कमैया टोल जाने सडक	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
	वडा नं. १३			
३३६	रत्नापुर मेवालाल वर्माको घरदेखि राधाकृष्ण टोल हुँदै चमन टोलबाट पुनः वर्माको घरमा आउने मुल बाटो	ग्राभेल	आवासीय	१३५,०००.००
३३७	चमन टोलबाट कृषि सेडसम्म जाने सडक	ग्राभेल	आवासीय	१३५,०००.००
३३८	कृषि सडकबाट रजनवा जाने सडक	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१२५,०००.००
३३९	कृषि सडकबाट पश्चिम हुँदै सिमा प्रहरी चौकी जाने मुल सडक	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१३५,०००.००
३४०	चमन टोलबाट पूर्व महजिदिया जाने सडक	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१२५,०००.००
३४१	श्रीनिवास बर्माको घरबाट पश्चिम उत्तर हुँदै लटकनिया चोकसम्म	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१३५,०००.००
३४२	लटकनिया चोकबाट पुर्वेन पुरुवा	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१००,०००.००
३४३	चमन टोल अगाडी ग्राभेल सडक छेउबाट महजिदिया जाने कच्ची सडक	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३४४	दलित टो.वि.स.बाट क्षेत्रपाल मेवालाल प्रा.वि. जाने सडक र कृषि सडक जाने बाटो	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	१००,०००.००
३४५	रत्नापुरबाट पुर्विहपुर जाने बाटो र पुर्विहनपुरका सडकहरु	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००

क्रंसं.	सडक/स्थानको नाम	सडकको प्रकार	मुख्य क्षेत्र	प्रतिकठ्ठा न्यूनतम मूल्याङ्कन
३४६	सुइया हाट बजारबाट रजनवा जाने सडक ग्राभेल सो पूर्व	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३४७	कालावन्जर गाउँका मुल सडक र सोबाट भित्र जाने गल्लीहरु	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३४८	कालावन्जर गाउँबाट उत्तर र पूर्व खेततर्फ जाने सडकहरु	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३४९	कालावन्जर बाट चितलहवा वर्डर जाने सडक	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३५०	रत्नापुरबाट नयाँ प्रयागपुर जोड्ने सडक	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
	वडा नं. १४			
३५१	परसपुर सो अगाडी थारु परसियष गाउँ हुँदै बाजी परसियासम्म रामबजारसम्म	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
३५२	बाजी परसिया जाने मोडदेखि नयाँ प्रयागपुर हुँदै पुरानो प्रंयागपुरसम्मको सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
३५३	पुरानो प्रयागपुरबाट कालावन्जर जाने सडक खण्डको केही भाग	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
३५४	पुरानो प्रयागपुरबाट सुइया हाज बजार जाने बाटो	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
३५५	थारु परसियाको दक्षिण चोकबाट पूर्व गई दक्षिण रत्नापुर जाने सडक	ग्राभेल	आवासीय	१३५,०००.००
३५६	थारु परसियाबाट लटकनिया जाने सडक र पूर्व जाने सडक	ग्राभेल	आवासीय	१००,०००.००
३५७	नयाँ प्रयागपुरबाट रत्नापुर जाने सडक	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३५८	नयाँ प्रयागपुरबाट पुरानो प्रयागपुर जाने सडक	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३५९	बाजी परसियाका भित्री बाटाहरु	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३६०	पुरानो प्रयागपुरको अैयास अलीको घरदेखि कृष्ण टो.वि.स. जोड्ने जौहर अलीको घरतर्फ जाने सडक	ग्राभेल	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३६१	पुरानो प्रयागपुरबाट कालावन्जर जाने सुइया नदीको ढिकको सडक	कच्ची	कृषि/आवासीय	७५,०००.००
३६२	थारु परसियाको मुल बाटोबाट पूर्वतर्फ जाने गल्लीहरु	कच्ची	कृषि÷आवासीय	७५,०००.००

अनुसूची २ : कार्यशाला प्रतिवेदन कार्यक्रम प्रतिवेदन

कार्यशाला संचालन मिति :२०७२।०८।२१

समयः ०१:०० देखी ४:०० बजे सम्म

अध्यक्षता : कार्यकारी अधिकृत श्री धर्मराज न्यौपाने

प्रस्तुतिकारण : श्री कृष्णप्रसाद भण्डारी र उमेश अधिकारी

स्रोत व्यक्तिहरूको प्रस्तुति सकिए पश्चात सहभागीहरूलाई ५ समूहमा विभाजन गरियो । राजश्व सुधार कार्य योजनासँग सम्बन्धित पाँच फरक फरक विषय छुट्याइयो । प्रत्येक समूहमा ५ देखि ६ जनासम्म कर्मचारीहरू संलग्न थिए । छलफलका लागि तपसिल बमोजिमका विषयहरू निर्धारण गरिएका थिए :

- राजश्व शाखा सुदृढीकरण तथा कार्य प्रणालीमा सुधार
- नगरपालिकाको तथा सार्वजनिक सम्पत्ति परिचालन
- विद्यमान कर तथा शुल्क प्रणालीमा सुधार
- आयका नयाँ स्रोतको परिचालन
- सार्वजनिक निजी साझेदारी तथा समन्वय ।

समूहका सदस्यहरूबीच दुई घण्टासम्म सघन रूपमा अन्तरक्रिया एवम् छलफल सम्पन्न भएको थियो । प्रत्येक समूहका प्रस्तुतिमा नवीन विचारहरू संलग्न रहेका थिए जसलाई सम्पूर्ण सहभागीहरूका बीच प्रस्तुत गरियो । प्रत्येक समूहबाट प्रस्तुत गरिएका कार्य योजना यस प्रकार छ :

समूह -१

क) राजश्व शाखा सुदृढीकरण तथा कार्य प्रणलीमा सुधार " कार्ययोजना "

१) नगरपालिकाको राजश्व शासनमा सुधारका लागि के के गर्नु पर्ला ?

२) यदि भौतिक अवस्थामा सुधार गर्नु पर्ने भए के के गर्नु पर्ला ?

३) हालको राजश्व असुली कार्यविधि तथा कार्य - प्रक्रियामा सुधार गर्न के के गर्नु पर्ला ?

४) अन्य सुधार गर्नु विषयहरू

सि.नं.	सुधारको लागि गर्नु पर्ने कार्यहरू	समयावधि		जिम्मेवारी
		थालनी	समापन	
१	राजस्व शाखामा दक्ष प्राविधिक जनशक्ति बढाउनु पर्ने ।	तुरुन्त		न.पा.
२	राजस्व सम्बन्धी सचेतना मुलक अभियान गाऊ - गाऊमा सञ्चालन हुनुपर्ने ।	यसै आ.व.मा		न.पा.

३	नगरपालिका भित्र राजस्व सङकलन गर्ने टोली खटाउने व्यवस्था हुनुपर्ने ।	पौष देखि		न.पा.
४	राजस्व सङकलन गर्ने व्यक्तिलाई परामर्श सहज तरिकाले गर्नुपर्ने ।	तुरुन्त		न.पा.
५	समय-समयमा उद्योगी, व्यापारी, वडा नागरिक मञ्च र ना.स.के.लाई राजस्व सम्बन्धी करदाता शिक्षा कार्यक्रम हुनुपर्ने ।	आबधिक		***न.पा.***
६	सेवाग्राहीलाई सेवा प्रदायक व्यक्तिले निष्पक्ष रुपमा सेवा दिनुपर्ने ।	तुरुन्त		राजश्व शाखा
७	सेवाग्राही र सेवाप्रदायक विच सम्बन्ध सुमधुर बनाउने।	तुरुन्त		न.पा.कासवै शाखा
८	सेवाग्राहीहरूलाई वस्ने ठाउको व्यवस्थापन गनुपर्ने ।	यसै आ.ब. देखि		न.पा.
९	राजस्व उठ्ने ठाउको संम्भाव्यता अध्ययन गरी टोल भेला गर्ने ।	यसै आ.व. देखि		न.पा.वडा नागरिक मञ्च

नोटःवडा नागरिक मञ्च संस्थाको (१-७) तथा सामाजिक परिचालन (१-७)

समूह –२ राजनितिक दलका प्रतिनिधिहरू

ख) विद्यमान कर तथा शुल्क प्रणलीमा सुधार सम्बन्धी कार्ययोजना

प्र.१)नगरपालिकाले कुन कुन कर प्रणलीमा सुधार गर्नु जरुरी छ ? र त्यसलाई कसरी सुधार गर्न सकिन्छ ?

(करको दायरा बढाउने दरमा सुधार र असुली प्रक्रियामा सुधार)

प्र.२)नगरपालिकाले कुन कुन शुल्क तथा वस्तुहरूमा सुधार गर्न जरुरी छ ? त्यसलाई कसरी सुधार गर्न सक्न्छि ?(करको दायरा बढाउने, दरमा सुधार र असुली प्रक्रियामा सुधार)

प्र.३) पारदर्शिता तथा जवाफदेहिताको लागि के गर्नु पर्ला ?

सि.नं.	सुधारको लागि गर्नु पर्ने कार्यहरू	समयावधि		जवाफदेही
		प्रारम्भ	सम्पन्न	
१	हाल संचालनमा रहेका तरकारी एवं पशुहाट बजारको वर्तमान भौतिक एवं व्यवस्थापकीय अवस्थामा सुधार ल्याई दर/रेटमा वृद्धि गर्न सकिन्छ ।	यसै आ.ब. देखि	यही आ.ब. सम्म	गुलरिया न.पा. र संम्बन्धित उपभोक्ता
२	गुलरियाका बाँकी क्षेत्रहरू साविक (सुइयाबजार)मथुराहरिद्वार र गुलरिया-५ तुल्सीपुरमा तरकारी हाट बजार व्यवस्थित गर्ने ।	”	”	”

३	गुलरिया-१० थपुवामा संचालित पशुहाटबजार सुक्रबाट र शनिबार गरी २ दिन संचालन हुने व्यवस्था मिलाउने ।	"	२०७३/०७४	"
४	भारतबाट नेपाल छिर्ने पशुहरूको हकमा बिक्रीको आधारमा मात्र भन्सार लिने व्यवस्थाका लागि सहजीकरण गर्ने ।	"	२०७४/०७५	"
५	छिमेकी नगरपालिकाहरूको एकीकृत संपत्ति कर असुली दर/रेट विश्लेषण गरी न.पा.मा रहेका न.पा. बासीको आर्थिक हैसियतका आधारमा एकीकृत संपत्तिकर पुनः मूल्याङ्कन गर्ने ।	"	०७५ सम्म	"
६	नगर क्षेत्र भित्रको संपूर्ण सर्यूनदीको क्षेत्रफल निर्धारण गरी अर्थिक विकासयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने र एएए को अवधारण बमोजीम क्षेत्रगत विकिास गरि कर/शुल्क/ठेक्का लगाउने ।	"	"	"
७	गुलरिया-५ भगहर ताल तत्काल व्यवस्थित गरी न.पा. नियन्त्रणमा ल्याउने ।	"	यसै आ.ब.	"
८	न.पा. क्षेत्र भित्र रहेका सामुदायिक वनहरूबाट विक्री हुने निश्चित वन पैदावार उपर न.पा.ले शुल्क लिने व्यवस्था मिलाउने । धार्मिक पर्यटनको विकास (उद्यान, पुस्तकालय अन्य)	"	"	"

समूह –३

ग) आयका नयाँ स्रोतहरूको परिचालन सम्बन्धी कार्ययोजना ।

प्र.१) नगरपालिकाले राजश्वका कुन कुन नयाँ स्रोतहरूलाई कसरी परिचालन गरी थप राजश्व आर्जन गर्न सक्ने संभावना छ र सो कसरी गर्न सकिन्छ ?

सि.नं.	सुधारको लागि गर्नु पर्ने कार्यहरू	समयावधि		जिम्मेवारी
		प्रारम्भ	सम्पन्न	
९	न.पा.क्षेत्र भित्र पर्ने वालु,गिट्टी, ढु॰ ा लगायतको ठेक्का पट्टा राजस्व वाँडफाडको नीति अन्तरगत राखी न.पा.लाई नै सो को ठेक्कापट्टा गर्ने अधिकारका लागि पैरवी गर्ने ।	यही आ.ब.		गुलरिया न.पा. र जि.वि.स. बर्दिया
१०	ठूला औद्योगिक घरानाहरूको कुल औद्योगिक लागत निर्धारण गरी व्यवसाय /औद्योगिक राजस्वमा वृद्धि गर्ने ।	"	"	गुलरिया न.पा.

११	चार किल्ला, उद्योग सिफारिस, अमीन सेवा तथा नक्सा पास प्रक्रियाका लागि राजस्व पुनः मूल्याङ्कन गर्ने ।	"	"	"
१२	विज्ञापन कर बढाउने ।	"	"	"
१३	PPPसार्वजनिक निजी साझेदारीको अवधारणा बमोजिम कृष्णसार संरक्षण क्षेत्रमा आयमूलक आयोजना संचालन गर्ने ।	"	०७५/०७६	"
१४	ठूला करदातालाई घरमै कर बुझाउने व्यवस्था मिलाउने र न.पा.मा कर शाखा व्यवस्थित गरी विना झन्झट तत्काल कर बुझने व्यवस्था मिलाउने ।	"	"	"
१५	बार्षिक रुपमा करदाता शिक्षा र करदाता सम्मान कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	"	"	"
१६	न.पा. द्वारा निर्मित शडकहरूमा न.पा.एवं सम्बन्धित उपभोक्ताबाट यातायात साधन प्रवेश कर कार्यान्वयन गर्ने ।	"	"	"
१७	सूचना प्रणाली व्यवस्थितगरी व्यक्तिगत प्रयोजनका सूचनामा कर व्यवस्थित गर्ने ।	"	"	
१८	पशु बधशाला संचालकको आयको विश्लेषण गरी सेवा तथा सरसफाई शुल्क वृद्धि गर्ने ।	"	"	
१९	व्यवसाय करको दायरा फराकिलो गरी असुली प्रकृया प्रभावकारी बनाउने ।	"	"	

१) मेघनाथ अधिकारी, २) प्रशुराम गोडिया, ३)मलखे यादव, ४)राजकुमार यादव, ५) रंगीलाल थारु, ६) मंगरे गोडिया

७)हरिप्रसद पासवान

समूह ४ : नगरपालिकाको तथा सार्वजनिक सम्पत्ति परिचालन

सि.न.	सुधारकालागि गर्नुपर्ने कार्यहरू	समयावधि		जिम्वेवारी
		प्रारम्भ	समापन	
१.	सार्वजनिक शौचालयलाई ब्यवस्थित बनाउने ।			
२.	गुलरिया न.पा. मा रहेको पुरानो सर्जु नदीलाई व्यवस्थापन गरि आयमूलक तलाउमा परिणत गर्ने ।			
३.	रत्नापुर हाटबजारलाई व्यवस्थापन गरी ठेक्कापट्टामा लगाई राजश्व वुद्धि गर्ने ।			

४.	वडा नं. १० मा रहेको पशु हाटबजारलाई व्यवस्थित गरी राजश्वमा वृद्धि गर्ने ।			
५.	गुलरिया न.पा.मा रहेका ऐलानी जग्गा संरक्षण गर्ने र पिकनिक स्थल पार्क र अन्य आवश्यक स्थलहरू निर्माण गर्ने,			
६.	ऐलानी बसोबास गरिरहेका घरधुरीलाई कर उठाउने			
७.	गु.न.पा.को बजार एरिया लगाएत वडा नं.११ हुदै प्रत्येक पोलमा विद्युत प्रसारण गरी सो को शुल्क एकिकृत सम्पत्तिकरमा थपि सेवा विस्तार गर्ने,			
८.	ब्याट्री रिक्सा दर्ता प्रकृया अगाडी बढाउने,			
९.	वडा नं ९ र ११ को बिचमा सर्जु तलाउमा संरक्षण (टपरा टोल र मकदे टोल लाई सक्रिय सहभागिता गराई संरक्षण गर्ने ।			
१०.	नगरपालिका भित्र नगर यातायात तत्काल नगर बस सेवा बिस्तार गर्ने ।			
११.	कान्जीहाउस बिस्तार गरी छाडा पशु नियन्त्रण गर्नै साथै आम्दानीको स्रोत बढाउने,			
११.	गुलरिया न.पा.मा सरसफाईको दायरा बढाई एकिकृत सम्पत्ति करमा कर थप गर्ने ।			

समूह ५ सार्वजनिक नीजी साझेदारी तथा समन्वय

१.सन्तोषी सामुदायिक वन क्षेत्र भित्र पोखरी निर्माण गरी माछा पालन गर्न सकिने ।

सि.न.	सुधारकालागि गर्नुपर्ने कार्यहरू	समयावधि		जिम्मेवारी
		प्रारम्भ	समापन	
१.	सन्तोषी सामुदायिक वन क्षेत्र भित्र पोखरी निर्माण गरी माछा पालन गर्न सकिने ।	२०७२ माघ	१ बर्ष भित्र	न.पा. र सन्तोषी वन
२.	सामुदायिक वन भित्र पार्क का लागी न.जग्गा छुट्याई पार्क निमार्ण गर्न सकिने ।	२०७२ फागुन	१ बर्ष भित्र	न.पा.र सन्तोषी वन
३.	सामुदायिक वन भित्र पिकनिक स्पोर्ट बनाउन सकिने ।	२०७२ फागुन	१ बर्ष भित्र	न.पा. र सन्तोषी वन
४.	सामुदायिक वन भित्र जडिबुटी खेती गर्न सकिने ।	२०७२ फागुन	१ बर्ष भित्र	न.पा. र सन्तोषी वन

सन्तोषी सामुदायीक वन, कल्पना ज्ञवाली, विष्णु शर्मा, सिता लम्साल

नगरपालिकाको सार्वजनिक सम्पत्ति वडा नं. ८,९,१०,११,१२,१३ र १४ का वडा नागरिक मञ्चका संयोजक र सामाजिक परिचालक

निष्कर्ष

समूह छलफलको समापन पश्चात समूह छलफलबाट प्राप्त सम्पूर्ण सुझावहरूलाई विज्ञहरूबाट एकीकृत तथा पुनरावलोकन गराई नगरपालिकाका पदाधिकारीहरू सहितको राय सुझाव लिई राजश्व सुधार कार्य योजना तयार पार्ने जानकारी गराइएको थियो । यसका साथै छलफलमा सहभागीहरूद्वारा थप राजश्व परिचालन गरी अझ प्रभावकारी रूपमा शहरी विकास तथा व्यवस्थापन एवम् नगरबासीहरूलाई थप स्तरीय सेवा प्रदान गर्ने परिपाटीको विकास गर्ने तर्फ उच्च मनोबलका साथ कार्यान्वयन गर्ने प्रतिबद्धता पनि व्यक्त गरिएको थियो ।

अनुसूची ३ : कार्यक्रमका केही झलकहरू र उपस्थिति

आज मिती २०७२ साल मंसिर २१ गते सोमवारको दिन गुलरीया नगरपालीका का.प्रमुख एवं कार्यकारी अधिकृत श्री धर्मराज न्यौपाने जू को अध्यक्षतामा गुलरीया नगरपालीका को राजस्व सम्भावना अध्ययन, राजस्व सुधार कार्ययोजना सम्बन्धि अन्तरक्रिया कार्यक्रम को आयोजना गरीएको उपस्थिती एवं निर्णय निम्न बमोजीम रहेको छ।

उपस्थिती

श्री धर्मराज न्यौपाने – प्रमुख एवं कार्यकारी अधिकृत
श्री " शिवराम भट्टराई – जस्ताव कोष नियन्त्रक, गुलरीया
राजकुमार यादव श्री - राज कुमार यादव – नेपाली कांग्रेस
श्री - नारायण गौतम – ने.क.पा. एमाले
श्री हरिप्रसाद पासवान – एं. ने. क.पा. माओवादी
श्री महेन्द्र नाथ अधिकारी – रा.प्र.पा.
श्री मंगरे गोडिया – रा.ज.पा. नेपाल
श्री मिर्ज बहादुर बोहरा – रा.ज.पा.
श्री - तोफा यादव – संघीय समाजवादी फोरम नेपाल
श्री प्रभुराम गोडिया – म.जं.क. फोरम लोकतान्त्रिक
श्री किर्तिनाथ यादव – तम.लो.पा.
रंगीलाल यादव – नेकपा एमाले
श्री मलरवे यादव – सं.स. फोरम नेपाल
श्री इन्द्र कुमार कोइरी बन्धु ट्रेडर्स
दिपा लामिछाने – नेता नागरिक मञ्च संयोजक
श्री वंदना बली गु.प्रा.वि. – वन्दना बली
श्री सिता मँडल " – सिता

श्री लक्ष्मण वि.क. वडा नागरिक मंच सदस्य -12

श्री देविराम चौधरी " " -2 सदस्य

श्री काशि प्रसाद साह " -3

श्री दिनानाथ बखेल - -

श्री सिता रमन्सल गु.न.पा.८ भादुकलटेक - सीता

" पुष्पा श्रेष्ठ सं.सा.व.वि. - सदस्य

" मिथिला कुर्याल सल्लोचि सं.क.उ.स. सचिव

श्री ममता चारि समाजिक गु.न.प.-10 ममता

श्री नारायण कुन्दी संयोजक -11

श्री इन्द्रा अधिकारी परामर्शदाता
एकता युवा क्लब
प्र.लि. काठमाडौं।

श्री कृष्णप्रसाद भण्डारी - स्वास्थ्य विज्ञ
प्र.लि.

इन्दिरा चुवेदी संयोजक गु.न.पा.-2

मनोज कुमार आर्यल सयोजक S.

अर्जुन लम्सल गु.न.पा.का

राम प्रसाद चौधरी - गु.न.पा. कार्यालय

नरेश कुमार पासी गु.न.पा. ४ सा.प.

सरस्वती वि.क. गु.न.पा. ६ सामाजिक परिचालक

शान्ता वि.क. गु.न.पा. ६ सामाजिक परिचालक

विष्णु खनाल गु.न.पा. ५ सामाजिक परिचालक

विमला गुरुङ गु.न.पा. १३ सामाजिक परिचालक

प्रमिला आर्यल गु.न.पा. ११ सामाजिक परिचालक

पार्वती चौधरी — सामाजिक परिचालक

अफसर जकी इद्रिसी - सा.प. गु.न.पा.-१३
विष्णु पाण्डे - सा.प. गु.न.पा.-२

सोमा महतो - सा.प. गु.न.पा.१
अमृत गौतम - गु.न.पा.२ सामाजिक परिचालक
इं. निवेश कुमार शर्मा - गुलरिया नगरपालिका (श.श.वि.)
इं. मुकुन्द आचार्य - गुलरिया नगरपालिका कार्यालय
केशवराज खनाल — " " "
मिथिज श्रेष्ठ — हे.न.पा.-२ आफेक टोली
घनश्याम आफेरी गुलरिया नगरपालिका कार्यालय
रमेश गौतम " " "
लुना आचार्य गुलरिया न.पा.-८ सामाजिक परिचालक
हिरालाल चौधरी S.M. गु.न.पा.-१०
श्री विकास वर्मा - राजस्व परामर्श समिति
बडा नागरिक मंच संयोजक

विषय नं.१: गुलरीया नगरपालीका को राजस्व सम्भाव्यता अध्ययन र राजस्व सुधार कार्ययोजना तयार गर्नका लागी एकाउन्टाबिलिटी इनिसियाटिभ प्रा.लि.को तर्फबाट राजस्व सुधार कार्य योजना तर्जुमा सम्बन्धी प्रस्तुती कार्यशालामा उठेका सुझाव र छलफल प्रारम्भिक प्रतिवेदन हुँदै अन्तिम प्रतिवेदन मा समावेश गर्ने निर्णय गरीयो।